



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
Εθνικόν και Καποδιστριακόν  
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —



ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ  
ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ  
2021–2022

ΑΘΗΝΑ 2021





ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν  
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2021–2022

ΑΘΗΝΑ 2021

Εικόνα εξωφύλλου: **“Πρωτομαγιά στην Κέρκυρα”**

*Παχής Χαράλαμπος, Εθνική Πινακοθήκη – Πράρτημα Κέρκυρας*

<b>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ</b>	
<b>ΣΗΜΕΙΩΣΗ</b> .....	<b>7</b>
<b>ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ</b> .....	<b>8</b>
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ</b> .....	<b>8</b>
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ .....	8
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ .....	8
<b>ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΜΕΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ</b> .....	<b>9</b>
ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ .....	9
ΤΟΜΕΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ .....	9
ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.....	9
ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ.....	10
<b>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ</b> .....	<b>10</b>
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ .....	11
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ–ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (ΜΝΕΦ).....	12
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ .....	12
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ .....	12
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ .....	15
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ .....	15
<b>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ</b>	
<b>2021–2022</b> .....	<b>17</b>
Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ και Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 2021–2022.....	18
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2021–2022 .....	19
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ – ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2021–2022 .....	24
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ 2021–2022 .....	30
<b>ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2021–2022</b> .....	<b>38</b>
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2021–2022.....	38
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2021–2022.....	53
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2021–2022 .....	59
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2021–2022.....	79
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ 2021–2022 .....	83
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ 2021–2022 .....	89
<b>ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ (ΚΠΑ40, ΜΠΑ40, ΓΠΑ40)</b> .....	<b>99</b>
<b>ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ</b> .....	<b>100</b>
<b>ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΕ ΆΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ</b> .....	<b>100</b>
<b>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ</b> .....	<b>101</b>
<b>ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ</b> .....	<b>101</b>
<b>ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ</b> .....	<b>102</b>
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ	
ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ .....	102
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ .....	102

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ .....	102
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑΣ.....	102
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑΣ .....	102
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΩΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ .....	103
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ.....	103
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟ.....	103
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ .....</b>	<b>103</b>
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ.....	103
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ .....	104
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΕΥΔΟΞΟΣ) .....	104
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΑΞΗ (e-class).....	105
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ.....	105
UNIWAY ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΓΙΑ ΚΙΝΗΤΑ .....	106
ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ .....	106
<b>ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ .....</b>	<b>106</b>
<b>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+ .....</b>	<b>106</b>
<b>ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ .....</b>	<b>107</b>
<b>ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ .....</b>	<b>107</b>
<b>ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΛΕΣΧΗ .....</b>	<b>108</b>
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ .....	108
<b>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ.....</b>	<b>109</b>
<b>ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ .....</b>	<b>109</b>
Συγκοινωνίες .....	109
<b>ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ (ΦμεΑ).....</b>	<b>110</b>
<b>ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ.....</b>	<b>112</b>
<b>ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΩΝ ΕΔΙΠ-ΕΤΕΠ-ΕΕΠ .....</b>	<b>114</b>
<b>Βιβλιοθήκη Φιλοσοφικής Σχολής .....</b>	<b>116</b>
<b>ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ .....</b>	<b>116</b>
<b>Γραμματεία <a href="mailto:secr@phil.uoa.gr">secr@phil.uoa.gr</a>.....</b>	<b>116</b>
<b>Βιβλιοθήκη Φιλοσοφικής Σχολής .....</b>	<b>117</b>
<b>ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2021–2022 .....</b>	<b>119</b>

## ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Ο «Οδηγός Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας Ακαδημαϊκού Έτους 2021–2022» έχει συνταχθεί κατά το πρότυπο που έχει καθιερώσει τα τελευταία χρόνια το Τμήμα: πρόκειται για ένα σύντομο πρακτικό οδηγό που απευθύνεται κυρίως στους/στις φοιτητές/ήτριές μας. Παρουσιάζει με συνοπτικό τρόπο το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών, παρέχει τις αναγκαίες επεξηγήσεις και αναφέρεται επιγραμματικά στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος (το Μονομηματικό, και το Διατμηματικό). Περιγράφει τη διοικητική δομή και τις υποδομές που στηρίζουν το εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο του Τμήματος. Τέλος, περιλαμβάνει χρήσιμες πληροφορίες που ενδιαφέρουν τους/τις φοιτητές/ήτριες, κυρίως τους/τις πρωτοετείς, και μπορούν, ενδεχομένως, να βελτιώσουν την ποιότητα της φοιτητικής ζωής τους. Ο δικτυακός τόπος του Τμήματος Φιλολογίας (<http://www.phil.uoa.gr>), συμπληρώνει αυτόν τον οδηγό και αναλύει πολλά σημεία του.

***Υποδεχόμαστε με χαρά τους πρωτοετείς και  
ευχόμαστε σε όλους τους φοιτητές  
και όλες τις φοιτήτριές μας  
να έχουν υγεία, πρόοδο και υψηλούς  
στόχους σε όλα τα χρόνια των σπουδών  
τους  
«Καλή Ακαδημαϊκή Χρονιά»***

## ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

**Κοσμήτωρ:** Αχιλλεύς Γ. Χαλδαιάκης, Καθηγητής Βυζαντινής Μουσικολογίας και Ψαλτικής τέχνης

**Γραμματέας:** Σταματίνα Σπυράκη : 210 727 7541

## ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

### ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- ❖ **Πρόεδρος:** Αμφιλόχιος Παπαθωμάς, Καθηγητής,  
Τηλ. 210 727 7304, e-mail: papath@phil.uoa.gr
- ❖ **Αναπληρωτής Πρόεδρος:** Ευριπίδης Γαραντούδης, Καθηγητής,  
Τηλ. 210 727 7625, e-mail: egaran@phil.uoa.gr
- ❖ **Γραμματέας:** Μελαχροινή Καλλινίκου,  
τηλ.210 727 7960, e-mail: mkallinikou@phil.uoa.gr

### Διεύθυνση ταχυδρομικής επικοινωνίας

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Φιλοσοφική Σχολή Τμήμα Φιλολογίας

Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου

157 84 Αθήνα

### ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Αίθουσα 305, 3ος όροφος, Fax: 210 727 7654

- ❖ Παναγιώτα Μποϊντά, τηλ. 210 727 7386, e-mail: pbointa@phil.uoa.gr  
Υποστήριξη μεταπτυχιακού προγράμματος 'ΚΟΡΑΗΣ' Νεοελληνικής Φιλολογίας, (εγγραφές, χορήγηση πιστοποιητικών μεταπτυχιακών φοιτητών, ορκωμοσία διπλωματούχων). Εγγραφές μεταπτυχιακών φοιτητών ERASMUS. Γνησιότητες πτυχίων διπλωματούχων και διδακτόρων μέσω ΚΕΠ. Διδακτορικά θέματα: Αιτήσεις, εγγραφές, πιστοποιητικά, ορκωμοσίες, ΔΟΑΤΑΠ. Ακαδημαϊκή ταυτότητα μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψηφίων διδακτόρων. Υποστήριξη ιστοσελίδας. Υποστήριξη παλαιού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών 'ΚΟΡΑΗΣ' (με τις έξι ειδικεύσεις). Παράρτημα διπλώματος μεταπτυχιακών φοιτητών.
- ❖ Ροδάνθη Ξεζωνάκη, τηλ. 210 727 7952, e-mail: rodia@phil.uoa.gr  
Φοιτητικά θέματα: Εγγραφές πρωτοετών, Μετεγγραφές. Έλεγχος και πιστοποίηση γνησιότητας. Αιτήματα προπτυχιακών φοιτητών και αποφοίτων του Τμήματος μέσω ΚΕΠ. Πιστοποιητικά αποφοίτων με τα έτη, (Τμήμα Φιλολογικό - Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών). Διαδικασία για



την ολοκλήρωση εκτύπωσης και πρωτοκόλλησης περγαμινών, των Προπτυχιακών, Μεταπτυχιακών και Διδασκόντων.

- ❖ Θεόδωρος Πλιάτσικας, τηλ. 210 727 7311 e-mail: tpliat@phil.uoa.gr  
Φοιτητικά θέματα: Επιλογή και αλλαγή κατεύθυνσης. Αναγνωρίσεις μαθημάτων και αναγνωρίσεις μαθημάτων ERASMUS. Εγγραφές φοιτητών ERASMUS Α' κύκλου σπουδών. Αποφοιτήρια. Αναστολή Σπουδών. Ακαδημαϊκή ταυτότητα προπτυχιακών φοιτητών. Υπεύθυνος ΑΔΙΠ
- ❖ Ηλιάνα Φώτου, τηλ. 210 727 7738, e-mail: ifotou@phil.uoa.gr  
Φοιτητικά θέματα: βαθμολογίες, δηλώσεις μαθημάτων, βελτιώσεις βαθμών, ορκωμοσίες πτυχιούχων, πιστοποίηση των αποφοίτων, βεβαιώσεις κατάταξης πτυχιούχων, παράρτημα διπλώματος πτυχιούχων, έκδοση πιστοποιητικών.
- ❖ Νεκταρία Καραβάνα, τηλ. 210 7277 545, e-mail: nkaravana@uoa.gr  
Εύδοξος, Κατατακτήριες εξετάσεις, Φοιτητικό-Στεγαστικό επίδομα, ΕΛΣΤΑΤ, εγγραφές πρωτοετών.

#### **Επιμελήτρια**

- ❖ Μαρία Μητσοπούλου, τηλ. 210 727 7835, e-mail: mmitsop@phil.uoa.gr,

## **ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΜΕΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

### **ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

---

Κυψέλη 609 ,6ος όροφος

Τηλ-fax. 210 727 7788

- ❖ **Διευθυντής: Βασίλειος Λεντάκης**, Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας, vlentakis@phil.uoa.gr

**Γραμματέας: Αικατερίνη Φώτου**, kftou@phil.uoa.gr

### **ΤΟΜΕΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ**

---

Αίθουσα 704, 7ος όροφος

Τηλ./Fax: 210 727 7735

- ❖ **Διευθύντρια: Θεοδώρα Αντωνοπούλου**, Καθηγήτρια Βυζαντινής Φιλολογίας, antono@phil.uoa.gr

**Γραμματέας:**

### **ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

---

Αίθουσα 605, 6ος όροφος

Τηλ.: 210 727 7621-7622, Fax: 210 727 7622, e-mail: tonphil@phil.uoa.gr

- ❖ **Διευθυντής: Δημήτρης Αγγελάτος**, Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, dangel@phil.uoa.gr

### Γραμματεία:

Γεράσιμος Μαγουλάς (ΕΤΕΠ), geramag@phil.uoa.gr

Κυριακή Παπαδοπούλου (ΕΤΕΠ), krapado@phil.uoa.gr

## ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

---

Αίθουσα 608, 6ος όροφος

Τηλ.: 210 727 7836, Fax: 210 7277 855, e-mail: doling@phil.uoa.gr

**Διευθυντής: Γιώργος Μαρκόπουλος**, Av. Καθηγητής Υπολογιστικής

Γλωσσολογίας, gmarkop@phil.uoa.gr

**Γραμματέας: Μαρία Δημοπούλου** (ΕΤΕΠ), mardim@phil.uoa.gr

## ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

Ο σχεδιασμός του νέου προγράμματος προπτυχιακών σπουδών (ΠΠΣ) έγινε με σύγχρονες επιστημονικές και παιδαγωγικές μεθόδους. Δόθηκε έμφαση στην ορθή κατανομή των γνωστικών αντικειμένων και στη σωστή κλιμάκωση των μαθημάτων στα οκτώ εξάμηνα σπουδών. Όλα τα μαθήματα του προγράμματος είναι τρίωρα. Το ΠΠΣ του Τμήματος Φιλολογίας περιλαμβάνει εξήντα (60) μαθήματα με 3 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας το καθένα.

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών συμμορφώνεται πλήρως με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΠΠΣ της ΕΟΑΑΕ και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG 2015) για το επίπεδο σπουδών 6 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων.

Η διάρκεια ισχύος της πιστοποίησης ορίζεται για τέσσερα έτη, από 29-05-2020 έως 28-05-2024<sup>1</sup>.

Κατά το χειμερινό και εαρινό εξάμηνο του Α΄ έτους οι φοιτητές παρακολουθούν γενικά εισαγωγικά μαθήματα (μαθήματα γενικού υποβάθρου) και αποκτούν βασικές γνώσεις.

Στην αρχή του χειμερινού εξαμήνου του Β΄ έτους οι φοιτητές επιλέγουν μία εκ των τριών κατευθύνσεων για την εξειδίκευσή τους στην **Αρχαία Ελληνική και Λατινική Φιλολογία**, στη **Μεσαιωνική/Βυζαντινή και Νεοελληνική Φιλολογία** και στη **Γλωσσολογία** αντίστοιχα. Τα μαθήματα διαιρούνται σε υποχρεωτικά, επιλογής (από τα προσφερόμενα στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος αλλά και από τα Τμήματα Ιστορίας-Αρχαιολογίας και Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας του ΕΚΠΑ) και ελεύθερης επιλογής (από πολλά Τμήματα και Σχολές του ΕΚΠΑ, καθώς και από πανεπιστήμια του εξωτερικού μέσω των

---

<sup>1</sup> Απόφαση πιστοποίησης, Έκθεση Αξιολόγησης

προγραμμάτων κινητικότητας). Με αυτόν τον τρόπο ενθαρρύνεται η διεπιστημονικότητα και επιτυγχάνεται τόσο ο στόχος της εξειδίκευσης όσο και η σφαιρική κατάρτιση των φοιτητών, καθώς το πτυχίο που τους παρέχεται είναι ενιαίο.

Τα υποχρεωτικά αλλά και κατ' επιλογήν μαθήματα παιδαγωγικής κατάρτισης που έχουν ενσωματωθεί στο ΠΠΣ και προσφέρονται από το Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας (συνολικά 12), σε συνδυασμό με τα παιδαγωγικού περιεχομένου μαθήματα του Τμήματος, στοχεύουν στην πιστοποιημένη διδακτική και παιδαγωγική επάρκεια των αποφοίτων, για την αναζήτηση εργασίας στον εκπαιδευτικό τομέα.

Οι μαθησιακοί αυτοί στόχοι επιτυγχάνονται με την ομαλή μετάβαση των φοιτητών στα διάφορα στάδια σπουδών. Για τα δύο πρώτα έτη, προβλέπονται επτά (7) μαθήματα ανά εξάμηνο (σύνολο 28 μαθήματα). Το περισσότερα μαθήματα των δύο πρώτων εξαμήνων είναι γενικού υποβάθρου, ενώ τα μαθήματα των δύο επόμενων είναι κυρίως ειδικού υποβάθρου. Η εξειδίκευση συνεχίζεται και εντείνεται στα επόμενα δύο έτη με οκτώ (8) μαθήματα ανά εξάμηνο (σύνολο 32 μαθήματα). Τα μαθήματα αυτά είναι κυρίως ειδίκευσης γενικών γνώσεων και ανάπτυξης δεξιοτήτων. Εδώ εντάσσονται τα σεμινάρια, στα οποία οι φοιτητές, κατανεμημένοι σε ολιγομελή κλιμάκια, έρχονται σε αμεσότερη επαφή με την ερευνητική διαδικασία και ασκούνται στη σύνταξη και παρουσίαση επιστημονικής εργασίας. Αντίστοιχη λειτουργία επιτελεί η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας υπό την ατομική καθοδήγηση από μέλος ΔΕΠ.

Οι φοιτητές για τη λήψη του πτυχίου τους οφείλουν να συγκεντρώσουν 240 ECTS. Η Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας χορηγεί σε όλους τους αποφοίτους Πιστοποιητικό Αναλυτικής Βαθμολογίας στην Ελληνική, στο οποίο αναγράφονται τα προσωπικά τους στοιχεία, ο μέσος όρος της συνολικής βαθμολογίας τους, όλα τα μαθήματα του ΠΠΣ στα οποία εξετάστηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους με τη βαθμολογία τους, καθώς και οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) του κάθε μαθήματος. Κατόπιν αιτήματος του αποφοίτου στη Γραμματεία, χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement) στην Αγγλική, για χρήση του στο εξωτερικό (μεταπτυχιακές σπουδές, εργασία κλπ).

Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν τις σπουδές ενός εξαμήνου σε Πανεπιστήμιο του εξωτερικού με το Πρόγραμμα ERASMUS.

## **KATEΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

---

Στην Κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας προσφέρονται τα εξής τρίωρα μαθήματα: 27 Κλασικής Φιλολογίας (μέχρι 19 μαθήματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας [16 Υποχρεωτικά, 1 Υποχρεωτικό Επιλογής και 2 Επιλογής] και μέχρι 9 Λατινικής Φιλολογίας [8 Υποχρεωτικά και 1 Επιλογής]), μέχρι 25 μαθήματα από άλλα αντικείμενα του Τμήματος Φιλολογίας (Βυζαντινή Φιλολογία, Νεοελληνική Φιλολογία, Γλωσσολογία, Λαογραφία, από τα οποία τα 22 Υποχρεωτικά και Υποχρεωτικά Επιλογής και τα 3 Επιλογής), μέχρι 12 από τα Τμήματα Ιστορίας και

Αρχαιολογίας και Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας (εκ των οποίων 8 Υποχρεωτικά, 2 Υποχρεωτικά επιλογής και 2 Επιλογής), και επίσης 1 σεμινάριο Κλασικής Φιλολογίας. Αρκετά από τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών παρέχουν τη δυνατότητα εσωτερικών επιλογών μεταξύ διαφορετικών αντικειμένων του ίδιου μαθήματος.

### **ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ–ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ (ΜΝΕΦ)**

---

Στην Κατεύθυνση ΜΝΕΦ προσφέρονται τα εξής τρία μαθήματα: 19 Νεοελληνικής Φιλολογίας (11 υποχρεωτικά και 8 επιλογής), 9 Βυζαντινής Φιλολογίας (7 Υποχρεωτικά και 2 Επιλογής), 28 από άλλα αντικείμενα του Τμήματος Φιλολογίας (Αρχαία Ελληνική Φιλολογία, Λατινική Φιλολογία, Γλωσσολογία, Λαογραφία, από τα οποία τα 22 Υποχρεωτικά, τα 6 Επιλογής) και 12 από τα Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας (τα 10 Υποχρεωτικά, τα 2 Επιλογής), και 8 σεμινάρια Νεοελληνικής Φιλολογίας. Αρκετά από τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών παρέχουν τη δυνατότητα εσωτερικών επιλογών μεταξύ διαφορετικών επί μέρους αντικειμένων του ίδιου ευρύτερου γνωστικού αντικειμένου.

### **ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ**

---

Στην Κατεύθυνση Γλωσσολογίας προσφέρονται τα εξής τρία μαθήματα: 18 μαθήματα Γλωσσολογίας (16 Υποχρεωτικά και 2 Επιλογής), 40 από άλλα αντικείμενα του Τμήματος Φιλολογίας (Αρχαία Ελληνική Φιλολογία, Λατινική Φιλολογία, Νεοελληνική Φιλολογία, Βυζαντινή Φιλολογία, Λαογραφία από τα οποία τα 29 υποχρεωτικά και τα 11 επιλογής), 11 από τα Τμήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και Παιδαγωγικής – Φιλοσοφίας – Ψυχολογίας (τα 5 Υποχρεωτικά, τα 6 Επιλογής) και 2 Ελεύθερης Επιλογής. Αρκετά από τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών παρέχουν τη δυνατότητα εσωτερικών επιλογών μεταξύ διαφορετικών επί μέρους αντικειμένων του ίδιου ευρύτερου γνωστικού αντικειμένου.

### **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

---

Το αντικείμενο του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του ΤΦ είναι η Επιστήμη της Φιλολογίας, η οποία εξετάζει τα μνημεία του λόγου στην Ελληνική γλώσσα από την Αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας, καθώς και τα κείμενα της Λατινικής γλώσσας, από την αρχαιότητα μέχρι και τον Μεσαίωνα, και τα οποία τα εξετάζει από κάθε άποψη. Σε αυτό το πλαίσιο, το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας αποσκοπεί στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που θα επιτρέψουν στους πτυχιούχους να:

- Αναλύουν και να κατανοούν τα κείμενα της Ελληνικής και Λατινικής γραμματείας, γλώσσας από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας.
- χρησιμοποιούν τα βασικά εργαλεία της φιλολογικής επιστήμης (στη θεωρητική και εφαρμοσμένη διάστασή της) για τη καλύτερη ερμηνεία και παρουσίαση των κειμένων και της εξέλιξης του Ελληνικού γραμματειακού λόγου έντεχνου και μη,
- ακολουθούν επιτυχή σταδιοδρομία κυρίως στον χώρο της εκπαίδευσης, αλλά και σε άλλους χώρους, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα
- συνεχίσουν τις σπουδές σε μεταπτυχιακό επίπεδο με υψηλές αξιώσεις και επιτυχία.

Παράπλευροι, αλλά εξίσου σημαντικοί στόχοι του Προγράμματος Σπουδών αποτελούν η ενδυνάμωση της ικανότητας κριτικής σκέψης, η αγάπη και ο σεβασμός για το λειτούργημα του εκπαιδευτικού, και η θέληση για κοινωνική προσφορά.

Αναλυτικότερα, οι στόχοι σε σχέση με τα μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος είναι οι ακόλουθοι:

#### ***Απόκτηση Γνώσεων***

- απόκτηση επιστημονικής γνώσης σε πεδία που αποτελούν τον κορμό της φιλολογικής επιστήμης (Αρχαία Ελληνική γλώσσα και γραμματεία, Λατινική γλώσσα και γραμματεία, Βυζαντινή Γραμματεία, Νέα Ελληνική Γραμματεία, Λαογραφία, Γλωσσολογία) καθώς και σε σημαντικά πεδία εξειδίκευσης της φιλολογικής επιστήμης (π.χ. παλαιογραφία, κριτική του κειμένου, εκδοτική, παπυρολογία, υπολογιστική γλωσσολογία, κοινωνιογλωσσολογία, γνωσιακή επιστήμη, θεωρητική γλωσσολογία, ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας, κοινωνική ανθρωπολογία, θεωρία της λογοτεχνίας, συγκριτική φιλολογία),
- απόκτηση γνώσεων σε πιο εξειδικευμένα αντικείμενα της φιλολογικής επιστήμης (π.χ. επική ποίηση και η πρόσληψή της, τραγωδία, ελληνιστική λογοτεχνία, ιστοριογραφία της εποχής του Αυγούστου και των πρώτων αυτοκρατόρων, μεσαιωνική λόγια γραμματεία, υμνογραφία, απαρχές της νέας ελληνικής γραμματείας, αστική λαογραφία, φωνητική-φωνολογία, ψηφιακή επεξεργασία του λόγου, αφασία, παλαιά και νέα Αθηναϊκή σχολή, γενιά του 30, κλπ).

#### ***Καλλιέργεια Δεξιοτήτων***

- δυνατότητα κατανόησης των μνημείων του λόγου, ανάλυσής τους και παρουσίασής τους σε τρίτους,
- δυνατότητα κριτικής αποτίμησης και επεξεργασίας της διεθνούς βιβλιογραφίας πάνω στην ερμηνεία των μνημείων του λόγου.

#### ***Ανάπτυξη Ικανοτήτων***

- ανεπτυγμένη φιλολογική σκέψη,

- ικανότητα μελέτης και ανάλυσης κειμένων και γραμματειακών μνημείων, και αξιολόγησής τους ως προϊόντα συγκεκριμένης κοινωνικής, ιστορικής και εν γένει πολιτισμικής εμπειρίας.
- ικανότητα ανάληψης επιτυχούς σταδιοδρομίας στον τομέα της εκπαίδευσης, δημόσιας και ιδιωτικής, και σε άλλους χώρους και φορείς, που υπηρετούν την γλώσσα και τον πολιτισμό, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.
- ικανότητα ανάληψης μεταπτυχιακών σπουδών υψηλού επιπέδου

## **ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ**

---

Τα υποχρεωτικά αλλά και κατ' επιλογήν μαθήματα παιδαγωγικής κατάρτισης που έχουν ενσωματωθεί στο ΠΠΣ και προσφέρονται από το Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας (συνολικά 12), σε συνδυασμό με τα παιδαγωγικού περιεχομένου μαθήματα του Τμήματος, στοχεύουν στην πιστοποιημένη διδακτική και παιδαγωγική επάρκεια των αποφοίτων, για την αναζήτηση εργασίας στον εκπαιδευτικό τομέα.

Το πτυχίο του Τμήματος Φιλολογίας παρέχει στους πτυχιούχους του πιστοποιημένες τη διδακτική και την παιδαγωγική επάρκεια, οι οποίες τους επιτρέπουν μεταξύ άλλων

- 1) να γίνονται δεκτοί στον διαγωνισμό μέσω ΑΣΕΠ για την κατάρτιση πίνακα κατάταξης εκπαιδευτικών κατά κλάδο και ειδικότητα, με σκοπό τον διορισμό ή την πρόσληψή τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 2, παράγραφος 3, περίπτωση β', όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του νόμου 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περίπτωση β' και ε', και
- 2) να προσλαμβάνονται στην ιδιωτική εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 8.

## **ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ**

---

Το Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών έχει δύο βασικούς στόχους:

- α) την παροχή υψηλής ποιότητας ανώτατης εκπαίδευσης στους φοιτητές και στις φοιτήτριές του στα επιστημονικά πεδία της Κλασικής (Αρχαίας Ελληνικής και Λατινικής), Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας, της Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας και της Λαογραφίας η εκπαίδευση αυτή προετοιμάζει τους φοιτητές τόσο για την επιστημονική έρευνα όσο και για τη διδασκαλία στη μέση εκπαίδευση.
- β) την ανάπτυξη ενός ελεύθερου και δημιουργικού περιβάλλοντος έρευνας και εργασίας για το προσωπικό του και για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, υποψήφιους διδάκτορες και μεταδιδασκτορικούς ερευνητές.

Οι δύο αυτοί στόχοι εντάσσονται στο ευρύτερο όραμα της ανάπτυξης των ανθρωπιστικών επιστημών, οι οποίες είναι πεποίθηση του Τμήματος ότι αποτελούν τη βάση του οικοδομήματος της ανθρώπινης γνώσης, δεδομένου ότι αφενός παρέχουν τα λογικά εργαλεία στα οποία στηρίζονται ο στοχασμός και η καινοτομία σε όλους τους επιστημονικούς κλάδους και αφετέρου διαμορφώνουν

το αξιακό σύστημα που διασφαλίζει την καλύτερη δυνατή χρήση των προϊόντων της επιστημονικής έρευνας για το συμφέρον της ανθρωπότητας.

Το Τμήμα σκοπεύει να συνεχίσει να υπηρετεί τους εκπαιδευτικούς, ερευνητικούς, πολιτιστικούς και ευρύτερα κοινωνικούς του στόχους, προσηλωμένο στις αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας, της διαφάνειας, της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, σύμφωνα με τα διεθνή ακαδημαϊκά πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Με τον τρόπο αυτό επιδιώκει να συμβάλει στην παραγωγή διδακτικών και ερευνητικών αποτελεσμάτων υψηλής ποιότητας, τα οποία θα βοηθήσουν τη χώρα να ακολουθήσει μια πορεία γνήσιας ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό το Τμήμα έχει θεσπίσει πολιτική διασφάλισης της ποιότητας, η οποία είναι απόλυτα συνδεδεμένη με τη νομοθεσία της ελληνικής πολιτείας για την εκπαίδευση, καθώς και με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Μέσω αυτής της πολιτικής τα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και διοικητικού προσωπικού του Τμήματος δεσμεύονται σε μια προσπάθεια συνεχούς βελτίωσης του διδακτικού και ερευνητικού έργου και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Το Τμήμα διαθέτει τις εξής δράσεις παρακολούθησης της εφαρμογής της Πολιτικής Διασφάλισης Ποιότητας (ΠΔΠ) :

- Την ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ)
- Την ετήσια Εσωτερική Αξιολόγηση
- Την Εξωτερική Αξιολόγηση από διεθνή επιτροπή

Τα βασικά σημεία της Πολιτικής Διασφάλισης Ποιότητας δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος (<http://www.phil.uoa.gr/tmima/politiki-diasfalishs-roiiohtas.html>)



## ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ 2021–2022

Οι επί πτυχίω, φοιτητές/ριες σύμφωνα με ομόφωνη απόφαση του Τμήματος, για τη **λήψη του πτυχίου** απαραίτητο θα είναι να έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον **180 ώρες διδασκαλίας** και να έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε **60 τουλάχιστον μαθήματα**. Οι φοιτητές/ριες μπορούν να συμπληρώσουν τον απαιτούμενο για τη λήψη του πτυχίου αριθμό μαθημάτων με επιλογή από τον κατάλογο των προσφερόμενων και εκάστοτε διδασκόμενων γνωστικών αντικειμένων **στο πρόγραμμα της Κατεύθυνσής τους**. Για τη λήψη του πτυχίου, όμως, απαραίτητο είναι να συμπεριλαμβάνονται σε αυτά τα μαθήματα **ορισμένος αριθμός συγκεκριμένων μαθημάτων** του Τμήματος καθώς και μαθημάτων Ιστορίας, Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας, Ψυχολογίας και Παιδαγωγικών.

### Βραχυγραφίες

ΑΕΦ =	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία	ΛΦ =	Λατινική Φιλολογία
ΑΡΧ=	Αρχαιολογία	ΝΦ =	Νεοελληνική Φιλολογία
ΒΦ =	Βυζαντινή Φιλολογία	ΠΑΙΔ =	Παιδαγωγικά
ΓΛ =	Γλωσσολογία	ΦΛΣ =	Φιλοσοφία
ΙΣΤ =	Ιστορία	ΨΥΧ =	Ψυχολογία
ΛΑΟ =	Λαογραφία		

**Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ και Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ 2021–2022**

(κοινά για όλες τις Κατευθύνσεις)

<b>Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΦΦΑ01</b>	Θεματογραφία – Γλωσσικές ασκήσεις <i>Γ. Κάρλα</i> <i>Α. Μπάζου</i> <i>Σ. Ματθαίος</i>	4.5
ΑΕΦ	<b>ΦΦΑ02</b>	Ηρόδοτος [Εισαγωγή στην ιστοριογραφία. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ρ. Χατζηλάμπρου (Α-Λ), Α. Κορολή (Μ-Ω)</i>	4.0
ΛΦ	<b>ΦΦΛ01</b>	Εισαγωγή στη Λατινική γλώσσα και Γραμματεία <i>Σ. Παπαιωάννου (Α-Ι), Α. Μιχαλόπουλος (Κ-Ξ), Μ. Γκαράνη (Ο-Ω)</i>	4.5
ΒΦ	<b>ΦΦΒ01</b>	Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία <i>Ι. Πολέμης (Α-Λ), Α. Παναγιώτου (Μ-Ω)</i> Πρακτική άσκηση: <i>Ι. Πολέμης (Α-Λ), Γ. Πιτσινέλης (Μ-Ω)</i>	4.5
ΛΑΟ	<b>ΦΦΛ01</b>	Εισαγωγή στη Λαογραφία <i>Β. Χρυσανθοπούλου (Α-Ι)-Γ. Κούζας (Κ-Ξ) - Μ. Καπλάνογλου (Ο-Ω)</i>	4.5
ΝΦ	<b>ΦΦΝ01</b>	Εισαγωγή στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας <i>Δ. Αγγελάτος</i> Μαθήματα ασκήσεων και εφαρμογών: <i>Κατερίνα Γιωτοπούλου</i>	4.0
ΓΛ	<b>ΦΦΓ01</b>	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία (κλάδοι, βασικές έννοιες) <i>Ε. Παναρέτου (Α-Λ), Μ. Ιακώβου (Μ-Ω)</i>	4.0
<b>Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΦΦΑ05*</b>	Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία – Παπυρολογία – Παλαιογραφία – Κριτική κειμένου <i>Α. Παπαθωμάς (Α-Λ), Ρ. Χατζηλάμπρου (Μ-Ω)</i>	4.0
ΑΕΦ	<b>ΦΦΑ04</b>	Σοφοκλής [Εισαγωγή στη δραματική ποίηση και στην τραγωδία. Ερμηνεία κειμένων. Μετρική] <i>Β. Βερτουδάκης</i>	4.5
ΛΦ	<b>ΦΦΛ02</b>	Λατινική Φιλολογία – Μεταφραστική θεωρία και πράξη <i>Α. Μιχαλόπουλος, Σ. παπαιωάννου, Β. Βαϊόπουλος</i>	4.0
ΒΦ	<b>ΦΦΒ02</b>	Εκλογή Βυζαντινών κειμένων <i>Α. Αντωνοπούλου (Α-Λ), Ι. Πολέμης (Μ-Ω)</i> Πρακτική άσκηση: <i>Γ. Πιτσινέλης (Α-Λ), Ι. Πολέμης (Μ-Ω)</i>	4.0
ΝΦ	<b>ΦΦΝ04</b>	Εποχές και συγγραφείς (12ος-18ος αι.) <i>Στ. Κακλαμάνης</i> Μαθήματα ασκήσεων και εφαρμογών: <i>Κατερίνα Γιωτοπούλου</i> <b>Το ΦΦΝ04 αντικαθιστά το μάθημα με κωδικό ΦΦΝ02</b>	4.5
ΝΦ	<b>ΦΦΝ05</b>	Ρεύματα και συγγραφείς (19ος- 20ός αι.) <i>Ε. Γαραντούδης</i> <b>Το ΦΦΝ05 αντικαθιστά το μάθημα με κωδικό ΦΦΝ03</b>	4.5
ΓΛ	<b>ΦΦΓ02</b>	Ιστορική Γλωσσολογία: Εισαγωγή στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία, Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας <i>Ν. Παντελίδης,</i> Σεμινάριο εμπάθυνσης <i>Θ. Γιάνναρης</i>	4.5

\* Οι φοιτητές παλαιότερων εξαμήνων των κατευθύνσεων ΜΝΕΦ και Γλωσσολογίας που ήδη έχουν περάσει το παλαιότερο μάθημα του 2<sup>ου</sup> εξαμήνου «Αττικοί ρήτορες» (ΦΦΑ03) δεν θα μπορούν να επιλέξουν το ΦΦΑ05 «Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία – Παπυρολογία – Παλαιογραφία – Κριτική κειμένου»

**ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2021–2022**

<b>Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΚΦΑ05</b>	Αρχαϊκή επική ποίηση πλην Ομήρου [Εισαγωγή στην αρχαϊκή επική ποίηση. Γλώσσα και μέτρο. Ερμηνεία κειμένων] <i>Γ. Κάρλα</i>	4.5
ΑΕΦ	<b>ΚΦΑ06</b>	Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ε. Μακρυγιάννη</i>	4.5
ΛΦ	<b>ΚΦΛ03</b>	Λατινική Φιλολογία – Έπος <i>Σ. Παπαιωάννου</i>	4.5
ΒΦ	<b>ΚΦΒ03</b>	Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α΄ <i>Δ. Resh (Α-Λ) - Μ. Λουκάκη (Μ-Ω)</i>	4.5
ΝΦ	<b>ΚΦΝ04</b>	Νεοελλ. Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. Ι (Διγενής-Σατιρική ποίηση-Μυθιστ., κ.ά.) <i>Στ. Κακλαμάνης</i>	4.0
	ή <b>ΚΦΝ06</b>	Νεοελληνική Λογοτεχνία 18ου αι. (Νεοελληνικός Διαφωτισμός-Δημοτικό Τραγούδι-Ποίηση-Πεζογραφία-Θέατρο, Ποιητική και Ρητορική, κ.ά.) <i>Γ. Ξούριας</i>	
	ή <b>ΚΦΝ18</b>	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. VI (Η πεζογραφία από το 1930 και εξής: Τσίρκας-Αλέξ. Κοτζιάς-Φραγκιάς-Χατζής-Καχτίτσης, κ.ά.) <i>Νέος επιστήμονας</i>	
ΓΛ	<b>ΚΦΓ28</b>	Δομή της Νέας Ελληνικής: Φωνολογία - Μορφολογία - Σημασιολογία - Λεξιλόγιο <i>Γ. Μαρκόπουλος</i>	4.0
ΙΣΤ	<b>ΚΙΙ01</b>	Αρχαία Ιστορία Α΄	4.0

<b>Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΚΦΑ06</b>	Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ε. Μακρυγιάννη</i>	4.5
ΑΕΦ	<b>ΚΦΑ08</b>	Πλάτων [Εισαγωγή στην προ Πλάτωνος ελληνική φιλοσοφία. Ερμηνεία κειμένων] <i>Β. Βερτουδάκης</i>	4.5
ΛΦ	<b>ΚΦΛ04</b>	Λατινική Φιλολογία– Ρητορεία <i>Σ. Γεωργακοπούλου</i>	4.5
ΛΑΟ	<b>ΚΦΛ02</b>	Φιλολογική Λαογραφία <i>Μ. Καπλάνογλου</i>	4.0
	ή <b>ΚΦΛ04</b>	Κοινωνική Λαογραφία <i>Β. Χρυσανθοπούλου</i>	
ΝΦ	<b>ΚΦΝ05</b>	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. ΙΙ (Λογοτεχνία της βενετοκρατούμενης Κρήτης, κ.ά.) <i>Στ. Κακλαμάνης</i>	4.0

Κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας 2021–2022

<b>Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
	ή <b>ΚΦΝ17</b>	ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. V (Η ποίηση από το 1930 και εξής: Υπερρεαλισμός- Σαχτούρης-Αναγνωστάκης-Σινόπουλος-Καρούζος, κ.ά.) <i>Δ. Μέντη</i>	
ΓΛ	<b>ΚΦΓ27</b>	<i>Δομή της Νέας Ελληνικής. Σύνταξη</i> <i>Β. Σπυρόπουλος</i>	4.5
ΑΡΧΑΙΟ	<b>ΚΙΑ02</b>	Προϊστορική Αρχαιολογία	4.0
ή ΠΑΙΔ	ή <b>ΚΠΔ01</b>	ή Παιδαγωγική	
ή ΦΛΣ	ή <b>ΚΦΣ84</b>	ή Εισαγωγή στη Φιλοσοφία	

<b>Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΚΦΑ09</b>	Ευριπίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Μ. Θωμά</i>	4.0
ΑΕΦ	<b>ΦΦΑ03</b>	Αττικοί ρήτορες <i>Ρ. Χατζηλάμπρου</i>	4.0
ΛΦ	<b>ΚΦΛ05</b>	Λατινική Φιλολογία - Λυρική ποίηση <i>Α. Μιχαλόπουλος</i>	4.0
ΝΦ	<b>ΚΦΝ08</b> ή <b>ΚΦΝ09</b>	Συγκριτική Φιλολογία <i>Λ. Ιωακειμίδου</i> ή Θεωρία Λογοτεχνίας <i>Π. Καρπούζου</i>	4.0
ΑΡΧΑΙΟ	<b>ΚΙΑ01</b>	Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία	3.0
ΙΣΤ	<b>ΚΙΙ02</b>	Αρχαία Ιστορία Β' (Ελληνιστική και Ρωμαϊκή)	4.0
ΠΑΙΔ	<b>ΚΠΔ85</b>	Παιδαγωγικά: Αναλυτικά Προγράμματα	4.0
ΨΥΧ.	<b>ΚΨΧ03</b> ή <b>ΚΨΧ10</b>	Αναπτυξιακή Ψυχολογία ή Σχολική Ψυχολογία	3.0

<b>ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΚΦΑ11</b>	Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας - Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα ή νέα αντικείμενα] <i>Α. Κορολή, Γ. Κάρλα, Β. Λεντάκης, Σ. Ματθαίος, Α.-Ν. Καρβούνη, Μ. Σιόντη- Α. Παπαθωμάς, Λ. Παπαδημητρόπουλος, Ε. Τσιτσιανοπούλου, S. Costanza (Α. Παπαθωμάς), Μ. Θωμά</i>	4.0

Κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας 2021–2022

ΑΕΦ	<b>ΚΦΑ12</b>	Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη] <i>Ι. Κωνσταντάκος</i>	4.0
ΑΕΦ	<b>ΚΦΑ13</b>	Μεταγενέστερη γραμματεία <i>Γ. Κάρα</i>	4.0
ΛΦ	<b>ΚΦΛ07</b>	Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία <i>Δ. Μπενέτος</i>	4.0
ΒΦ	<b>ΚΦΒ07</b>	Υμνογραφία <i>Α. Παναγιώτου</i>	4.0
ή ΨΥΧ.	ή <b>ΚΦΒ06</b>	Κείμενα Βίου και Πολιτισμού των Βυζαντινών <i>Χ. Μεσσής</i>	
	ή <b>ΚΨΧ09</b>	ή Σχολική Ψυχολογία: Σύνδεση θεωρίας και πράξης	
	ή <b>ΚΨΧ22</b>	ή Αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία	
	ή <b>ΚΨΧ03</b>	ή Αναπτυξιακή Ψυχολογία	
ΝΦ	<b>ΚΦΝ10</b>	Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. ΙΙ (Πεζογραφία: Ραγκαβής-Ροϊδης-Βικέλας-Βιζυηνός-Παπαδιαμάντης, κ.ά.) <i>Μ. Ρώτα</i>	4.0
	ή <b>ΚΦΝ07</b>	ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. Ι (Ποίηση: Σολωμός-Κάλβος-Ρομαντισμός, κ.ά.) <i>Δ. Αγγελάτος</i>	
ΑΡΧΑΙΟ	<b>ΚΙΑ14</b>	Βυζαντινή Αρχαιολογία	4.0
ή ΙΣΤ	ή <b>ΚΙΙ03</b>	ή Βυζαντινή Ιστορία	
ή ΠΑΙΔ	ή <b>ΚΙΙ89</b>	Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Επιγραφική	
	ή <b>ΚΠΔ72</b>	ή Παιδαγωγικά: Παιδαγωγική Ψυχολογία	
ΦΙΛ ή ΦΛΣ	<b>ΚΠΑ40</b> ή <b>ΚΦΣ85</b>	Πρακτική άσκηση ή Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία	2.0

**Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ**

ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΚΦΑ15</b>	Ελληνιστική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Β. Λεντάκης</i>	4.0
ΑΕΦ	<b>ΚΦΑ16</b>	Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Α. Παπαθωμάς (Α-Λ)</i> <i>Β. Λεντάκης (Μ-Ω)</i>	4.0
ΛΦ	<b>ΚΦΛ06</b>	Λατινική Φιλολογία –Ελεγεία <i>Σ. Γεωργακοπούλου</i>	4.0

Κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας 2021–2022

ΙΣΤ ή ΛΦ	<b>ΚΙΠ04</b> ή <b>ΚΦΛ10</b>	Νεώτερη Ελληνική Ιστορία ή Σεμινάριο Λατινικής Φιλολογίας <i>Σ. Γεωργακοπούλου, Δ. Μπενέτος</i>	4.0
ΝΦ	<b>ΚΦΝ12</b> ή <b>ΚΦΝ13</b>	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. I (Η ποίηση από το γύρισμα του αιώνα στο μεσοπόλεμο: Καβάφης-Σικελιανός-Βάρναλης-Καρυωτάκης, κ.ά.) <i>Ε. Γαραντούδης</i> ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. II (Η πεζογραφία από το γύρισμα του αιώνα μέχρι το μεσοπόλεμο: Χατζόπουλος-Θεοτόκης-Καζαντζάκης, κ.ά.) <i>Θ. Αγάθος</i>	3.0
ΒΦ	<b>ΚΦΒ08</b>	Βυζαντινή Ρητορική – Επιστολογραφία <i>Κ. Παΐδας</i>	3.0
ΓΛ	<b>ΚΦΓ08</b>	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (Φωνολογία - Μορφολογία) <i>Ν. Παντελίδης</i>	4.0
ΠΑΙΔ	<b>ΚΠΔ71</b>	Παιδαγωγικά: Ειδική Διδακτική των Αρχαίων Ελληνικών	4.0

<b>Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΚΦΑ17</b>	Αισχύλος [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Μ. Θωμά</i>	4.0
ΑΕΦ	<b>ΚΦΑ19</b>	Αριστοτέλης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Α. Μπάζου</i>	4.0
ΑΕΦ	<b>ΚΦΑ20</b>	Ομήρου Οδύσσεια [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Ν. Καναβού	4.0
ή ΛΑΟ	ή <b>ΚΦΛ06</b>	Λαογραφία και ιστορία των παραμυθιών <i>Μ. Καπλάνογλου</i>	
ΛΦ	<b>ΚΦΛ08</b>	Λατινική Φιλολογία: Δράμα – Κωμωδία <i>Σ. Παπαϊωάννου</i>	4.0
ΓΛ ή ΛΦ	<b>ΚΦΓ20</b> ή <b>ΚΦΛ12</b>	Κοινωνιογλωσσολογία <i>Δ. Γούτσος</i> ή <i>Ρωμαϊκή Λατινική Πεζογραφία</i> <i>Ν. Παπακωνσταντίνου</i>	3.0
ΝΦ	<b>ΚΦΝ15</b> ή <b>ΚΦΝ16</b>	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. III (Ποίηση 1930: Σεφέρης-Ελύτης-Ρίτσος, κ.ά.) <i>Νάντια Φραγκούλη</i> Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. IV (Πεζογραφία 1930: Μυριβήλης-Θεοτοκάς-Πολίτης- Καραγάτσης-Πεντζίκης-Αξιώτη, κ.ά.) <i>Θ. Αγάθος</i>	3.0
ή ΑΕΦ	<b>Ε.Ε *</b> ή <b>ΚΦΑ21</b>	Ελεύθερη Επιλογή * ή Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας	4.0

<b>Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
		A. Κορολή, Μ. Σιόντη-Α. Παπαθωμάς, Ε. Τσιτσιανοπούλου, S. Costanza (Α. Παπαθωμάς), Μ. Θωμά	
ΠΑΙΔ	<b>ΚΠΔ74</b>	Παιδαγωγικά: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας: Διδακτική Άσκηση	4.0

\* Οι φοιτητές επιλέγουν είτε το Σεμινάριο ΑΕΦ (το αντικείμενο το σεμιναρίου ανανεώνεται κάθε χρόνο) είτε ένα μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από έναν κατάλογο μαθημάτων τα οποία προέρχονται τόσο από το Τμήμα Φιλολογίας όσο και από άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής (ο κατάλογος αυτός επίσης ανανεώνεται σε ετήσια βάση).

**Κατάλογος μαθημάτων Ε.Ε. για το εαρινό εξάμηνο 2021-2022**

**Τμήμα Φιλολογίας**

ΚΦΛ06 Λαογραφία και ιστορία των παραμυθιών

ΚΦΒ07, ΜΦΒ07 Υμνογραφία

ΜΦΒ05 Παλαιογραφία

ΜΦΒ09 Αγιολογία

ΜΦΒ04 Φιλολογία στο Βυζάντιο

ΓΦΓ07 Πραγματολογία

ΓΦΒ11 Βυζαντινή Ιστοριογραφία

**Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης**

ΚΠΔ231 Διδακτική της Ιστορίας

**Τμήμα Ψυχολογίας**

ΨΧ05 Γνωστική Ψυχολογία II

ΨΧ76 Πρόληψη και παρέμβαση στην οικογένεια και στο σχολείο

ΨΧ56 Διαπολιτισμική ψυχολογία

ΨΧ06 Εφηβεία και αναδυόμενη ενηλικίωση

ΨΧ91 Ψυχοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών

**\*Για τις περιγραφές των μαθημάτων συμβουλευτείτε τους ιστοτόπους και τους Οδηγούς Σπουδών των Τμημάτων**

**ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ – ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2021–2022**

<b>Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΜΦΑ05</b>	Αρχαϊκή επική ποίηση πλην Ομήρου [Εισαγωγή στην αρχαϊκή επική ποίηση. Γλώσσα και μέτρο. Ερμηνεία κειμένων] <i>A.-N. Καρβούνη</i>	4.0
ΑΕΦ	<b>ΜΦΑ06</b>	Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>E. Μακρυγιάννη</i>	4.0
ΛΦ	<b>ΜΦΛ03</b>	Λατινική Φιλολογία-Έπος <i>B. Βαϊόπουλος</i>	4.0
ή ΙΣΤ	ή <b>ΜΙΙ01</b>	ή Αρχαία Ιστορία Α΄	
ΒΦ	<b>ΜΦΒ03</b>	Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α΄ <i>A. Παναγιώτου</i>	4.5
ΝΦ	<b>ΜΦΝ04</b>	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. Ι (Διγενής-Σατιρική ποίηση-Μυθιστ., κ.ά.) <i>T. Λεντάρη</i>	4.5
ΝΦ	<b>ΜΦΝ06</b>	Νεοελληνική Λογοτεχνία 18ου αι. (Νεοελληνικός Διαφωτισμός-Δημοτικό Τραγούδι-Ποίηση-Πεζογραφία-Θέατρο, Ποιητική και Ρητορική, κ.ά.) <i>Γ. Ξούριας</i>	4.5
ΓΛ	<b>ΜΦΓ28</b>	Δομή της Νέας Ελληνικής: Φωνολογία - Μορφολογία - Σημασιολογία - Λεξιλόγιο <i>Γ. Μαρκόπουλος</i>	4.5

<b>Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΜΦΑ07</b>	Όμηρος. [Εισαγωγή στα ομηρικά έπη. Ερμηνεία χωρίων της Ιλιάδος] <i>E. Μακρυγιάννη</i>	4.5
	ή <b>ΜΦΑ08</b>	ή Πλάτων (Εισαγωγή στην προ Πλάτωνος Ελληνική Φιλολογία. Ερμηνεία Κειμένων) <i>B. Βερτουδάκης</i>	
ΛΦ	<b>ΜΦΛ04</b>	Λατινική Φιλολογία – Ρητορεία <i>M. Γκαράνη</i>	4.0
ΒΦ	<b>ΜΦΒ05</b>	Παλαιογραφία <i>M. Λουκάκη</i>	4.5
ή ΛΑΟ	ή <b>ΜΦΛ04</b>	ή	



**Κατεύθυνση Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας 2021–2022**

		Κοινωνική Λαογραφία <i>Γ. Κούζας</i>	
ΝΦ	<b>ΜΦΝ05</b>	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. ΙΙ (Νεοελληνικός Διαφωτισμός-Δημοτικό Τραγούδι-Ποίηση-Πεζογραφία-Θέατρο, Ποιητική και Ρητορική, κ.ά.) <i>Στ. Κακλαμάνης</i>	4.5
ΝΦ	<b>ΜΦΝ07</b>	Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. Ι (Ποίηση: Σολωμός-Κάλβος-Ρομαντισμός, κ.ά.) <i>Δ. Αγγελάτος</i>	4.5
ΓΛ	<b>ΜΦΓ27</b>	<i>Δομή της Νέας Ελληνικής: Σύνταξη</i> <i>Β. Σπυρόπουλος</i>	4.0
ΑΡΧΑΙΟ	<b>ΜΙΑ02</b>	Προϊστορική Αρχαιολογία	4.0
ή ΠΑΙΔ	ή <b>ΜΠΔ01</b>	ή Παιδαγωγική	
ή ΦΛΣ	ή <b>ΜΦΣ84</b>	ή Εισαγωγή στη Φιλοσοφία	

<b>Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΜΦΑ09</b>	Ευριπίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Α. Κορολή</i>	4.0
ΒΦ	<b>ΜΦΒ06</b>	Κείμενα Βίου και Πολιτισμού των Βυζαντινών <i>Θ. Αντωνοπούλου – Χ. Μεσσής</i>	4.0
ΛΑΟ	<b>ΜΦΛ05</b>  ή <b>ΜΦΝ17</b>	Νεωτερική Λαογραφία <i>Β. Χρυσανθοπούλου</i>  ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. V (Η ποίηση από το 1930 και εξής: Υπερρεαλισμός-Σαχτούρης-Αναγνωστάκης-Σινόπουλος-Καρούζος, κ.ά.) <i>Μ. Ρώτα</i>	4.0
ΝΦ	<b>ΜΦΝ08</b>	Συγκριτική Φιλολογία <i>Λ. Ιωακειμίδου</i>	4.0
ΝΦ	<b>ΜΦΝ09</b>	Θεωρία Λογοτεχνίας <i>Π. Καρπούζου</i>	4.0
ΑΡΧΑΙΟ	<b>ΜΙΑ01</b>	Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία	3.0
ή ΙΣΤ	ή <b>ΜΙΙ02</b>	ή Αρχαία Ιστορία Β΄ (Ελληνιστική και Ρωμαϊκή)	

**Κατεύθυνση Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας 2021–2022**

ΠΑΙΔ	<b>ΜΠΔ85</b>	Παιδαγωγικά: Αναλυτικά Προγράμματα	4.0
ΨΥΧ	<b>ΜΨΧ10</b>	Σχολική Ψυχολογία	3.0

<b>ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΜΦΑ12</b>	Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη] <i>Χ. Φάκας</i>	4.0
ΛΦ	<b>ΜΦΛ07</b>	Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία <i>Δ. Μπενέτος</i>	4.0
ΒΦ	<b>ΜΦΒ07</b>	Υμνογραφία <i>Γ. Πιτσινέλης</i>	4.0
ΝΦ	<b>ΜΦΝ10</b>	Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. ΙΙ (Πεζογραφία: Ραγκαβής-Ροϊδης-Βικέλας-Βιζυηνός-Παπαδιαμάντης, κ.ά.) <i>Μ. Ρώτα</i>	4.0
	ή <b>ΜΦΝ21</b>	ή Εφαρμογές στη Συγκριτική Φιλολογία <i>Λ. Ιωακειμίδου</i>	
ή ΠΑΙΔ	ή <b>ΜΠΔ72</b>	ή Παιδαγωγική Ψυχολογία	
ή ΨΥΧ	ή <b>ΜΨΧ09</b>	ή Σχολική Ψυχολογία: Σύνδεση θεωρίας και πράξης	
	ή <b>ΜΨΧ22</b>	ή Εξελικτική ψυχοπαθολογία	
	ή <b>ΜΨΧ03</b>	ή Αναπτυξιακή Ψυχολογία	
ΝΦ	<b>ΜΦΝ22</b>	Σεμινάριο Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄ [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας – Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα και νέα αντικείμενα] <i>Θ. Αγάθος ή</i> <i>Τ. Λεντάρη ή</i> <i>Γ. Ξούριος ή</i> <i>Α. Τζούμα</i> <b>Αντικατέστησε το μάθημα ΜΦΝ11</b>	4.5

**Κατεύθυνση Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας 2021–2022**

ΑΡΧΑΙΟ	<b>ΜΙΑ14</b>	Βυζαντινή Αρχαιολογία	3.0
ΙΣΤ	<b>ΜΙΙ03</b>	Βυζαντινή Ιστορία	4.0
ΦΙΛ ή ΦΛΣ	<b>ΜΠΑ40</b> ή <b>ΜΦΣ86</b>	Πρακτική άσκηση ή Μεσαιωνική Φιλοσοφία	2.0

**Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ**

ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΜΦΑ16</b> ή <b>ΜΦΑ15</b>	Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] Α. Παπαθωμάς (Α-Λ), Β. Λεντάκης (Μ-Ω) ή Ελληνιστική Ποίηση (Εισαγωγή-Ερμηνεία κειμένων) Χ. Φάκας	3.0
ΛΦ ή ΝΦ	<b>ΜΦΛ06</b> ή <b>ΜΦΝ20</b>	Λατινική Φιλολογία - Ελεγεία <i>Σ. Γεωργακοπούλου</i> ή Μέθοδοι προσέγγισης στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας <i>Δ. Μέντη</i>	4.0
ή ΛΑΟ	ή <b>ΜΦΛ03</b>	ή Συγκριτική Λαογραφία <i>Μ. Καπλάνογλου - Γ. Κούζας</i>	
ΝΦ	<b>ΜΦΝ14</b>	Σεμινάριο Νεοελληνικής Φιλολογίας Β' [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας - Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα και νέα αντικείμενα] <i>Στ. Κακλαμάνης ή</i> <i>Τ. Λεντάρη ή</i> <i>Μ. Νικολοπούλου ή</i> <i>Μ. Ρώτα</i>	4.0
ΒΦ	<b>ΜΦΒ08</b>	Βυζαντινή Ρητορική – Επιστολογραφία <i>Χ. Μεσσής</i>	4.0
ΓΛ	<b>ΜΦΓ17</b>	Κειμενογλωσσολογία - Ανάλυση Λόγου <i>Σ. Κουτσουλέλου</i>	4.0
ΙΣΤ	<b>ΜΙΙ04</b>	Νεώτερη Ελληνική Ιστορία	3.0
ΠΑΙΔ	<b>ΜΠΔ71</b>	Παιδαγωγικά: Ειδική Διδακτική της Λογοτεχνίας	4.0

**Κατεύθυνση Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας 2021–2022**

ΝΦ	<b>ΜΦΝ12</b>	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. Ι (Η ποίηση από το γύρισμα του αιώνα στο μεσοπόλεμο: Καβάφης-Σικελιανός-Βάρναλης-Καρυωτάκης, κ.ά.) <i>Ε. Γαραντούδης</i>	4.0
----	--------------	---	-----

**Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**

ΜΑΘ.	ΚΩΔ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΜΦΑ17</b> ή <b>ΜΦΑ19</b>	Αισχύλος [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Μ. Θωμά</i> ή Αριστοτέλης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Α. Μπάζου</i>	3.0
ΒΦ	<b>ΜΦΒ04</b> ή <b>ΜΦΒ09</b> ή <b>ΜΦΒ10</b> ή <b>ΜΦΒ12</b>	Σεμινάριο Βυζαντινής Φιλολογίας - (Επιλογή ενός θέματος)  Φιλολογία στο Βυζάντιο (ΜΦΒ04) <i>Δ. Καλαμάκης</i> ή Αγιολογία (ΜΦΒ09) <i>Κ. Παϊδας</i> ή Θεολογική - Φιλοσοφική Γραμματεία (ΜΦΒ10) <i>Δ. Resh (Θεολογική Γραμματεία) - Χ. Μεσσής (Φιλοσοφική Γραμματεία)</i> ή Κοσμική Ποίηση - Πεζογραφία <i>Μ. Λουκάκη (Κοσμική Ποίηση) - Δ. Resh (Κοσμική Πεζογραφία)</i>	4.5
ΒΦ	<b>ΜΦΒ11</b>	Βυζαντινή Ιστοριογραφία Β΄ <i>Ι. Πολέμης</i>	4.0
ή ΛΑΟ	ή <b>ΜΦΛ06</b>	ή Λαογραφία και ιστορία των παραμυθιών <i>Μ. Καπλάνογλου</i>	
ΝΦ	<b>ΜΦΝ23</b>	Ιστορία και Κείμενα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας <i>Ε. Γαραντούδης &amp; Στ. Κακλαμάνης</i>	4.0
ΝΦ	<b>ΜΦΝ13</b> ή <b>ΜΦΝ15</b>	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙ (Η πεζογραφία από το γύρισμα του αιώνα μέχρι το μεσοπόλεμο: Χατζόπουλος-Θεοτόκης-Καζαντζάκης, κ.ά.) <i>Θ. Αγάθος</i> ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙΙ (Ποίηση 1930: Σεφέρης-Ελύτης-Ρίτσος, κ.ά.) <i>Δ. Αγγελάτος</i>	4.0

Κατεύθυνση Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας 2021–2022

**Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**

ΝΦ	<b>ΜΦΝ16</b>  ή <b>ΜΦΝ18</b>	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. IV (Πεζογραφία 1930: Μυριβήλης-Θεοτοκάς-Πολίτης-Καραγάτσης-Πεντζίκης-Αξιώτη, κ.ά.) <i>Θ. Αγάθος</i> ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. VI (Η πεζογραφία από το 1930 και εξής: Τσίρκας-Αλέξ. Κοτζιάς-Φραγκιάς-Χατζής-Καχτίσης, κ.ά.) <i>Μ. Ρώτα</i>	4.0
ΓΛ	<b>ΜΦΓ20</b>	Κοινωνιογλωσσολογία <i>Δ. Γούτσος</i>	3.0
ΠΑΙΔ	<b>ΜΠΔ74</b>	Παιδαγωγικά: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας: Διδακτική Άσκηση	4.0

**ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ 2021–2022**

<b>Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΓΦΑ05</b>	Αρχαϊκή επική ποίηση πλην Ομήρου [Εισαγωγή στην αρχαϊκή επική ποίηση. Γλώσσα και μέτρο. Ερμηνεία κειμένων] <i>A.-N. Καρβούνη</i>	4.0
ΑΕΦ	<b>ΓΦΑ06</b>	Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>E. Μακρυγιάννη</i>	4.0
ΛΦ	<b>ΓΦΛ03</b>	Λατινική Φιλολογία- Έπος <i>B. Βαϊόπουλος</i>	4.0
ή ΙΣΤ	ή <b>ΓΠΙ01</b>	ή Αρχαία Ιστορία Α΄	
ΒΦ	<b>ΓΦΒ03</b>	Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α΄ <i>A. Παναγιώτου</i>	4.5
ΝΦ	<b>ΓΦΝ04</b>	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. Ι (Διγενής-Σατιρική ποίηση-Μυθιστ., κ.ά.) <i>Στ. Κακλαμάνης</i>	4.5
	ή <b>ΓΦΝ06</b>	ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 18ου αι. (Νεοελληνικός Διαφωτισμός-Δημοτικό Τραγούδι-Ποίηση-Πεζογραφία-Θέατρο, Ποιητική και Ρητορική, κ.ά.) <i>Γ. Ξούριας</i>	
	ή <b>ΓΦΝ18</b>	ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. VI (Η πεζογραφία από το 1930 και εξής: Τσίρκας-Αλέξ. Κοτζιάς-Φραγκιάς-Χατζής-Καχτίσης, κ.ά.) <i>Νάντια Φραγκούλη</i>	
ΓΛ	<b>ΓΦΓ03</b>	Φωνητική - Φωνολογία (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής) <i>A. Λέγγερης</i>	4.5
ΓΛ	<b>ΓΦΓ04</b>	Μορφολογία (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής) <i>Γ. Μαρκόπουλος</i>	4.5

<b>Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΓΦΑ06</b>	Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>E. Μακρυγιάννη</i>	4.5
ΛΦ	<b>ΓΦΛ04</b>	Λατινική Φιλολογία- Ρητορεία <i>M. Γκαράνη</i>	4.0

<b>Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
ΝΦ	<b>ΓΦΝ05</b> ή <b>ΓΦΝ17</b>	Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου - 17ου αι. ΙΙ (Λογοτεχνία της βενετοκρατούμενης Κρήτης, κ.ά.) <i>Στ. Κακλαμάνης</i> ή Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. V (Η ποίηση από το 1930 και εξής: Υπερρεαλισμός- Σαχτούρης-Αναγνωστάκης-Σινόπουλος-Καρούζος, κ.ά.) <i>Δ. Μέντη</i>	4.0
ΓΛ	<b>ΓΦΓ05</b>	Σύνταξη Α΄ (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής) <i>Β. Σπυρόπουλος</i>	4.5
ΓΛ	<b>ΓΦΓ06</b>	Σημασιολογία <i>Α. Μόζερ</i>	4.5
ΓΛ	<b>ΓΦΓ07</b>	Πραγματολογία <i>Σ. Μπέλλα</i>	4.5
ΛΑΟ	<b>ΓΦΛ02</b> ή <b>ΓΦΛ04</b>	Φιλολογική Λαογραφία <i>Μ. Καπλάνογλου</i> ή Κοινωνική Λαογραφία <i>Γ. Κούζας</i>	4.0
ή ΠΑΙΔ	ή <b>ΓΠ</b>	ή Παιδαγωγική	
ή ΦΛΣ	ή <b>ΓΦΣ84</b>	ή Εισαγωγή στη Φιλοσοφία	

<b>Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ</b>			
ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΓΦΑ09</b>	Ευριπίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Α. Κορολή</i>	4
ΛΦ	<b>ΓΦΛ05</b>	Λατινική Φιλολογία - Λυρική ποίηση <i>Α. Μιχαλόπουλος</i>	4
ΒΦ	<b>ΓΦΒ07</b>	Υμνογραφία <i>Γ. Πισινέλης</i>	3
ή ΑΡΧΑΙΟ	ή <b>ΓΙΑ01</b>	ή Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία	
ή ΙΣΤ	ή <b>ΓΠΙ02</b>	ή Αρχαία Ιστορία Β΄ (Ελληνιστική και Ρωμαϊκή)	

Κατεύθυνση Γλωσσολογίας 2021–2022

ΓΛ	<b>ΓΦΓ08</b>	Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (Φωνολογία - Μορφολογία) <i>N. Παντελίδης</i>	4
ΓΛ	<b>ΓΦΓ09</b>	Ψυχογλωσσολογία – Νευρογλωσσολογία <i>E. Κυρίτση</i>	4
ΓΛ	<b>ΓΦΓ11***</b> ή <b>ΓΦΓ18</b>	Σύνταξη Β' <i>B. Σπυρόπουλος</i> ή Κατάκτηση - Διδασκαλία Δεύτερης Γλώσσας <i>M. Ιακώβου</i>	4
ΠΑΙΔ	<b>ΓΠΔ85</b>	Παιδαγωγικά: Αναλυτικά Προγράμματα	4
ΨΥΧ	<b>ΓΨΧ03</b> ή <b>ΓΨΧ10</b>	Αναπτυξιακή Ψυχολογία ή Σχολική Ψυχολογία	3 3

**ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**

ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΓΦΑ11</b> ή <b>ΓΦΑ13</b>	Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας - Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα ή νέα αντικείμενα] <i>A. Κορολή, Γ. Κάρλα, Β. Λεντάκης, Σ. Ματθαίος, Α.-N. Καρβούνη, Μ. Σιόντη-Α. Παπαθωμάς, Λ. Παπαδημητρόπουλος, Ε. Τσιτσιανοπούλου, S. Costanza, Μ. Θωμά</i> ή Μεταγενέστερη γραμματεία <i>A.-N. Καρβούνη</i>	4.0
ΑΕΦ ή ΠΑΙΔ	<b>ΓΦΑ12</b> ή <b>ΓΠΔ72</b>	Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη] <i>Χ. Φάκας</i> ή Παιδαγωγικά: Παιδαγωγική Ψυχολογία	4.0
ή ΨΥΧ	<b>ΓΨΧ09</b> ή	ή Σχολική Ψυχολογία: Σύνδεση θεωρίας και πράξης ή	



Κατεύθυνση Γλωσσολογίας 2021–2022

	<b>ΓΨΧ22</b>	Εξελικτική ψυχοπαθολογία	
ΛΦ	<b>ΓΦΛ07</b>	Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία <i>Δ. Μπενέτος</i>	4.0
ΝΦ	<b>ΓΦΝ09</b>	Θεωρία Λογοτεχνίας <i>Π. Καρπούζου</i>	4.0
ΓΛ	<b>ΓΦΓ10***</b>	Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής <i>Σ. Κουτσουλέλου (Α-Κ)</i> <i>Ε. Ιντζίδης (Λ-Ω)</i>	4.0
ΓΛ	<b>ΓΦΓ15</b>	Γνωστική Γλωσσολογία <i>Ε. Παναρέτου</i>	4.0
ή ΓΛ	ή <b>ΓΦΓ32</b>	ή <i>Πειραματική Γλωσσολογία</i> <i>Α. Λέγγερης</i>	
ή ΝΦ	ή <b>ΓΦΝ08</b>	ή <i>Συγκριτική Φιλολογία</i> <i>Λ. Ιωακειμίδου</i>	
ή ΙΣΤ	ή <b>ΓΠΙ03</b>	ή <i>Βυζαντινή Ιστορία</i>	
ΓΛ	<b>ΓΦΓ13</b>	Γλωσσική Κατάκτηση <i>Σ. Βαρλοκώστα</i>	4.0
ΦΙΛ ή ΦΛΣ	<b>ΓΠΑ40</b> ή <b>ΓΦΣ85</b> ή <b>ΓΦΣ86</b>	Πρακτική άσκηση ή <i>Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία</i> ή <i>Μεσαιωνική Φιλοσοφία</i>	2.0

**Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ**

ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	<b>ΓΦΑ16</b> ή <b>ΓΦΑ15</b>	Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Α. Παπαθωμάς (Α-Λ), Β. Λεντάκης Μ-Ω</i> ή <i>Ελληνιστική ποίηση (Εισαγωγή - Ερμηνεία κειμένων)</i> <i>Χ. Φάκας</i>	4.0
ΓΛ	<b>ΓΦΓ20</b>	Κοινωνιογλωσσολογία <i>Σ. Μπέλλα</i>	4.0
Η ΛΦ	ή <b>ΓΦΛ06</b>	ή <i>Λατινική Φιλολογία- Ελεγεία</i> <i>Σ. Γεωργακοπούλου</i>	

Κατεύθυνση Γλωσσολογίας 2021–2022

ή ΙΣΤ	ή ΓΠ04	ή Νεότερη Ελληνική Ιστορία	
ΒΦ	ΓΦΒ08	Βυζαντινή Ρητορική - Επιστολογραφία <i>Ι. Πολέμης</i>	3.0
ΝΦ	ΓΦΝ07	Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. Ι (Ποίηση: Σολωμός-Κάλβος-Ρομαντισμός, κ.ά.) <i>Ε. Γαραντούδης</i>	4.0
ΓΛ	ΓΦΓ17	Κειμενογλωσσολογία -Ανάλυση λόγου <i>Δ. Γούτσος</i> Προαιρετικό σεμινάριο «Εργαλεία Κριτικής Ανάλυσης Λόγου» <i>Ε. Ιντζίδης</i>	4.0
ΓΛ	ΓΦΓ24  ή ΓΦΓ	Ιστορία Γλωσσολογίας <i>Σ. Κουτσουλέλου</i>  ή Εκπαιδευτική Γλωσσολογία <i>Εντεταλμένος διδάσκων/ουσα</i>	4.0
ΠΑΙΔ	ΓΠΔ71	Παιδαγωγικά: Ειδική Διδακτική της Γλώσσας	4.0
	Ε.Ε*	Ελεύθερη Επιλογή	3.0

**Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**

ΜΑΘ.	ΚΩΔ.	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ECTS
ΑΕΦ	ΓΦΑ19	Αριστοτέλης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Α. Μπάζου</i>	4.0
ΑΕΦ	ΓΦΑ17  ή ΓΦΑ20	Αισχύλος [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Μ. Θωμά</i>  ή Ομήρου Οδύσσεια [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων] <i>Ν. Καναβού</i>	4.0
ΛΦ  ή ΒΦ	ΓΦΛ08  ή ΓΦΒ11	Λατινική Φιλολογία- Δράμα - Κωμωδία <i>Σ. Παπαϊωάννου</i>  ή Βυζαντινή Ιστοριογραφία Β΄ <i>Ι. Πολέμης</i>	3.0
ΝΦ	ΓΦΝ15	Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙΙ (Ποίηση 1930: Σεφέρης-Ελύτης-Ρίτσος, κ.ά.) <i>Νάντια Φραγκούλη</i>	4.0
ή ΛΑΟ	ή ΓΦΛ06	ή Λαογραφία και Ιστορία των παραμυθιών <i>Γ. Κούζας</i>	

ΓΛ	<b>ΓΦΓ21+ΓΦΓ33**</b> ή <b>ΓΦΓ23</b> ή <b>ΓΦΓ25</b> ή <b>ΓΦΓ31</b> ή <b>ΓΦΓ16</b>	Πτυχιακή εργασία (ισοδυναμεί με 2 μαθήματα=8 ECTS) ή επιλογή 2 μαθημάτων από τα 6 παρακάτω: Υφολογιστική Ε. Παναρέτου ή Γλωσσική Μεταβολή Α. Γιάνναρης ή Γραμματισμός Ε. Ιντζίδης ή Υπολογιστική Γλωσσολογία Γ. Μαρκόπουλος	8.0
ΠΑΙΔ	<b>ΓΠΔ74</b>	Παιδαγωγικά: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας: Διδακτική Άσκηση	4.0
	<b>Ε.Ε.*</b>	Ελεύθερη Επιλογή	3.0

\*Οι φοιτητές του Ζ΄ και Η΄ εξαμήνου Γλωσσολογικού μπορούν να παρακολουθήσουν στα πλαίσια της ελεύθερης επιλογής (Ε.Ε.):

Α) μαθήματα του προγράμματος σπουδών, τα οποία δεν επέλεξαν σε προηγούμενο εξάμηνο

Β) οποιοδήποτε μάθημα προσφέρεται από το Τμήμα Φιλολογίας ή άλλο τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής. Ειδικότερα:

#### ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Χειμερινό εξάμηνο

ΨΧ19 Ψυχολογία της μετανάστευσης, Βασ. Παυλόπουλος

ΨΧ32 Γνωστική Ψυχολογία Ι, Π. Ρούσσο

ΨΧ75 Ψυχολογική Συμβουλευτική στη σχολική κοινότητα, Α. Λαμπροπούλου

ΨΧ54 Ψυχολογία των μαθησιακών δυσκολιών, Διαμ. Φιλιππάτου

ΨΧ79 Οικογένεια και ανάπτυξη, Σ. Τάνταρος

ΨΧ34 Γλωσσική ανάπτυξη, Α. Ράλλη

Εαρινό εξάμηνο

ΨΧ05 Γνωστική Ψυχολογία ΙΙ, Π. Ρούσσο

ΨΧ56 Διαπολιτισμική Ψυχολογία, Β. Παυλόπουλος

ΨΧ76 Πρόληψη και παρέμβαση στην οικογένεια και στο σχολείο, Αικ.

Λαμπροπούλου

ΨΧ06 Εφηβεία και αναδυόμενη ενηλικίωση, Υπό ανάθεση

ΨΧ91 Ψυχοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών, Φ. Πολυχρόνη

ΨΧ123 Γλωσσικές δυσκολίες: οριοθέτηση, αξιολόγηση και παρέμβαση, Α. Ράλλη

ΤΜΗΜΑ ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Εαρινό εξάμηνο  
72ΙΣΠ008 Ισπανοαμερικάνικος πολιτισμός

ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Εαρινό εξάμηνο  
Μ083 Η διαθεματική προσέγγιση στη διδασκαλία της μουσικής

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Εαρινό εξάμηνο  
60ΚΠΔ231 Διδακτική της Ιστορίας

ΤΜΗΜΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Χειμερινό εξάμηνο  
60ΙΤΑ031 Θεωρία της μετάφρασης  
60ΙΤΑ054 Ιστορία του Βενετικού κράτους  
60ΙΤΑ011 Ιστορία της Ιταλικής λογοτεχνίας Ι  
60ΙΤΑ068 Εισαγωγή στη Λατινική Λογοτεχνία  
60ΙΤΑ093 Μεσαιωνική Λατινική Λογοτεχνία  
60ΙΤΑ073 Ηλεκτρονικά Σώματα Κειμένων για τη γλωσσική έρευνα και διδασκαλία  
60ΙΤΑ072 Ιστορία της Ιταλικής μουσικής Ι: Μεσαίωνα, Αναγέννηση και 20ος αιώνας

Εαρινό εξάμηνο

60ΙΤΑ009 Ιταλική ιστορία και πολιτισμός ΙΙ  
60ΙΤΑ014 Ιστορία της Ιταλικής λογοτεχνίας ΙΙ  
60ΙΤΑ076 Ιστορία της Ιταλικής μουσικής ΙΙ: Από το μπαρόκ στον ρομαντισμό  
60ΙΤΑ048 Ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες: Υπολογιστική ανάλυση κειμένων

\*\* Η πτυχιακή εργασία πλέον έχει την ισχύ δύο μαθημάτων και ως εκ τούτου οι φοιτητές του Η' εξαμήνου που επιλέγουν Πτυχιακή Εργασία δηλώνουν τα δύο μαθήματα της Πτυχιακής ΓΦΓ21 Πτυχιακή Ι και ΓΦΓ33 Πτυχιακή ΙΙ μαζί. Σε περίπτωση που δεν θέλουν να επιλέξουν Πτυχιακή Εργασία επιλέγουν 2 από τα αντίστοιχα προσφερόμενα μαθήματα επιλογής. Όσοι φοιτητές έχουν συμπληρώσει 59 μαθήματα και τους υπολείπεται ένα μάθημα Η εξαμήνου μπορούν να επιλέξουν ένα από τα προσφερόμενα μαθήματα επιλογής ή κατ' εξαίρεση ένα από τα μαθήματα της πτυχιακής, δηλ. το ΓΦΓ21.

\*\*\* Το μάθημα ΓΦΓ10 «Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής» και το μάθημα ΓΦΓ11 «Σύνταξη Β» έχουν αλλάξει αμοιβαία εξάμηνο και γίνονται (α) το πρώτο (ΓΦΓ10) μάθημα του ΣΤ εξαμήνου και (β) το δεύτερο (ΓΦΓ11) μάθημα του Ε εξαμήνου σε επιλογή με το μάθημα ΓΦΓ18 «Κατάκτηση-Διδασκαλία Δεύτερης Γλώσσας». Οι φοιτητές που δεν έχουν περάσει και τα δύο αυτά μαθήματα τα επιλέγουν και τα δηλώνουν με το νέο τους καθεστώς. Όσοι φοιτητές έχουν περάσει μόνο το ένα από αυτά τα μαθήματα και τους δημιουργείται πρόβλημα έλλειψης μαθήματος στο κατά περίπτωση εξάμηνο, καλούνται να επικοινωνήσουν με την Γραμματεία και συγκεκριμένα με την κα Ηλιάνα Φώτου, ούτως ώστε να τους χρεωθεί το μάθημα στο νέο του εξάμηνο, και επιλέγουν το μάθημα το οποίο χρωστάνε στο νέο του καθεστώς. Πιο συγκεκριμένα:

- Αν κάποιος φοιτητής έχει περάσει το ΓΦΓ10 «Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής» στο Ε εξάμηνο και χρωστάει το ΓΦΓ11 «Σύνταξη Β» στο ΣΤ εξάμηνο, με το νέο καθεστώς ενδέχεται να μην συμπληρώνει τα απαιτούμενα μαθήματα στο ΣΤ εξάμηνο. Στην περίπτωση αυτή θα του χρεωθεί το μάθημα ΓΦΓ10 «Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής» στο ΣΤ εξάμηνο και θα επιλέξει και θα δηλώσει το ΓΦΓ11 «Σύνταξη Β» (ή το ΓΦΓ18 «Κατάκτηση-Διδασκαλία Δεύτερης Γλώσσας») στο Ε εξάμηνο.
- Αντιστρόφως, αν κάποιος φοιτητής έχει περάσει το ΓΦΓ11 «Σύνταξη Β» στο ΣΤ εξάμηνο και χρωστάει το ΓΦΓ10 «Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής» στο Ε εξάμηνο, με το νέο καθεστώς ενδέχεται να μην συμπληρώνει τα απαιτούμενα μαθήματα στο Ε εξάμηνο. Στην περίπτωση αυτή θα του χρεωθεί το ΓΦΓ11 «Σύνταξη Β» στο Ε εξάμηνο και θα πρέπει να επιλέξει και να δηλώσει το ΓΦΓ10 «Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής» στο ΣΤ εξάμηνο.

**ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2021–2022**

**Α΄ Εξάμηνο – Χειμερινό**

**ΦΦΑ01 Θεματογραφία – Γλωσσικές ασκήσεις**

**Γ. Κάρλα (Α-Μ)**

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τη γλώσσα κειμένων της Αττικής πεζογραφίας. Αυτός θα επιτευχθεί με τη βοήθεια αντιπροσωπευτικών χωρίων διαφόρων λογοτεχνικών ειδών (ιστοριογραφία, ρητορική, φιλοσοφία) και γλωσσικές ασκήσεις. Θα μελετηθούν τα σπουδαιότερα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα της Αττικής διαλέκτου, όπως επίσης και υφολογικά χαρακτηριστικά. Οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να μεταφράζουν τα κείμενα σε ρέοντα και κατανοητό νεοελληνικό λόγο. Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

Ε. Schwyzer, Griechische Grammatik, τόμ. I: Lautlehre, Wortbildung, Flexion, Μόναχο 1939, τόμ. II: Syntax und syntaktische Stilistik, επιμ. Α. Debrunner, Μόναχο 1950 (ελλην. μτφρ. Π. Χαιρόπουλος / Γ. Παπασιμίπας, Η σύνταξη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, Αθήνα 2003).

Ι. Σταματάκος, Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής, Αθήνα 1949-1950.

Η. Weir Smyth, Greek Grammar, επιμ. G. Messing, Cambridge MA 19562.

**Α. Μπάζου (Ν-Ω)**

Στόχος του μαθήματος είναι μέσα από επιλεγμένα αποσπάσματα αττικού πεζού λόγου, κυρίως ρητόρων του 5ου και 4ου αι. π.Χ., να ασκηθούν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες στη μετάφραση σε δόκιμο νεοελληνικό λόγο, ενώ παράλληλα γίνεται επανάληψη της Γραμματικής και του Συντακτικού της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας.

**Σ. Ματθαίος**

**ΦΦΑ02 Ηρόδοτος [Εισαγωγή στην ιστοριογραφία. Ερμηνεία κειμένων]**

**Ρ. Χατζηλάμπρου (Α-Λ), Α. Κορολή (Μ-Ω)**

Αντικείμενο μελέτης στο πλαίσιο του μαθήματος είναι το πρώτο βιβλίο των *Ιστοριών* του Ηροδότου, η *Κλειώ*, που αποτελεί ένα από τα πλέον αγαπητά και πολυδιαβασμένα έργα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας. Σκοπός του Αλικαρνασσέα ιστορικού, που χαρακτηρίστηκε «πατέρας της ιστορίας από τον Κικέρωνα, ήταν, όπως γράφει ο ίδιος στο προοίμιό του, να εξιστορήσει σπουδαία έργα Ελλήνων και βαρβάρων για να μην περάσουν στη λήθη. Στο έργο του,

θεματικός πυρήνας του οποίου είναι η σύγκρουση Ελλάδας και Ασίας κατά τον 6ο και 5ο αι. π.Χ., η ιστοριογραφία συναντά τη λογοτεχνία, η αφήγηση πολεμικών συρράξεων συνδυάζεται κατά τρόπο μοναδικό με την παρουσίαση νοοτροπιών, κοσμοθεωριών και εθίμων, ενώ παράλληλα, γίνεται λόγος για διαχρονικά, πανανθρώπινα ζητήματα. Στο πλαίσιο του μαθήματος, το πρώτο βιβλίο των *Ιστοριών* θα αναλυθεί από γλωσσικής απόψεως, ως πηγή αναντικατάστατη μιας πληθώρας ιστορικών και εθνογραφικών πληροφοριών, ως συναρπαστικό αφήγημα. Στόχος είναι η εξοικείωση των φοιτητριών και των φοιτητών με τα χαρακτηριστικά στοιχεία της γραφής του Ηροδότου, η γοητεία της οποίας παρέμεινε αμείωτη ως τις μέρες μας.

## **Β' Εξάμηνο – Εαρινό**

### **ΦΦΑ04 Σοφοκλής [Εισαγωγή στη δραματική ποίηση και στην τραγωδία. Ερμηνεία κειμένων. Μετρική]**

#### **Β. Βερτουδάκης**

Εισαγωγή στη δραματική ποίηση και την εποχή της – Σοφοκλής: ο δημιουργός και το έργο του – ερμηνεία κειμένου: Σοφοκλή, Οιδίπους Τύραννος, φιλολογική και λογοτεχνική ανάλυση, μέτρο – αισθητικές και φιλοσοφικές διαστάσεις της τραγωδίας.

### **ΦΦΑ05 Εισαγωγή στην Κλασική Φιλολογία – Παπυρολογία – Παλαιογραφία – Κριτική κειμένου**

#### **Α. Παπαθωμάς (Α–Λ)**

Στο πλαίσιο των παραδόσεων θα προσφερθεί αρχικά εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο, τις αρχές και τις επιστημονικές μεθόδους της Κλασικής Φιλολογίας. Ακολούθως θα προσφερθεί αντίστοιχη εισαγωγή που θα αφορά στο γνωστικό αντικείμενο της ελληνικής και της λατινικής Παπυρολογίας. Αντικείμενο της παπυρολογίας είναι η μελέτη των χιλιάδων ελληνικών και λατινικών λογοτεχνικών παπύρων και παπυρικών εγγράφων που σώθηκαν σε διάφορες περιοχές της Μεσογείου (κυρίως στην Αίγυπτο αλλά και σε άλλες περιοχές όπως την Παλαιστίνη, Ιορδανία, Συρία, Ελλάδα, Μ. Ασία, Ιταλία κτλ.) και χρονολογούνται στο χρονικό διάστημα μεταξύ του 4<sup>ου</sup> αι. π.Χ. και του ύστερου 8<sup>ου</sup> αι. μ.Χ. Οι φοιτητές θα έρθουν για πρώτη φορά σε επαφή με παπύρους και όστρακα και θα ασκηθούν στην ανάγνωση βασικών τύπων γραφής. Επιπροσθέτως, θα δοθεί έμφαση στην ερμηνεία των παπυρικών κειμένων στα φιλολογικά και ιστορικά τους συμφραζόμενα. Ακολούθως, θα προσφερθεί σύντομη εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία και στην ανάγνωση χειρόγραφων κωδίκων της βυζαντινής περιόδου. Τέλος, θα γίνει αναφορά στις βασικές αρχές της κριτικής του κειμένου.

#### **Ρ. Χατζηλάμπρου (Μ–Ω)**

Στόχος του μαθήματος είναι να αποτελέσει εισαγωγή στη μελέτη των ελληνικών χειρογράφων, αρχαίων (Παπυρολογία) και μεσαιωνικών (Παλαιογραφία), και να εξοικειώσει τους φοιτητές με τις βασικές μορφές των ελληνικών γραφών, βιβλιακών και επισεσυρμένων από την ελληνιστική περίοδο έως τον δέκατο πέμπτο αιώνα. Σε κάθε διδακτική ενότητα θα εστιάζουμε σε συγκεκριμένα κείμενα που επιλέχθηκαν για να καταδείξουν την εξέλιξη της ελληνικής γραφής και για να μας βοηθήσουν να εξετάσουμε στοιχεία της παράδοσης της ελληνικής γραμματείας σε πάπυρο, περγαμηνή και χαρτί κατά τη διάρκεια της παραπάνω περιόδου. Επιπλέον, το μάθημα θα αποτελέσει βασική εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλολογία, εστιάζοντας στην ιστορία της Ελληνικής Φιλολογίας. Τέλος, θα διδαχθούν οι βασικές αρχές της Κριτικής του Κειμένου, και θα διερευνηθεί ο τρόπος αποκατάστασης των κλασικών κειμένων.

### Γ' Εξάμηνο– Χειμερινό

#### **ΚΦΑ05 – ΜΦΑ05 – ΓΦΑ05 Αρχαϊκή επική ποίηση πλην Ομήρου [Εισαγωγή στην αρχαϊκή επική ποίηση. Γλώσσα και μέτρο. Ερμηνεία κειμένων]**

##### **Γ. Κάρλα**

(1.) Ο Επικός κύκλος και οι Ομηρικοί ύμνοι, η Βατραχομουμαχία και ο Μαργίτης. Ο Ησίοδος και το Αρχαϊκό έπος μετά τον Ησίοδο (μορφή και περιεχόμενο, με ιδιαίτερη έμφαση στις σχέσεις με τον Όμηρο και στις επιδράσεις που άσκησαν).  
(2.) Η ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ. (Β') ΚΕΙΜΕΝΑ: Αποσπ. 2 F1-2 (ΕΥΚΛΟΣ) / 3 T1, T4, T6, T7 – F1, F2, F4-5, F6, F7, F11, F13-14, F16, F19, F25 (Κύπρια έπη) / 4 T1, T2, F1 (ΗΓΗΣΙΝΟΥΣ) / 5 Y1 (στ. 1-6, 45-106, 191-255, 281-93, και λοιποί στίχοι ως αδιδακτο), Y2, Y3 (ΟΜΗΡΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΪΤΗΝ).

Βιβλιογραφία: Α. Ι. Βοσκού, Αρχαία Κυπριακή Γραμματεία, τόμ. 1: Ποίηση Επική Λυρική Δραματική, Λευκωσία ( Ίδρυμα Αναστάσιος Γ. Λεβέντης) 1995 / 20082 (Εισαγωγή, Κείμενο – Μετάφραση και Σχόλια, με αναλυτική βιβλιογραφία). Βλ. επίσης: Α. Bernabé, Poetae Epici Graeci, Testimonia et Fragmenta, Pars I, Stuttgartiae et Lipsiae 19962 – M. L. West, Homeric Hymns, Homeric Apocrypha, Lives of Homer, Cambridge Mass. – London 2003· Greek Epic Fragments from the Seventh to the Fifth Centuries BC, Cambridge Mass. – London 2003· A. Faulkner, The Homeric Hymn to Aphrodite: Introduction, Text, and Commentary, Oxford 20083

##### **A.-N. Καρβούνη**

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές/τριες στη θεματική, τα μοτίβα, τη γλώσσα και το μέτρο κειμένων της αρχαϊκής επικής ποίησης (πλην των ομηρικών επών). Το μάθημα εστιάζει στα έργα του Ησίοδου, στους Ομηρικούς Ύμνους και στον Επικό Κύκλο με τη μελέτη επιλεγμένων χωρίων από τη *Θεογονία*, τα *Έργα και Ήμέραι*, τον ομηρικό ύμνο *Είς Άφροδίτην*, και τα *Κύπρια*. Τα χωρία



αυτά αφορούν σε κομβικές στιγμές της ελληνικής μυθολογίας και λογοτεχνίας, όπως, για παράδειγμα, η συνάντηση του Ησιόδου με τις Μούσες, η ανατροπή του Ουρανού από τον Κρόνο, το εγχείρημα του Προμηθέα να υποκλέψει τη φωτιά από τον Δία, ο πίθος της Πανδώρας, ο έρωτας της θεάς Αφροδίτης για τον θνητό Αγκίστη, το σχέδιο του Δία για την αρχή του Τρωικού Πολέμου και τα πρώτα στάδια του πολέμου.

### **ΚΦΑ06 Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]**

#### **Ε. Μακρυγιάννη**

Εισαγωγή στην αρχαϊκή λυρική ποίηση: χαρακτηριστικά της αρχαϊκής εποχής, ορολογία, μουσικά όργανα, είδη της λυρικής ποίησης, συνθήκες εκτέλεσης/παράστασης. Εισαγωγή στη μετρική: αναλυτικά το δακτυλικό εξάμετρο, ελεγειακό δίστιχο, ιαμβικό τρίμετρο μαζί με τον χωλίαμβο/σκάζοντα ίαμβο και τον ισχιορρωγικό, τροχαϊκό τετράμετρο καταληκτικό και τα συναφή μέτρα των επωδών. Οι σημαντικότεροι αρχαϊκοί λυρικοί ποιητές και το έργο τους: σχολιασμός, ερμηνεία, μετάφραση επιλεγμένων αποσπασμάτων από σχεδόν όλο το εύρος της σωζόμενης αρχαϊκής λυρικής ποίησης: α') από το έργο ελεγειακών και ιαμβογράφων ποιητών: Αρχίλοχος, Καλλίνος, Σημωνίδης, Τυρταίος, Μίμνερμος, Σόλων, Θέογνις και Θεογνίδεια, Ξενοφάνης, Ιππώναξ, Ανάνιος και β') από το έργο ποιητών της μελικής (μονωδικής και χορικής) ποίησης: Αλκμάν, Αλκαίος, Σαπφώ, Ίβυκος, Σιμωνίδης ο Κείος, Ανακρέων, Πίνδαρος, Βακχυλίδης.

### **ΜΦΑ06 – ΓΦΑ06 Αρχαϊκή λυρική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]**

#### **Ε. Μακρυγιάννη**

Εισαγωγή στην αρχαϊκή λυρική ποίηση: χαρακτηριστικά της αρχαϊκής εποχής, ορολογία, μουσικά όργανα, είδη της λυρικής ποίησης, συνθήκες εκτέλεσης/παράστασης. Εισαγωγή στη μετρική: αναλυτικά το δακτυλικό εξάμετρο, ελεγειακό δίστιχο, ιαμβικό τρίμετρο μαζί με τον χωλίαμβο/σκάζοντα ίαμβο και τον ισχιορρωγικό, τροχαϊκό τετράμετρο καταληκτικό και τα συναφή μέτρα των επωδών. Οι σημαντικότεροι αρχαϊκοί λυρικοί ποιητές και το έργο τους: σχολιασμός, ερμηνεία, μετάφραση επιλεγμένων αποσπασμάτων από σχεδόν όλο το εύρος της σωζόμενης αρχαϊκής λυρικής ποίησης: α') από το έργο ελεγειακών και ιαμβογράφων ποιητών: Αρχίλοχος, Καλλίνος, Σημωνίδης, Τυρταίος, Μίμνερμος, Σόλων, Θέογνις και Θεογνίδεια, Ξενοφάνης, Ιππώναξ, Ανάνιος και β') από το έργο ποιητών της μελικής (μονωδικής και χορικής) ποίησης: Αλκμάν, Αλκαίος, Σαπφώ, Ίβυκος, Σιμωνίδης ο Κείος, Ανακρέων, Πίνδαρος, Βακχυλίδης.

## **Δ' Εξάμηνο – Εαρινό**

### **ΚΦΑ07 – ΓΦΑ07 – ΜΦΑ07 Όμηρος [Εισαγωγή στα ομηρικά έπη. Ερμηνεία χωρίων της Ιλιάδος]**

#### **Ε. Μακρυγιάννη**

• Όμηρος και ομηρικά έπη. • Το ομηρικό ζή-τημα. • Ο ηρωικός κώδικας. • Οι θεοί στην Ιλιάδα. Γυναίκες και θεές στην Ιλιάδα. • Χαρα-κτη-ρι-στικά της προ-φορικής σύνθεσης και του ομηρικού ύφους, π.χ. επαναλήψεις, λογότυποι, επαναλαμβανόμενοι τυπικοί στίχοι, τυπικές σκηνές, τυπικά θέματα. • Κύρια εκφραστικά μέσα· παρομοιώ-σεις. • Η ομηρική γλώσσα. • Το δακτυλικό εξάμετρο. Δομή του επικού στίχου (τομές, ζεύγματα, λογότυποι). Διασκελισμοί. • Περιεχόμενο, σχέδιο και τε-χνι-κή της 'Ιλιάδας. Περιληπτικώς το περιεχόμενο όλης της 'Ιλιάδας ανά ραψωδία και λεπτομερώς το περιεχόμενο των ραψωδιών Α, Π, Τ, Ω. • Ερμηνεία του μεγαλύτερου τμήματος της ραψωδίας Α και επίσης άλλων χαρακτηριστικών, σύντομων ή εκτενέστερων, ιλιαδικών χωρίων και ενοτήτων.

### **ΚΦΑ08 – ΜΦΑ08 Πλάτων [Εισαγωγή στην προ Πλάτωνος ελληνική φιλοσοφία. Ερμηνεία κειμένων]**

#### **Β. Βερτουδάκης**

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί ο πλατωνικός διάλογος Φαῖδρος. Στην παράδοση του πλατωνικού corpus ο Φαῖδρος συνοδεύεται από τον τίτλο Περιῆρωτος. Πράγματι, το θέμα του έρωτα κατέχει σημαντική θέση στον συγκεκριμένο διάλογο. Η θεματική του, όμως, δύσκολα θα περιοριζόταν στο ερώτημα περί ψυχολογίας του έρωτα ούτε επίσης στο θέμα περί ορθής χρήσης της ρητορικής, όπως υποστηρίζει η άλλη τάση της έρευνας. Μαζί και πέρα από τα θέματα αυτά ο Πλάτων στον Φαῖδρο πραγματεύεται τη σχέση μεταξύ έφεσης και παιδείας, το ερώτημα σχετικά με τη καταλληλότερη μορφή εκπαίδευσης, τη διαφορά μεταξύ γραπτού και προφορικού λόγου και, τέλος, την έννοια της φιλοσοφίας. Στο πλαίσιο των παραδόσεων, μετά από εκτενή εισαγωγή στον Πλάτωνα με ιδιαίτερη έμφαση στη φιλολογική προβληματική, θα επιχειρηθεί ανάλυση του διαλόγου στο σύνολό του με γνώμονα τα ποικίλα ερωτήματα και τους φιλοσοφικούς προβληματισμούς που θέτει.

## **Ε' Εξάμηνο– Χειμερινό**

### **ΦΦΑ03 Αττικοί ρήτορες [Εισαγωγή στη Ρητορική. Γραμματική και σύνταξη Αττικής διαλέκτου. Ερμηνεία κειμένων]**

#### **Ρ. Χατζηλάμπρου**

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να αποτελέσει εισαγωγή στην αττική ρητορεία μέσω της μελέτης επιλεγμένων δικανικών λόγων. Όταν θα ολοκληρωθεί η σειρά

των μαθημάτων, αναμένεται ότι οι φοιτητές θα είναι σε θέση να εντοπίζουν ορισμένες βασικές τεχνικές πειθούς ενός ρητορικού κειμένου, να αντιλαμβάνονται τον ρόλο του ρήτορα/λογογράφου, να έχουν αποκτήσει εξοικείωση με το ύφος και τη ρητορική τέχνη συγκεκριμένων ρητόρων, και να μπορούν να αποδώσουν το περιεχόμενο ορισμένων όρων του αττικού δικαίου.

### **ΚΦΑ09 Ευριπίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]**

#### **Μ. Θωμά**

Το μάθημα εστιάζει στη μελέτη της δραματικής ποίησης ως είδους μέσα από την ερμηνευτική ανάλυση της τραγωδίας Βάχκες του Ευριπίδη. Στο πλαίσιο της εξέτασης της εν λόγω τραγωδίας επιδιώκεται η παρουσίαση του έργου του Ευριπίδη, της σχέσης του με την ιστορική και κοινωνική πραγματικότητα της εποχής του, καθώς και της γενικότερης θέσης του τραγικού στην αρχαιοελληνική γραμματεία της κλασικής περιόδου. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα μελετηθεί στίχο προς στίχο η εν λόγω τραγωδία, ενώ θα αναλυθούν, μεταξύ άλλων, οι δραματικές τεχνικές του Ευριπίδη, το ύφος, η γλώσσα και το μέτρο του έργου, καθώς επίσης η ιδεολογία και οι θεολογικές απόψεις του συγγραφέα. Έμφαση θα δοθεί επίσης και στη μελέτη των αρχαίων μαρτυριών για τον ποιητή και το έργο του.

### **ΜΦΑ09 – ΓΦΑ09 Ευριπίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]**

#### **Α. Κορολή**

Το μάθημα εστιάζει στη μελέτη της δραματικής ποίησης ως είδους μέσα από την ερμηνευτική ανάλυση της τραγωδίας Βάχκες του Ευριπίδη. Στο πλαίσιο της εξέτασης της εν λόγω τραγωδίας επιδιώκεται η παρουσίαση του έργου του Ευριπίδη, της σχέσης του με την ιστορική και κοινωνική πραγματικότητα της εποχής του, καθώς και της γενικότερης θέσης του τραγικού στην αρχαιοελληνική γραμματεία της κλασικής περιόδου. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα μελετηθεί στίχο προς στίχο η εν λόγω τραγωδία, ενώ θα αναλυθούν, μεταξύ άλλων, οι δραματικές τεχνικές του Ευριπίδη, το ύφος, η γλώσσα και το μέτρο του έργου, καθώς επίσης η ιδεολογία και οι θεολογικές απόψεις του συγγραφέα. Έμφαση θα δοθεί επίσης και στη μελέτη των αρχαίων μαρτυριών για τον ποιητή και το έργο του.

## **ΣΤ΄ Εξάμηνο – Εαρινό**

**ΚΦΑ11 – ΓΦΑ11 Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας – Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα ή νέα αντικείμενα]**

## **1. Β. Βερτουδάκης: Ερωτική λογοτεχνία: φιλοσοφία, επίγραμμα, επιστολογραφία**

Στο Σεμινάριο θα εξετάσουμε την ερωτική λογοτεχνία των Αρχαίων Ελλήνων, όπως αυτή εκδηλώνεται στα ακόλουθα είδη: α) φιλοσοφικός διάλογος: θα δούμε αναλυτικά το *Συμπόσιο* του Πλάτωνα και πιο συνοπτικά το ομώνυμο έργο του Ξενοφώντα, τον *Ερωτικό* του Πλουτάρχου και τους *Ερωτες* του ψευδο-Λουκιανού, β) επιγραμματική ποίηση: αντικείμενο της μελέτης μας θα αποτελέσουν τα δύο ερωτικά βιβλία της *Παλατινής Ανθολογίας*, το 5ο με τα ετεροφυλοφιλικά επιγράμματα και το 12ο με τα ομοερωτικά, τη λεγόμενη *Μούσα παιδική* γ) επιστολογραφία: θα διερευνήσουμε τους κατ' εξοχήν ερωτικούς επιστολογράφους της όψιμης λογοτεχνικής παραγωγής, Φιλόστρατο και Αρισταίνο.

Στόχος του σεμιναρίου είναι επίσης να μυήσει τους φοιτητές στη μέθοδο συγγραφής μιας πανεπιστημιακής εργασίας. Κάθε μέλος του σεμιναρίου θα αναλάβει μια προφορική εισήγηση και την τελική επεξεργασία του ίδιου θέματος σε γραπτή σεμιναριακή εργασία που θα υποβληθεί στο τέλος του εξαμήνου.

## **2. Α. Κορολή: Γλωσσικά φαινόμενα και ρητορικές στρατηγικές στα επιστολικά παπυρικά κείμενα της ρωμαϊκής και της βυζαντινής περιόδου**

Αντικείμενο ανάλυσης στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα είναι η δημώδης μετακλασική Ελληνική, όπως αυτή σώζεται στις ιδιωτικές παπυρικές επιστολές. Τα κείμενα που θα μελετηθούν χρονολογούνται στην περίοδο η οποία εκτείνεται από την εποχή του Αυγούστου και φθάνει έως τα μέσα του 7ου αι. μ.Χ. Ειδικότερα, οι συμμετέχοντες στο σεμινάριο θα ασχοληθούν με τα εξής θέματα:

α. Διατύπωση των αιτημάτων και κειμενική οργάνωση των επιστολών-αιτημάτων — Στρατηγικές πειθούς και άσκηση ψυχολογικής πίεσης στον παραλήπτη της επιστολής (στρατηγικές ευγένειας και γλωσσικά μέσα που προσδίδουν επιτακτικό τόνο στο επιστολικό κείμενο).

β. Ευθύς και πλάγιος λόγος.

## **3. Ι. Κωνσταντάκος: Παραμύθια και λαϊκός αφηγηματικός πλούτος στον αρχαίο κόσμο.**

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η «αρχαιολογία των λαϊκών αφηγήσεων», δηλαδή η μελέτη των ποικίλων ειδών της παραδοσιακής αφήγησης (παραμυθιών, θρύλων, μύθων, αισώπειων ιστοριών, παραβολών, ανεκδότων κ.ά.) στον αρχαίο κόσμο. Αν και το κύριο σώμα των διεθνώς διαδεδομένων λαϊκών αφηγήσεων πήρε την τωρινή του μορφή στη διάρκεια των μεσαιωνικών χρόνων, τα υλικά που το συνθέτουν είναι πολύ παλαιότερα. Πολλές επιμέρους αφηγηματικές μονάδες ή συνδυασμοί (μοτίβα, αφηγηματικά σχήματα και τύποι), που βρίσκονται στον πυρήνα των γνωστών μας παραμυθιών, μπορούν να ανιχνευθούν στην αρχαιότητα. Το πεδίο της μελέτης περιλαμβάνει όχι μόνο το οικείο μας ελληνορωμαϊκό σύμπαν αλλά

επίσης τους αρχαίους πολιτισμούς της Ανατολής από τους οποίους σώζονται αφηγηματικά κείμενα (Αίγυπτος, Συρία, Φοινίκη και Ισραήλ, Ανατολία, Μεσοποταμία, Ιράν, Ινδία). Σε όλον αυτόν τον πελώριο χώρο αφηγήσεις κάθε λογής κυκλοφορούσαν ελεύθερα, περνώντας από τον έναν πληθυσμό στον άλλον, απηφώντας τα σύνορα των κρατών και τους περιορισμούς των γλωσσών.

Στη μελέτη του συναρπαστικού αυτού υλικού είναι αφιερωμένο το σεμινάριο. Θα εντοπιστούν πολλά παραδείγματα παραμυθιακών μοτίβων και αφηγηματικών σχημάτων σε κείμενα της αρχαιότητας (ελληνικά, ρωμαϊκά και ανατολικά) και θα υποβληθούν σε συγκριτική ανάλυση. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται τα ζώα που δρουν και μιλούν σαν άνθρωποι, τα γιγάντια όντα, οι μαγικές μεταμορφώσεις, ο αγώνας των σοφών, ο διαγωνισμός μαγείας, ο μαθητευόμενος μάγος, ο ήρωας που επιλύει γρίφους, το θάνατο νερό, το θαυμαστό ταξίδι, το ιερό δισκοπότηρο (Γκράαλ) κ.ά.

Απολύτως απαραίτητη είναι η καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας για την ανάγνωση της σχετικής βιβλιογραφίας. Γνώση άλλων ευρωπαϊκών γλωσσών (γαλλικά, γερμανικά, ιταλικά) είναι βοηθητική και επιθυμητή, αλλά όχι αναγκαία.

#### **4. Β. Λεντάκης: Η ερωτική ηθική των Αθηναίων μέσα από τα κείμενα των ρητόρων TBA**

#### **5. Σ. Ματθαίος: Απολλώνιος Ρόδιος, Άργοναυτικά**

Το σεμινάριο στοχεύει στην ανάλυση και ερμηνεία του τρίτου βιβλίου των *Άργοναυτικών* του Απολλώνιου Ρόδιου υπό το πρίσμα των εννοιών “παράδοση” και “νεωτερικότητα” που χαρακτηρίζουν την ελληνιστική ποιητική δημιουργία. Παράλληλα θα μελετηθούν μεταξύ άλλων η σχέση του Απολλώνιου με τον Καλλιμάχο και το καλλιμάχειο πρόγραμμα, το ηρωικό στοιχείο των *Άργοναυτικών* και ο ρόλος των θεών, θα διερευνηθούν οι αφηγηματικές τεχνικές του έπους και θα επιχειρηθεί, τέλος, αποτίμηση του στο πλαίσιο της ελληνιστικής ποιητικής. Οι συμμετέχοντες θα μελετήσουν και θα παρουσιάσουν προφορικά ενότητες από το τρίτο βιβλίο των *Άργοναυτικών* και, βάσει των παρουσιάσεών τους, θα εκπονήσουν γραπτή σεμιναριακή εργασία που θα καταθέσουν με τη λήξη του εξαμήνου.

#### **6. Μ. Σιόντη - Α. Παπαθωμάς Ψηφιακή παπυρολογία-Ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες**

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εισαγωγή στη μελέτη των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Σπουδών (ΨΑΕ-Digital Humanities). Οι Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες αποτελούν μια διεπιστημονική περιοχή, η οποία γεφυρώνει τη συστηματική μεθοδολογία της επιστήμης των υπολογιστών με την παραδοσιακή μεθοδολογία των ανθρωπιστικών επιστημών. Οι ΨΑΕ μετρούν ήδη δεκαετίες

εφαρμογής στα κλασικά γράμματα σε κλάδους όπως η παπυρολογία, η οποία έχει αναπτύξει δεκάδες ψηφιακές εφαρμογές ήδη από τη δεκαετία του 1980. Τα τελευταία χρόνια έχει σημειωθεί αλματώδης πρόοδος τόσο σε εξοπλισμό όσο και σε εφαρμογές. Θα συζητηθεί και αναλυθεί το περιεχόμενο και οι εφαρμογές των ΨΑΕ στην εν γένει αρχαία ελληνική φιλολογία ειδικά στην παπυρολογία, ενώ θα παρουσιαστεί ο σύγχρονος εξοπλισμός, οι μέθοδοι και οι εφαρμογές των ΨΑΕ. Προαπαιτούμενη είναι η βασική γνώση υπολογιστών (θα σας παρέχεται υπολογιστική υποστήριξη) και η διάθεση να ανακαλύψετε ένα καινούργιο πεδίο έρευνας.

### **7. Λ. Παπαδημητρόπουλος: Ο Οίκος στον Ευριπίδη: Άλκηστη-Μήδεια-Ιππόλυτος**

Στην αναζήτηση ενός αποτελεσματικού εργαλείου για μια καθολική ερμηνεία των σωζόμενων αρχαίων τραγωδιών ο φιλόλογος-ερευνητής ίσως βρει στην έννοια του οίκου το επιθυμητό κλειδί. Θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι η συγκεκριμένη έννοια ανάγεται στο θεματικό κέντρο ενός μεγάλου μέρους της παγκόσμιας λογοτεχνικής παραγωγής. Οι σχέσεις που αναπτύσσονται ανάμεσα στα μέλη μιας οικογένειας, καθώς επίσης ανάμεσα σε μια οικογένεια και άλλα πρόσωπα έξω από αυτήν έχουν αποτελέσει το προσφιλέστερο θέμα πραγμάτευσης όσων ασχολούνται με την καλλιέργεια του αφηγηματικού λόγου. Έχει, άλλωστε, εύστοχα υποστηριχθεί ότι η οικογένεια ως πρωταρχικό κύτταρο του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου συνιστά μια μικρογραφία του.

Τα τρία δράματα του Ευριπίδη που θα αναλύσουμε παρουσιάστηκαν στο θέατρο του Διονύσου σε χρονικό διάστημα περίπου μιας δεκαετίας και συγκαταλέγονται στα αριστουργήματα της παγκόσμιας λογοτεχνίας. Και τα τρία χαρακτηρίζονται από την επενέργεια ενός ή περισσότερων ερωτικών τριγώνων. Στο πλέγμα των σχέσεων που διαμορφώνονται σ' αυτά κυρίαρχη θέση κατέχει ο παράγοντας που ορίζω ως «αντικατάσταση στο λέχος». Το στοιχείο αυτό μπορεί να εντοπιστεί στο σύνολο των σωζόμενων τραγωδιών του Ευριπίδη και αποτελεί ένα από τα κυρίαρχα στοιχεία της δραματουργίας του. Με την κατάλληλη αξιοποίηση των δεδομένων που του προσέφερε η μυθολογική παράδοση, αλλά και με τις ριζικές τροποποιήσεις που επέφερε πάνω σ' αυτήν, ο Ευριπίδης έδωσε στον έρωτα μια πρωταρχική θέση στην ποίησή του. Άλλες πτυχές που θα μας απασχολήσουν στο παρόν σεμινάριο είναι: η θέση των παιδιών και των υπηρετών στον οίκο, η σημασία των εισόδων και των εξόδων από τον οίκο, ο ρόλος των όρκων, η σχέση του οίκου με την πόλη και η επενέργεια των θεών πάνω στη διαμόρφωση των σχέσεων του οίκου.

### **8. Λ. Παπαδημητρόπουλος: Ευριπίδης και ο Μύθος των Ατρείδων: Ηλέκτρα-Ορέστης-Ελένη**

Στο σεμινάριο αυτό θα αναλυθούν διεξοδικά οι ανωτέρω τραγωδίες του Ευριπίδη, οι οποίες συγκαταλέγονται σε μία ωριμότερη φάση της δημιουργίας του, όταν είχε αποκρυσταλλωθεί πια το προσωπικό του ύφος. Έμφαση θα δοθεί στην πρωτοποριακή πραγματέυση του μύθου από τον τραγικότερο των ποιητών, στα διάφορα συστατικά στοιχεία της δραματουργίας του, όπως τον αφηγηματικό πρόλογο, τον αγώνα λόγων, την αγγελική ρήση, τον από μηχανής θεό, καθώς επίσης στη σκιαγράφηση των χαρακτήρων των έργων και στον επικαθορισμό της δράσης από τον θεϊκό παράγοντα. Οι φοιτητές θα έρθουν επίσης σε επαφή με ξενόγλωσση βιβλιογραφία, γι' αυτό ένα από τα προαπαιτούμενα του σεμιναρίου είναι ο καλός χειρισμός τουλάχιστον της αγγλικής γλώσσας.

#### **9. E. Τσιτσιανοπούλου: Παπυρολογία**

Στόχος του μαθήματος είναι η εμβάθυνση στο γνωστικό αντικείμενο, τις επιστημονικές αρχές και τη μεθοδολογία της Αρχαίας Ελληνικής Παπυρολογίας. Στα πλαίσια του μαθήματος γίνεται εκτεταμένη μελέτη ελληνικών φιλολογικών και μη φιλολογικών παπύρων. Οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με την ανάγνωση ελληνικών παπυρικών γραφών και την ερμηνεία επιλεγμένων φιλολογικών παπύρων, παπυρικών εγγράφων και οστράκων από τον 4ο αιώνα π.Χ. ως τον 8ο αιώνα μ.Χ. Παράλληλα, θα ασκηθούν στη μεταγραφή, τη χρονολόγηση, το λεξιλόγιο, τη συντακτική δομή των παπυρικών κειμένων. Θα δοθεί έμφαση, επίσης, στην εκμάθηση και αξιοποίηση της χρήσης των συγχρόνων ηλεκτρονικών βοηθημάτων και μέσων (βάσεων δεδομένων, προγραμμάτων κτλ.) τα οποία είναι απαραίτητα στη σύγχρονη παπυρολογική έρευνα.

#### **10. S. Costanza- A. Παπαθωμάς: Μάντεις, μαντεία και μαγική από τους παπύρους της ιεροσκοπίας**

Η ιεροσκοπία είναι μία μεγάλης σπουδαιότητας πράξη της ελληνικής θρησκείας και της κανονικής μαντείας από τη μετακλασική Αρχαιότητα έως τον 4ο αιώνα μ.Χ. και συνδέεται με την κρατική αιματηρή θυσία. Στο σεμινάριο θα συζητηθεί, μεταξύ άλλων, σημαντικό υλικό για την παπυρολογική τεκμηρίωση της ιεροσκοπίας (2ος-4ος αιώνας μ.Χ.). Θα αναλυθούν κείμενα όπως, για παράδειγμα, ο P.S.I. X 1178, ο P. Ross. Georg. I 21 και ο P. Amh. I 14. Με βάση αυτά τα παραδείγματα αναδεικνύεται η μεγάλη σημασία αυτής της προφητικής τέχνης σε σχέση με τις κοινές ιδέες της μαγείας της εποχής, όπως η αναλογία ή συμπάθεια των μελών του κόσμου. Προσφέρονται και χρήσιμες πληροφορίες για τον επαγγελματικό ρόλο του ιεροσκόπου, ο οποίος είναι ο πρωταγωνιστής της ερμηνείας των ιερών, δηλαδή των σπλάχνων των θυσιασμένων ζώων.

#### **11. S. Costanza- A. Παπαθωμάς: Όρασις Θεοῦ και Έπιφάνεια. Τεκμήρια και μαρτυρίες από τους παπύρους**

Η θεϊκή επιφάνεια είναι μία κεντρική πράξη της αρχαιοελληνικής θρησκείας από τα Ομηρικά έπη μέχρι την Ύστερη Αρχαιότητα και παίζει ένα μεγάλο ρόλο σε

λογοτεχνικά, επιγραφικά και παπυρολογικά κείμενα. Μετά από μία εισαγωγή, αφιερωμένη στο θέμα της θεϊκής επιφάνειας στην αρχαϊκή και την κλασσική εποχή, θα εξετασθούν τα παπυρολογικά τεκμήρια της όρασης θεού ή ήρωα, π.χ. P. Oxy. XI 1381 (αρεταλογία του Ασκληπιού) και 1382 (για τον Σάραπη), καθώς και άλλες μαρτυρίες, οι οποίες σχετίζονται με την παραδοσιακή λατρεία του πολυθεϊστικού συστήματος, όπως επίσης και με τον Ορφισμό, τον Γνωστικισμό, τον Χριστιανισμό (βλ., για παράδειγμα, την Όραση Δωροθέου, και τον Ποιμένα του Ερμά), όπως επίσης και άλλες θρησκευτικές εταιρίες της ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Ως εκ τούτου, οι φοιτήτριες και φοιτητές θα μελετήσουν ένα σημαντικό κεφάλαιο της ιστορίας του αρχαίου πολιτισμού.

### **12. Μ. Θωμά: Ιδιωτική Επιστολογραφία της μετακλασσικής περιόδου**

Στόχος του σεμιναρίου είναι η μελέτη των ιδιωτικών επιστολών της μετακλασσικής περιόδου, δηλαδή της περιόδου που ξεκινάει με την ελληνιστική εποχή και φτάνει έως και την ύστερη αρχαιότητα. Μετά από μία σύντομη εισαγωγή στη θεωρία της αρχαίας ελληνικής επιστολογραφίας θα διαβαστούν και θα αναλυθούν λεπτομερώς τόσο λογοτεχνικές επιστολές του ελληνορωμαϊκού κόσμου, όσο και καθαρά ιδιωτικές επιστολές γραμμένες σε παπύρους και συναφείς φορείς γραφής (όστρακα, αρχαίες μεμβράνες, ξύλινες πινακίδες κτλ.) από την ελληνιστική, ρωμαϊκή και πρώιμη βυζαντινή ανατολική Μεσόγειο, οι οποίες φανερώνουν ποικίλες πτυχές της καθημερινής ζωής και των σχέσεων των κατοίκων του μετακλασσικού κόσμου. Βασικός σκοπός του σεμιναρίου είναι να παράσχει στους φοιτητές εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με τις γενικές αρχές και τη θεωρία της αρχαίας ελληνικής ιδιωτικής επιστολογραφίας της μετακλασσικής αρχαιότητας, καθώς επίσης και με τα βασικά θέματα, τα δομικά μοτίβα, τη γλώσσα και το ύφος των επιστολών αυτών.

### **13. Μ. Θωμά: Οικογενειακός βίος στην Αρχαία Ελληνική Γραμματεία**

Στο σεμινάριο θα μελετηθούν ποικίλες πτυχές του αρχαιοελληνικού οικογενειακού βίου, όπως εμφανίζονται σε λογοτεχνικά και μη κείμενα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας. Θα αξιοποιηθούν κάθε είδους λογοτεχνικά κείμενα, πεζά και ποιητικά, από τον Όμηρο έως την ύστερη αρχαιότητα, καθώς επίσης και μαρτυρίες που σώζονται σε άλλα γραμματειακά είδη (επιγραφές, πάπυροι, όστρακα κτλ.) και φωτίζουν άγνωστες εν πολλοίς πλευρές του οικογενειακού βίου, τις σχέσεις μεταξύ των μελών μιας οικογένειας, τον τρόπο σκέψης και τις επικρατούσες νοοτροπίες κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τις βασικές πτυχές του οικογενειακού βίου των αρχαίων Ελλήνων, και να διδαχθούν πώς πρέπει να συλλέγουν, να μελετούν, να αξιολογούν και να αξιοποιούν τα διάφορα είδη γραμματειακών πηγών.



## **ΚΦΑ12 Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη]**

### **Ι. Κωνσταντάκος**

Εισαγωγή στην αττική κωμωδία. Καταγωγή του είδους: φαλλικά δρώμενα, ζωόμορφοι χοροί, δωρικές φάρσες. Εκπρόσωποι της Παλαιάς Κωμωδίας: πρόδρομοι, σύγχρονοι και επίγονοι του Αριστοφάνη. Συνθήκες παραγωγής και παράστασης: θεατρικές εορτές, ηθοποιοί και χορός, σκηνικός χώρος, θεατρικά μηχανήματα, κοστούμια και μάσκες. Ο θεατρικός κόσμος της Αθήνας του 5ου αιώνα: συνεργασίες και διαμάχες των δραματουργών, παράδοση και νεωτερισμοί. Βίος και έργο του Αριστοφάνη: από το τρομερό παιδί στον πικραμένο μεσήλικα. Οι νέες μόδες του 4ου αιώνα (μυθολογική κωμωδία, ερωτική πλοκή) και η προσχώρηση του παλιομοδίτη ποιητή. Θέματα της Παλαιάς Κωμωδίας: πολιτική σάτιρα και φαντασία, πόλεμος και ειρήνη, φιλοσοφία και πνευματικός βίος, τραγωδία και παρωδία, η καθημερινή ζωή και τα προβλήματά της. Εισαγωγή στους Αχαρνές και στην Ειρήνη του Αριστοφάνη. Ιστορικό πλαίσιο της κωμωδίας: ο Πελοποννησιακός πόλεμος και η διχασμένη αθηναϊκή κοινή γνώμη. Η διαμάχη του Αριστοφάνη με τον Κλέωνα και τους υποστηρικτές του πολέμου. Το πολιτικό μήνυμα και οι προφυλάξεις του ποιητή. Ερμηνεία και σχολιασμός επιλεγμένων χωρίων από τους Αχαρνές και την Ειρήνη.

## **ΜΦΑ12 – ΓΦΑ12 Κωμωδία [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων του Αριστοφάνη]**

### **Χ. Φάκας**

Εισαγωγή στην αττική κωμωδία. Προέλευση, ιστορικό πλαίσιο και όροι λειτουργίας του αθηναϊκού κωμικού θεάτρου κατά τον 5ο αι. π. Χ. Δομή, θέματα και κυριότεροι εκπρόσωποι της Παλαιάς Κωμωδίας. Ο βίος του Αριστοφάνη, το έργο του και η θέση του στην εξέλιξη του είδους.

Εισαγωγή στους Βατράχους του Αριστοφάνη. Το ιστορικό υπόβαθρο της κωμωδίας, η παρατραγική διάστασή της και οι πολιτικές προεκτάσεις της. Σχολιασμός και ερμηνεία του κειμένου.

## **ΚΦΑ13 Μεταγενέστερη γραμματεία**

### **Α.Ν. Καρβούνη**

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές/τριες στην ελληνική συγγραφική παραγωγή των αυτοκρατορικών χρόνων. Μετά από μια εισαγωγή στο ιστορικό και πολιτιστικό υπόβαθρο της συγκεκριμένης περιόδου, θα εστιάσουμε σε κείμενα βιογραφίας, ιστοριογραφίας και μυθιστορίας από τους πρώτους τρεις μεταχριστιανικούς αιώνες, και θα μελετήσουμε επιλεγμένα αποσπάσματα από έργα τους με γλωσσικό και ερμηνευτικό σχολιασμό.

## **ΓΦΑ13 Μεταγενέστερη γραμματεία**

## **A. Μπάζου**

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών και φοιτητριών στη γραμματεία των αυτοκρατορικών χρόνων και της ύστερης αρχαιότητας. Το μάθημα περιλαμβάνει εισαγωγή στις περιόδους και εκτενή ανάλυση αποσπασμάτων από όλο το φάσμα της μεταγενέστερης γραμματείας, με έμφαση στην αυτοκρατορική περίοδο, σε μια προσπάθεια να καλυφθούν περισσότερα λογοτεχνικά είδη.

## **Ζ' Εξάμηνο – Χειμερινό**

### **ΚΦΑ15 Ελληνιστική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]**

#### **X. Φάκας**

Εισαγωγή στην ελληνιστική ποίηση. Πολιτικές, κοινωνικές και πνευματικές προϋποθέσεις της ποιητικής παραγωγής του 3ου κυρίως αι. π.Χ. Τα θέματα, οι τεχνικές και οι στόχοι των ελληνιστικών ποιητών ως απόρροια της νεωτερικής ποιητικής τους.

Ο βίος του Καλλίμαχου, το έργο του και τα βασικά χαρακτηριστικά του. Εισαγωγή στους ύμνους του ποιητή και στο θρησκευτικό, πολιτικό και λογοτεχνικό υπόβαθρό τους. Αναλυτικός σχολιασμός τμήματος ή του συνόλου καθενός από τους συγκεκριμένους ύμνους.

### **ΜΦΑ15 – ΓΦΑ15 Ελληνιστική ποίηση [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]**

#### **A.-N. Καρβούνη**

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές/τριες στα θέματα, τις τεχνικές και τους στόχους των δημιουργών της ελληνιστικής ποίησης. Μετά από μια εισαγωγή στο πολιτικό και πνευματικό πλαίσιο του 3ου αιώνα π.Χ. και στις πιο σημαντικές μορφές της ελληνιστικής ποίησης, το μάθημα θα εστιάσει στον Καλλίμαχο και σε χαρακτηριστικά αποσπάσματα από τα έργα του (πρόλογος των *Αιτίων*, ύμνος *εἰς Δία*, ύμνος *εἰς Ἀπόλλωνα*) καθώς και σε επιλεγμένα αποσπάσματα από τα *Ἀργοναυτικά* του Απολλώνιου Ρόδιου.

### **ΚΦΑ16 Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]**

#### **A. Παπαθωμάς**

TBA

### **ΜΦΑ16 – ΓΦΑ16 Θουκυδίδης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]**

#### **B. Βερτουδάκης**

Εισαγωγή στον Θουκυδίδη και την εποχή του – επιλογή κειμένων από όλο το εύρος του έργου του – ερμηνευτικός σχολιασμός: φιλολογική και ιστορική ανάλυση, πολιτική θεωρία, πρόσληψη της θουκυδίδειας σκέψης από τη νεότερη ιστοριογραφία και πολιτική επιστήμη.

**ΚΦΑ17- ΜΦΑ17– ΓΦΑ17 Αισχύλος [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]**

**Β. Λεντάκης**

TBA

**ΚΦΑ19 - ΜΦΑ19 – ΓΦΑ19 Αριστοτέλης [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]**

**Α. Μπάζου**

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στη σκέψη και το έργο του Αριστοτέλη. Το μάθημα περιλαμβάνει εισαγωγή για τον βίο και το έργο του φιλοσόφου, τις οφειλές του και τη συμβολή του στη φιλοσοφική και την επιστημονική σκέψη γενικότερα. Θα ακολουθήσει εκτενής ανάλυση (φιλολογική και φιλοσοφική) του έργου του *Περί ποιητικής* και θα αναδειχθεί ο ιδιαίτερος χαρακτήρας του. Παράλληλα θα διδαχθούν αποσπάσματα από όλες τις κατηγορίες έργων του Αριστοτέλη, ώστε να διαφανεί η πολυμέρεια και η πολύπλευρη συμβολή του φιλοσόφου..

**ΚΦΑ20 – ΓΦΑ20 Ομήρου Οδύσσεια [Εισαγωγή. Ερμηνεία κειμένων]**

**Σ. Ματθαίος**

Το μάθημα περιλαμβάνει σε έναν πρώτο κύκλο εισαγωγή στον Όμηρο και την ομηρική έρευνα, η οποία περιλαμβάνει τις εξής ενότητες: α) Η αρχαϊκή εποχή της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, β) Το είδος: έπος – ηρωικό έπος, γ) Προφορική ποίηση: η έννοια του ποιητικού δημιουργού, δ) Θέματα σύνθεσης των ομηρικών επών: το ομηρικό ζήτημα, ε) Το κείμενο: ιστορία παράδοσης του ομηρικού κειμένου, στ) Αφηγηματικές τεχνικές και η δομή της Οδύσσειας και ζ) Η γλώσσα του ομηρικού έπους – Στοιχεία μετρικής. Σε έναν δεύτερο κύκλο το μάθημα περιλαμβάνει επισκόπηση των Άπολόγων (ραψωδίες ι – μ) και ερμηνεία της ραψωδίας λ.

**ΚΦΑ21 Σεμινάριο Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας Β' - Η' Εξάμηνο**

**1. Α. Κορολή: Γλωσσικά φαινόμενα και ρητορικές στρατηγικές στα επιστολικά παπυρικά κείμενα της ρωμαϊκής και της βυζαντινής περιόδου**

Αντικείμενο ανάλυσης στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα είναι η δημώδης μετακλασική Ελληνική, όπως αυτή σώζεται στις ιδιωτικές παπυρικές επιστολές. Τα κείμενα που θα μελετηθούν χρονολογούνται στην περίοδο η οποία εκτείνεται από την εποχή του Αυγούστου και φθάνει έως τα μέσα του 7ου αι. μ.Χ. Ειδικότερα, οι συμμετέχοντες στο σεμινάριο θα ασχοληθούν με τα εξής θέματα:

α. Διατύπωση των αιτημάτων και κειμενική οργάνωση των επιστολών-αιτημάτων — Στρατηγικές πειθούς και άσκηση ψυχολογικής πίεσης στον παραλήπτη της επιστολής (στρατηγικές ευγένειας και γλωσσικά μέσα που προσδίδουν επιτακτικό τόνο στο επιστολικό κείμενο).

β. Ευθύς και πλάγιος λόγος.

## **2. Μ. Σιόντη- Α. Παπαθωμάς:**

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εισαγωγή στη μελέτη των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Σπουδών (ΨΑΕ-Digital Humanities). Οι Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες αποτελούν μια διεπιστημονική περιοχή, η οποία γεφυρώνει τη συστηματική μεθοδολογία της επιστήμης των υπολογιστών με την παραδοσιακή μεθοδολογία των ανθρωπιστικών επιστημών. Οι ΨΑΕ μετρούν ήδη δεκαετίες εφαρμογής στα κλασικά γράμματα σε κλάδους όπως η παπυρολογία, η οποία έχει αναπτύξει δεκάδες ψηφιακές εφαρμογές ήδη από τη δεκαετία του 1980. Τα τελευταία χρόνια έχει σημειωθεί αλματώδης πρόοδος τόσο σε εξοπλισμό όσο και σε εφαρμογές. Θα συζητηθεί και αναλυθεί το περιεχόμενο και οι εφαρμογές των ΨΑΕ στην εν γένει αρχαία ελληνική φιλολογία ειδικά στην παπυρολογία, ενώ θα παρουσιαστεί ο σύγχρονος εξοπλισμός, οι μέθοδοι και οι εφαρμογές των ΨΑΕ. Προαπαιτούμενη είναι η βασική γνώση υπολογιστών (θα σας παρέχεται υπολογιστική υποστήριξη) και η διάθεση να ανακαλύψετε ένα καινούργιο πεδίο έρευνας.

## **3. Ε. Τσιτσιανοπούλου: Παπυρολογία**

Στόχος του μαθήματος είναι η εμβάθυνση στο γνωστικό αντικείμενο, τις επιστημονικές αρχές και τη μεθοδολογία της Αρχαίας Ελληνικής Παπυρολογίας. Στα πλαίσια του μαθήματος γίνεται εκτεταμένη μελέτη ελληνικών φιλολογικών και μη φιλολογικών παπύρων. Οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με την ανάγνωση ελληνικών παπυρικών γραφών και την ερμηνεία επιλεγμένων φιλολογικών παπύρων, παπυρικών εγγράφων και οστράκων από τον 4ο αιώνα π.Χ. ως τον 8ο αιώνα μ.Χ. Παράλληλα, θα ασκηθούν στη μεταγραφή, τη χρονολόγηση, το λεξιλόγιο, τη συντακτική δομή των παπυρικών κειμένων. Θα δοθεί έμφαση, επίσης, στην εκμάθηση και αξιοποίηση της χρήσης των συγχρόνων ηλεκτρονικών βοηθημάτων και μέσων (βάσεων δεδομένων, προγραμμάτων κτλ.) τα οποία είναι απαραίτητα στη σύγχρονη παπυρολογική έρευνα.

## **4. S. Costanza - (Α. Παπαθωμάς):**

TBA

## **5. S. Costanza - (Α. Παπαθωμάς):**

## **6. Μ. Θωμά: Ιδιωτική Επιστολογραφία της μετακλασικής περιόδου**

Στόχος του σεμιναρίου είναι η μελέτη των ιδιωτικών επιστολών της μετακλασικής περιόδου, δηλαδή της περιόδου που ξεκινάει με την ελληνιστική εποχή και φτάνει έως και την ύστερη αρχαιότητα. Μετά από μία σύντομη εισαγωγή στη θεωρία της αρχαίας ελληνικής επιστολογραφίας θα διαβαστούν και θα αναλυθούν λεπτομερώς τόσο λογοτεχνικές επιστολές του ελληνορωμαϊκού κόσμου, όσο και καθαρά ιδιωτικές επιστολές γραμμένες σε παπύρους και συναφείς φορείς γραφής (όστρακα, αρχαίες μεμβράνες, ξύλινες πινακίδες κτλ.) από την ελληνιστική, ρωμαϊκή και πρώιμη βυζαντινή ανατολική Μεσόγειο, οι οποίες φανερώνουν ποικίλες πτυχές της καθημερινής ζωής και των σχέσεων των κατοίκων του μετακλασικού κόσμου. Βασικός σκοπός του σεμιναρίου είναι να παράσχει στους φοιτητές εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με τις γενικές αρχές και τη θεωρία της αρχαίας ελληνικής ιδιωτικής επιστολογραφίας της μετακλασικής αρχαιότητας, καθώς επίσης και με τα βασικά θέματα, τα δομικά μοτίβα, τη γλώσσα και το ύφος των επιστολών αυτών.

## **7. Μ. Θωμά: Οικογενειακός βίος στην Αρχαία Ελληνική Γραμματεία**

Στο σεμινάριο θα μελετηθούν ποικίλες πτυχές του αρχαιοελληνικού οικογενειακού βίου, όπως εμφανίζονται σε λογοτεχνικά και μη κείμενα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας. Θα αξιοποιηθούν κάθε είδους λογοτεχνικά κείμενα, πεζά και ποιητικά, από τον Όμηρο έως την ύστερη αρχαιότητα, καθώς επίσης και μαρτυρίες που σώζονται σε άλλα γραμματειακά είδη (επιγραφές, πάπυροι, όστρακα κτλ.) και φωτίζουν άγνωστες εν πολλοίς πλευρές του οικογενειακού βίου, τις σχέσεις μεταξύ των μελών μιας οικογένειας, τον τρόπο σκέψης και τις επικρατούσες νοοτροπίες κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τις βασικές πτυχές του οικογενειακού βίου των αρχαίων Ελλήνων, και να διδαχθούν πώς πρέπει να συλλέγουν, να μελετούν, να αξιολογούν και να αξιοποιούν τα διάφορα είδη γραμματειακών πηγών.

## **ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ 2021–2022**

### **Α΄ Εξάμηνο – Χειμερινό**

#### **ΦΦΛ01 Εισαγωγή στη λατινική γλώσσα και γραμματεία**

##### **Σ. Παπαϊωάννου (Α-Ι)**

Λατινική Γραμματική και Συντακτικό (Μέρος Α): Οι πέντε κλίσεις των ουσιαστικών και τρεις κλίσεις των επιθέτων. Οι τέσσερις συζυγίες των ρημάτων στην ενεργητική φωνή. Οι όροι της κύριας πρότασης. Μετοχές και Απαρέμφατα. Λεξιλόγιο.

Λατινική Γραμματεία και Ιστορία: Εισαγωγή σε βασικά είδη της λατινικής γραμματείας (έπος, ρητορεία, ιστοριογραφία, λυρική ποίηση).

#### **A. Μιχαλόπουλος (Κ-Ξ)**

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η επισκόπηση της Λατινικής λογοτεχνίας από τις αρχές της μέχρι και τον 2ο αι. μ.Χ. Μελετώνται τα λογοτεχνικά είδη στη διαχρονική τους εξέλιξη, καθώς και η ζωή και το έργο των σημαντικότερων εκπροσώπων κάθε είδους. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στους συγγραφείς και τα λογοτεχνικά είδη κατά την εποχή του Αυγούστου. Παράλληλα, επιδιώκεται η διεύρυνση και εμβάθυνση των γνώσεων των φοιτητών στη Γραμματική και το Συντακτικό της λατινικής γλώσσας καθώς και ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου τους μέσα από τη μελέτη επιλεγμένων κειμένων της λατινικής πεζογραφίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αντιμετώπιση μεταφραστικών προβλημάτων και στην εξοικείωση των φοιτητών με τεχνικές μετάφρασης από τη λατινική στην ελληνική.

#### **M. Γκαράνη (Ο-Ω)**

TBA

### **B' Εξάμηνο – Εαρινό**

#### **ΦΦΛ02 Λατινική Φιλολογία –Μεταφραστική θεωρία και πράξη**

##### **Δ. Μπενέτος**

Μεταφραστική Θεωρία και Πράξη

1. Θεωρία και γλωσσικές ασκήσεις για τη μετάφραση από τα λατινικά στα ελληνικά και αντίστροφα.
2. Επιμέρους γνωστικά πεδία
  - Σύγχρονη και παραδοσιακή ορολογία
  - Μορφολογία
  - Σύνταξη
  - Γλωσσολογικές προεκτάσεις
  - Γλωσσικές ασκήσεις πεζού λόγου
  - Δημοφιλή κείμενα
  - Κλασική και μεσαιωνική λατινική γλώσσα
3. Λέξεις Κλειδιά: Μετάφραση, μεταφραστική Θεωρία, Κλασικές γλώσσες, Λατινικά, Λατινική Φιλολογία, Λατινική πεζογραφία

##### **A. Μιχαλόπουλος**

##### **Σ. Παπαϊωάννου**

Λατινική Γραμματική και Συντακτικό (Μέρος Β): Το σύστημα της παθητικής φωνής. Η χρήση των μετοχών στη Σύνταξη. Υποτεταγμένος Λόγος, δευτερεύουσες

προτάσεις στη σύνταξη, Πλάγιος λόγος. Λεξιλόγιο. Μεταφραστικές Ασκήσεις σε πρωτότυπα κείμενα.

Λατινική Γραμματεία και Ιστορία: Συστηματική μελέτη των βασικών λατινικών γραμματειακών ειδών, εισαγωγή στη ρωμαϊκή ιστορία και αναφορά στην οργάνωση του ρωμαϊκού ρεπουμπλικανικού πολιτεύματος (*res publica romana*).

### **Σ. Γεωργακοπούλου**

Επιλεγμένες ενότητες της λατινικής γραμματικής (μορφολογία και σύνταξη): πλάγιες πτώσεις, ονοματικοί τύποι του ρήματος (απαρέμφατο, μετοχή, γερουνδιακό), δευτερεύουσες προτάσεις. Ενίσχυση του λατινικού λεξιλογίου με ασκήσεις και κείμενα. Παραγωγή (*derivatio*) και σύνθεση (*compositio*).

## **Γ΄ Εξάμηνο – Χειμερινό**

### **ΚΦΛ03 – ΜΦΛ03 – ΓΦΛ03 Λατινική Φιλολογία – Έπος**

#### **Σ. Παπαιωάννου**

Βιργιλίου, *Αινείας*. Εισαγωγή στην εποχή του Αυγούστου, στη λατινική επική ποίηση και στο έργο του ποιητή. Το έπος του Βιργιλίου στο πλαίσιο της λογοτεχνικής παράδοσης και της αυγούστειας κουλτούρας με έμφαση στα ζητήματα του είδους και της διακειμενικότητας. Ανάλυση και ερμηνεία αποσπασμάτων από τα βιβλία I, II, III, IV, VI, VIII, X, XII.

## **Δ΄ Εξάμηνο – Εαρινό**

### **ΚΦΛ04 Λατινική Φιλολογία – Ρητορεία**

#### **Σ. Γεωργακοπούλου**

#### **Εισαγωγή στη ρωμαϊκή ρητορική και Κικέρων *Pro Marcello***

Ρωμαϊκή ρητορική τέχνη ως ιστορική πραγματικότητα και ως ιδεολογικό υπόδειγμα (συνθήκες, ορολογία, θεωρητικές πραγματείες). 2). Ο λόγος υπέρ του ποιητή Αρχία (62 π.Χ.): το νομικό πλαίσιο (*Lex Papia de civitate romana*), τα πολιτικά κίνητρα, η ιδεολογική φόρτιση (*artes liberales, studia humanitatis*, πολιτισμική ταυτότητα της Ρώμης). Δομή (οικονομία του λόγου, στρατηγικές υπεράσπισης), ειδολογική ανάλυση. Μετάφραση, υφολογικά σχόλια (*ornatus, νέο genus dicendi*).

### **ΜΦΛ04 – ΓΦΛ04 Λατινική Φιλολογία – Ρητορεία**

#### **Μ. Γκαράνη**

Το μάθημα θα εστιάσει σε ένα λόγο του Κικέρωνα, τον πρώτο Κατιλινιακό λόγο (63 π.Χ.). Θα εξετάσουμε τα κοινωνικά και πολιτικά συμφραζόμενα της συνωμοσίας του Κατιλίνα, καθώς και τις ρητορικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται στο κείμενο, όπως αυτές σχετίζονται με τον απώτερο σκοπό του ρήτορα. Ιδιαίτερη έμφαση θα

δοθεί στη γραμματική και το συντακτικό του κειμένου. Συγχρόνως θα γίνει μια γενικότερη εισαγωγή στην ιστορία της Ρητορικής στην Αρχαία Ρώμη.

## **Ε΄ Εξάμηνο – Χειμερινό**

### **ΚΦΛ05–ΓΦΛ05 Λατινική Φιλολογία – Λυρική ποίηση**

#### **Α. Μιχαλόπουλος**

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέταση του είδους της λυρικής ποίησης και της εξέλιξής του σε Ελλάδα και Ρώμη με επίκεντρο τις Ωδές του Ορατίου. Παρουσιάζονται η ζωή και το έργο του Ορατίου, η εποχή του και το ιστορικό, ιδεολογικό και πολιτικό πλαίσιο, στο οποίο έζησε και έγραψε. Μέσα από τη μελέτη επιλεγμένων ποιημάτων από τα τέσσερα βιβλία των Ωδών του μελετώνται λεπτομερώς η θεματολογία, η τεχνотροπία, η ιδεολογία, η φιλοσοφία, το ύφος, η γλώσσα και το μέτρο του μεγάλου Αυγούστειου ποιητή.

## **ΣΤ΄ Εξάμηνο – Εαρινό**

### **ΚΦΛ07 – ΜΦΛ07 – ΓΦΛ07 Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία**

#### **Δ. Μπενέτος**

1. Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία. Ιστορικές περίοδοι και αντιπροσωπευτικοί συγγραφείς.
2. Λογοτεχνικά είδη
  - Ιστοριογραφία του 6<sup>ου</sup> μ.Χ. αι. στη Δύση: Gregorius Turonensis, *Historia Francorum*, αποσπάσματα για τους Φράγκους βασιλείς της δυναστείας των Μεροβιγγείων.
  - Θρησκευτική Μεσαιωνική Ποίηση: *Sequentiae Stabat Mater* και *Dies Irae*. Ρυθμοτονική λατινική μεσαιωνική μετρική.
  - Κοσμική Μεσαιωνική Ποίηση: Venantius Honorius Clementianus Fortunatus (*Ad Radegundem*), *Carmina Burana* (*O fortuna, Imperatrix Mundi*).
  - Θρησκευτικό δράμα: *Ludus passionis*. Γέννηση και εξέλιξη του θρησκευτικού δράματος και σύνδεσή του με το ευρωπαϊκό θέατρο.
3. Λέξεις Κλειδιά: Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία, Gregorius Turonensis, *Sequentia*, *Ludus passionis*, *Historia Francorum*

## **Ζ΄ Εξάμηνο – Χειμερινό**

### **ΚΦΛ06 – ΜΦΛ06 – ΓΦΛ06 Λατινική Φιλολογία – Ρωμαϊκή Ελεγεία**

#### **Σ. Γεωργακοπούλου**



1). Ιστορική επισκόπηση και κλειδιά ανάγνωσης της αυγούστειας ελεγείας. Εικονογραφικά, επιγραφικά και λογοτεχνικά *testimonia* του θεού *Amor* (*Cupido*) στη Ρώμη. 2). Το παρακλαυσίθυρο στη ρωμαϊκή ελεγεία: Τίβουλλος 1.2, 1.5, Προπέρτιος 1.16, Οβίδιος *Amores* 1.6: μετάφραση, σχόλια, ποιητολογική ανάλυση. 3). Οβίδιος, *Remedia amoris*: ανάλυση και ερμηνεία χωρίων που αποτυπώνουν τους ερωτογραφικούς κοινούς τόπους και την ελεγειακή μεταγλώσσα. Η επιγονικότητα του Οβιδίου και οι συνέπειές της. Κριτικό υπόμνημα. Ελεγειακό δίστιχο.

### **ΚΦΛ10 Σεμινάριο Λατινικής Φιλολογίας**

#### **1. Σ. Γεωργακοπούλου: Ρωμαϊκό Θέατρο - Σενέκας *Medea***

1). *Εισαγωγή στο ρωμαϊκό θέατρο*. Ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο, βασική ορολογία, στοιχεία αρχιτεκτονικής και σκηνογραφίας, ο ηθοποιός στη Ρώμη, θεατρικά είδη και κώδικες. 2). Η *Μήδεια* του Σενέκα ως τραγωδία του *furor*. Ο μύθος της Μήδειας από τον Ευριπίδη και τον Έννιο στον Σενέκα. Ανάλυση αποσπασμάτων της τραγωδίας. Πρόσληψη στον δυτικοευρωπαϊκό χώρο. (Η σεμιναριακή εργασία βασίζεται σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία).

#### **2. Δ. Μπενέτος: Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Λατινική Παλαιογραφία**

Εισαγωγή στη Μεσαιωνική Λατινική Παλαιογραφία. Η εποχή του Καρλομάγνου.

Κριτική του κειμένου και Υπομνήματα (*Apparatus criticus*, *apparatus fontium*, *apparatus sacrae scripturae*).

Ανάγνωση και έκδοση χειρογράφων.

Εκμάθηση του προγράμματος *Classical Text Editor* (Austrian Academy of Sciences).

Εκμάθηση του προγράμματος *Endnote* (Reuters).

Σεμιναριακή εργασία: Ανάγνωση και έκδοση λατινικού φιλολογικού χειρογράφου (συνήθως σχολιαστές του Αριστοτέλη)

Λέξεις Κλειδιά: Λατινική παλαιογραφία, Μεσαιωνική Λατινική Φιλολογία, *Classical Text Editor*, *Endnote*, Αυστριακή Ακαδημία Επιστημών, κριτικό υπόμνημα, κριτική του κειμένου.

#### **3. Σ. Παπαϊωάννου: Επικές εκφράσεις στη λατινική γραμματεία.**

Μέσα από συστηματική μελέτη των επικών εκφράσεων από τον Κάτουλλο ως τον Βαλέριο Φλάκκο, με έμφαση στους Κάτουλλο, Βιργίλιο και Οβίδιο θα μελετηθεί η προβολή / αυτοπροβολή του καλλιτέχνη στο έργο του και θα εξεταστεί το μοτίβο της έντεχνης περιγραφής ως μεταφοράς για την ποιητική σύνθεση.

#### **4. Νεφ. Παπακωνσταντίνου: Ρωμαϊκό μυθιστόρημα: Πετρωνίου, Σατυρικά.**

Ιστορικό πλαίσιο. Ειδολογική ανάλυση. Μετάφραση και ερμηνεία επιλεγμένων χωρίων που αφορούν την πολιτισμικά κατασκευασμένη κατηγορία της σεξουαλικότητας στην Αρχαία Ρώμη. Έμφαση στη γλωσσική ιδεολογία του *sermo plebeius* και στην έννοια του σώματος ως πεδίου κανονικοποίησης και κοινωνικού ελέγχου.

#### **Η' Εξάμηνο– Εαρινό**

##### **ΚΦΛ08 – ΓΦΛ08 Λατινική Φιλολογία: Δράμα – Κωμωδία**

##### **Σ. Παπαϊωάννου**

Εισαγωγή στο Ρωμαϊκό Θέατρο και τη Ρωμαϊκή Κωμωδία, ειδικά στην κωμωδία του Τίτου Μάκκιου Πλαύτου. Ρωμαϊκή Κωμωδία και Ελληνική Νέα Κωμωδία. Ρωμαϊκή Κωμωδία και η κωμική παράδοση της Ιταλίας. Πλαύτος και Τερέντιος. Εξέλιξη του λογοτεχνικού είδους από τον Αριστοφάνη ως τον Τερέντιο. Συστηματική μελέτη της κωμωδίας του Πλαύτου, *Miles Gloriosus* (Ο Καυχισιάρης Στρατιώτης) στο σύνολό της από το πρωτότυπο, τόσο από φιλολογική άποψη όσο και από την οπτική της δραματουργίας. Παράλληλη, συγκριτική μελέτη με επιλογή κειμένων από διάφορες άλλες κωμωδίες τόσο του Πλαύτου, όσο και του Μενάνδρου και του Τερεντίου.

##### **ΚΦΛ12 Λατινική Πεζογραφία | Η' Εξάμηνο**

##### **Νεφ. Παπακωνσταντίνου: Ρωμαϊκή Ιστοριογραφία: Τακίτου, Ιστορίες και Χρονικά**

Ιστορικό, πολιτικό και κοινωνικό υπόβαθρο. Ειδολογική ανάλυση, Ιδεολογικός χαρακτήρας. Μετάφραση και ερμηνεία επιλεγμένων χωρίων που αφορούν ζητήματα ιστορικής αντίληψης, συγχρονικής συμπραστικοποίησης, και αφηγηματολογικής πρόσεγγισης των εξιστορουμένων γεγονότων.

**Α' Εξάμηνο – Χειμερινό**

**ΦΦΝ01 Εισαγωγή στην επιστήμη της Νεοελληνικής Φιλολογίας (κοινό για όλες τις κατευθύνσεις)**

**Διδάσκων: Δημήτρης Αγγελάτος**

Η συγκεκριμένη παράδοση είναι οργανωμένη σε τρία Μέρη (Α'–Γ'), καθένα από τα οποία αποτελείται από ορισμένο αριθμό ενοτήτων. Στην παράδοση θα αναλυθούν συστηματικά οι έξι άξονες αναφοράς της επιστήμης της Νεοελληνικής Φιλολογίας (:ορολογία, αντικείμενο, μέθοδοι προσέγγισης, εργαλεία δουλειάς, έρευνα, διδασκαλία), όπως και οι τρεις θεμελιώδεις στόχοι επί του αντικείμενου της επιστήμης: η έκδοση, η ανάλυση και η ερμηνεία των κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Το πρώτο Μέρος (Α') αφορά στους βασικούς όρους που χρησιμοποιούνται στην επιστήμη της νεοελληνικής φιλολογίας, στο αντικείμενό της, αποτελούμενο από τα κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας, και στις μεθόδους προσέγγισης του αντικείμενου αυτού. Το δεύτερο Μέρος (Β') επικεντρώνεται αφενός στην εξοικείωση με τα εργαλεία δουλειάς που διαθέτει η επιστήμη, για να επιτύχει τους τρεις θεμελιώδεις στόχους της, αφετέρου στο σωστό τρόπο χρήσης των εργαλείων αυτών στη φιλολογική έρευνα και στη διδασκαλία. Το τρίτο Μέρος (Γ') συνδέεται με τον τρόπο οργάνωσης όλων των προηγούμενων και την εφαρμογή τους τόσο σε μελέτες επιστημονικού χαρακτήρα, που καλείται να εκπονήσει ο φιλόλογος, όσο και στη διδακτική προσέγγιση των κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Η ακριβής ορολογία, η επάρκεια στις μεθόδους προσέγγισης, η εποπτεία της νεοελληνικής λογοτεχνίας και των συμφραζομένων της (ιστορικών, αισθητικών και ευρύτερα πολιτισμικών), η κατάκτηση της υποδομής ως προς τα εργαλεία δουλειάς και το δέοντα τρόπο χρήσης τους, η σωστή οργάνωση επιστημονικών εργασιών και διδακτικών προσεγγίσεων, σηματοδοτούν τις αρμόζουσες επιστημονικές προδιαγραφές των νεοελληνιστών φιλόλογων, ικανών να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις για έκδοση, ανάλυση και ερμηνεία των λογοτεχνικών κειμένων, τόσο στο πεδίο της έρευνας όσο και σ' εκείνο της διδασκαλίας.

Με την επιστημονική έρευνα και τη διδασκαλία οι φιλόλογοι μαθαίνουν *πως να αξιοποιούν τις μεθόδους προσέγγισης και τα εργαλεία δουλειάς της επιστήμης τους, κινούμενοι στον άξονα ακριβώς που ορίζεται από το αντικείμενο, δηλαδή από τη νεοελληνική λογοτεχνία. Μαθαίνουν ως εκ τούτου: πως να κάνουν εύλογες υποθέσεις εργασίας· πως να οριοθετούν σωστά το πεδίο που θα καλύψει η έρευνα και η διδασκαλία· πως να εντοπίζουν, να επεξεργάζονται και να "αποθηκεύουν" με κριτικό τρόπο την αρμόδια για κάθε ζήτημα βιβλιογραφία, βασισμένοι στην αυτοψία*

επ' αυτών και στο σεβασμό του ερευνητικού μόχθου των προγενέστερων και σύγχρονων μελετητών: πως να σχεδιάζουν, τέλος, και να φέρουν σε πέρας την κάθε φορά προσέγγιση του αντικειμένου τους, εκπονώντας επιστημονικές εργασίες και διδάσκοντας στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση.

**Μαθήματα ασκήσεων και εφαρμογών:** Κατερίνα Γιωτοπούλου

## **Β΄ Εξάμηνο – Εαρινό**

### **ΦΦΝ04 Εποχές και συγγραφείς (12ος-18ος αι.)**

#### **Στέφανος Κακλαμάνης**

Το μάθημα στοχεύει στην αδρομερή παρουσίαση του κινήματος της Κρητικής Αναγέννησης στα ιστορικά και πολιτισμικά της συμπραζόμενα και στην αναλυτική εξέταση του Ερωτόκριτου, του κορυφαίου έργου της κρητικής και της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Θα συζητηθούν τα σημαντικότερα φιλολογικά και ερμηνευτικά ζητήματα του έργου (ποίητης, πρότυπο και πηγές, λογοτεχνικό είδος, παράδοση, τύχες) και θα αναδειχθεί η εσωτερική οργάνωση και η πρωτοτυπία του στη διαχείριση των ανθρώπινων συναισθημάτων, στοιχεία που το κατέστησαν αγαπητό στη συλλογική μνήμη και θεμελιώδες στην έκφραση της νεοελληνικής ιδεολογίας. Αποβλέπει επίσης να φέρει σε επαφή τους φοιτητές με το αριστούργημα της κρητικής λογοτεχνίας της Αναγέννησης και να προσδιορίσει την αισθητική και ιδεολογική του ταυτότητα στο πλαίσιο της εποχής που το γέννησε. Η ποιητική τέχνη του Κορνάρου θα εξεταστεί μέσα από την ανάλυση εκτενών αποσπασμάτων από το έργο.

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία:

Στέφανος Κακλαμάνης, Η κρητική ποίηση στα χρόνια της Αναγέννησης (14ος-17ος αι.), τ. Α΄. Εισαγωγή, Αθήνα, MIET, 2019.

Στέφανος Κακλαμάνης, Η κρητική ποίηση στα χρόνια της Αναγέννησης (14ος-17ος αι.), τ. Γ΄. Ανθολογία (1580 περ. -17ος αι.), Αθήνα, MIET, 2021.

**Μαθήματα ασκήσεων και εφαρμογών:** Κατερίνα Γιωτοπούλου

**Προσοχή! Το ΦΦΝ04 αντικαθιστά το μάθημα με κωδικό ΦΦΝ02**

### **ΦΦΝ05 Ρεύματα και συγγραφείς (19ος- 20ός αι.)**

#### **Ευρυπίδης Γαραντούδης**

Στη διάρκεια του εξαμήνου θα εξεταστούν σημαντικά έργα της νεοελληνικής γραμματείας, κυρίως ως προς τον τρόπο ή το βαθμό που οι Έλληνες δημιουργοί επηρεάστηκαν, αφομοίωσαν ή απέρριψαν τα λογοτεχνικά πρότυπα της Δύσης. Για το σκοπό αυτό θα παρουσιαστούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ευρωπαϊκών ρευμάτων και ο αντίκτυπός τους στην ελληνική ποίηση και πεζογραφία (βλ. ενδεικτικά το Μανιφέστο του σουρεαλισμού, 1924, του Α. Breton), ενώ θα γίνει αναφορά σε έργα-σταθμούς που καθόρισαν σημαντικά τις εξελίξεις στη

νεοελληνική λογοτεχνία (βλ. για παράδειγμα την Έρημη χώρα, 1922, του Τ.Σ. Έλιοτ). Συγκεκριμένα, θα μελετηθεί ο τρόπος αφομοίωσης του ρομαντισμού από την Επτανησιακή και την Αθηναϊκή Σχολή, ο διάλογος της ελληνικής ηθογραφίας της γενιάς του 1880 με τον ρεαλισμό και νατουραλισμό, ο παρνασσισμός και ο συμβολισμός στη Νέα Αθηναϊκή Σχολή, οι Νεοσυμβολιστές και οι «Ντεκαντάν» της γενιάς του '20, η σχέση της γενιάς του τριάντα με τον ευρωπαϊκό μοντερνισμό και τα κινήματα της Πρωτοπορίας στην Ελλάδα, όπως και οι εξελίξεις και η στάση της μεταπολεμικής λογοτεχνίας απέναντι στα ιστορικά γεγονότα, τη λογοτεχνική παράδοση και τη σύγχρονη δυτική παραγωγή.

Στόχοι του μαθήματος είναι, οι φοιτητές:

- να κατανοήσουν τις βασικές περιόδους της νεοελληνικής λογοτεχνίας, αλλά και τα κριτήρια ταξινόμησης και ένταξης δημιουργών και έργων σε περιόδους, σχολές και γενιές.
- να εξοικειωθούν με βασικούς όρους και εννοιολογικά εργαλεία αποτίμησης της λογοτεχνίας (σχολές, ρεύματα, κινήματα) και να συνειδητοποιήσουν τόσο τη ρευστότητα των όρων, σχολών και τεχνοτροπιών ως κριτικά εργαλεία, όσο και τη χρησιμότητά τους στην πρόσληψη και αποτίμηση της λογοτεχνικής γραφής.
- να αποκτήσουν τα αναγκαία θεωρητικά εργαλεία και να εξοικειωθούν με τη γλώσσα, τα υφολογικά, θεματολογικά χαρακτηριστικά, την ιδεολογική ταυτότητα και γραφή σημαντικών Ελλήνων ποιητών και πεζογράφων μέσω της ανάλυσης έργων του λογοτεχνικού κανόνα.
- να γίνει κατανοητή η επίδραση των ιστορικοκοινωνικών ζυμώσεων στη λογοτεχνική ιστορία. Να συνειδητοποιήσουν τον βαθμό και τους τρόπους που σημαντικά ιστορικά και κοινωνικά γεγονότα (η Γαλλική Επανάσταση, η Επανάσταση του 1821, η ήττα του 1897, οι περιπέτειες των Βαλκανικών Πολέμων και του Α΄ και Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου, η Μικρασιατική καταστροφή) επηρέασαν τη λογοτεχνική γραφή.

**Προσοχή! Το ΦΦΝ05 αντικαθιστά το μάθημα με κωδικό ΦΦΝ03**

**Γ΄ Εξάμηνο – χειμερινό**

**ΜΦΝ04 Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου – 17ου αι. Ι**

**Τίνα Λεντάρη**

*Δημώδης λογοτεχνία 12ος-15ος αι.*

Στο μάθημα θα εξετασθούν κεντρικά ζητήματα της αφηγηματικής παραγωγής της υστεροβυζαντινής περιόδου με έμφαση στο είδος του έπους και της μυθιστορίας, μέσα από τη συστηματική ανάλυση αντιπροσωπευτικών κειμένων. Βασικοί άξονες της μελέτης θα είναι οι ειδολογικές συμβάσεις, η θεματική και ιδεολογία των υπό

συζήτηση κειμένων. Θα καλυφθούν ζητήματα ιστορίας, ερμηνευτικής και ποιητικής, γλώσσας και ύφους.

#### **ΚΦΝ04 – ΓΦΝ04 Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου – 17ου αι. Ι**

##### **Στέφανος Κακλαμάνης**

Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση της λειτουργίας της έντυπης νεοελληνικής λογοτεχνίας κατά τους δύο πρώτους αιώνες της τυπογραφίας, των ρόλων που επιτελούσαν όσοι συμμετείχαν στην παραγωγή και την κυκλοφορία του έντυπου βιβλίου καθώς και της επίδρασης που αυτό άσκησε στην κοινωνία για τη διαμόρφωση μιας κοινής λογοτεχνικής γλώσσας και της νεοελληνικής ιδεολογίας. Βασικές θεματικές ενότητες: Η συμβολή της τυπογραφίας στη διάδοση του γραπτού πολιτισμού και στη διαμόρφωση ενός αναγνωστικού κοινού της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Τα λογοτεχνικά έντυπα και ο «κόσμος» τους: συγγραφείς, δασκευαστές, εκδότες-τυπογράφοι, επιμελητές, έμποροι, αναγνωστικό κοινό. Η συγκρότηση του πρώτου έντυπου corpus έργων της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Οι μηχανισμοί παραγωγής, προβολής και κυκλοφορίας των έργων (ριμάδες, φυλλάδες) στο ελληνόφωνο κοινό. Ζητήματα πρόσληψης των λογοτεχνικών έντυπων βιβλίων.

Η ποιητική τέχνη που συστήνουν τα λογοτεχνικά έντυπα βιβλία του 16ου και 17ου αιώνα θα εξεταστεί μέσα από την ανάλυση εκτενών αποσπασμάτων από τα έργα: Απόκοπος, Διήγησις Απολλωνίου, Άνθος Χαρίτων, Ιστορία του Αλεξάνδρου, Φυλλάδα του Γαδάρου, Ιστορία του Ρε της Σκόσιας, Μάλτας πολιορκία, Διάλογος Χάρου και Ανθρώπου, Βοσκοπούλα, Μπερτόλδος, κ.ά.

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία:

Brian Richardson, Τυπογραφία, συγγραφείς και αναγνώστες στην Ιταλία της Αναγέννησης, Μετάφραση: Ειρήνη Παπαδάκη, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 2014. [ΕΥΔΟΞΟΣ αρ. 41955881]

Στέφανος Κακλαμάνης, Η κρητική ποίηση στα χρόνια της Αναγέννησης (14ος-17ος αι.), τ. Β΄. Ανθολογία (14ος αι.-περ. 1580), Αθήνα, ΜΙΕΤ, 2021. [ΕΥΔΟΞΟΣ αρ. 94644168]

#### **ΚΦΝ06 – ΜΦΝ06 – ΓΦΝ06 Νεοελληνική Λογοτεχνία 18ου αι.**

##### **Γιάννης Ξούριας**

Το μάθημα πραγματεύεται τη νεοελληνική λογοτεχνική παραγωγή κατά τον 18ο αι. και τις πρώτες δεκαετίες του 19ου αι. έως την Ελληνική Επανάσταση (1821). Μέσα από τη μελέτη επιλεγμένων λογοτεχνικών κειμένων, εξετάζονται ιδεολογικοί, γλωσσικοί, αισθητικοί και κοινωνικοπολιτικοί παράγοντες που επέδρασαν στη λογοτεχνία αυτής της περιόδου.

## **ΚΦΝ18 – ΓΦΝ18 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. VI**

### **Νάντια Φραγκούλη**

Το μάθημα επικεντρώνεται στην πεζογραφική παραγωγή της τριακονταετίας 1945-1974, διάστημα της πρώτης ακμής της πρώτης και της δεύτερης μεταπολεμικής γενιάς. Κεντρικό χαρακτηριστικό της πεζογραφίας της περιόδου αποτελεί η σχέση της με την Ιστορία, το ιστορικό βίωμα, τον δημόσιο χώρο, και την πολιτικοποίηση. Στο σημείο αυτό, η μεταπολεμική πεζογραφική παραγωγή διαφοροποιείται σημαντικά από εκείνη της γενιάς του '30, αλλά και από την παραγωγή των τελευταίων δεκαετιών του εικοστού αιώνα.

Στόχος του μαθήματος είναι να αναδειχθούν οι διαφορετικοί πεζογραφικοί τρόποι θεματοποίησης της Ιστορίας προϊόντος του χρόνου, όπως αυτοί εκφράζονται στους επιμέρους θεματικούς πυρήνες και τους διαφορετικούς λογοτεχνικούς τρόπους διαχείρισης και αναπαράστασης του ιστορικού βιώματος, όπως οι τελευταίοι προκύπτουν στην πορεία του χρόνου.

Με άξονα, επομένως, τη στάση των πεζογράφων απέναντι στην Ιστορία θα μελετηθεί μια ευρεία γκάμα λογοτεχνικών κειμένων που εκδόθηκαν ή δημοσιεύτηκαν για πρώτη φορά στην τριακονταετία 1945-1974, τα οποία θεωρούνται αντιπροσωπευτικά για τη πεζογραφική παραγωγή της περιόδου. Πρόκειται για κείμενα που ανήκουν τόσο στο είδος του μυθιστορήματος (Τσίρκας, Φραγκιάς, Κοτζιάς), όσο και σε εκείνο του διηγήματος (Χατζής, Μηλιώνης, Βαλτινός κ.ά.). Έμφαση θα δοθεί επίσης στην πεζογραφική παραγωγή της Επταετίας, αλλά και στη σχέση των μεταπολεμικών πεζογράφων με τους λογοτεχνικούς τους προγόνους και επιγόνους.

## **Δ' Εξάμηνο – Εαρινό**

### **ΜΦΝ05 - ΚΦΝ05 - ΓΦΝ05 - Νεοελληνική Λογοτεχνία 12ου -17ου αι. II**

#### **Στέφανος Κακλαμάνης**

Το μάθημα αποβλέπει να παρουσιάσει στους φοιτητές τα σημαντικότερα φιλολογικά και ερμηνευτικά ζητήματα που συνδέονται με τις θεατρικά έργα Ερωφίλη, Κατσούρμπος και Πανώρια του Γεωργίου Χορτάση και να αναδείξει την εσωτερική οργάνωση και την πρωτοτυπία τους στη διαχείριση των ανθρώπινων συναισθημάτων που τις κατέστησαν αγαπητές στη συλλογική μνήμη και έκφραση της νεοελληνικής ιδεολογίας.

Αποβλέπει επίσης, μέσα από την ανάλυση αντιπροσωπευτικών αποσπασμάτων, να φέρει σε επαφή τους φοιτητές με τα έργα του Κρητικού Θεάτρου της Αναγέννησης και να συζητήσει την αισθητική και ιδεολογική τους ταυτότητα στο πλαίσιο της εποχής τους.

## **ΜΦΝ07 Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. Ι**

### **Δημήτρης Αγγελάτος**

Στην παράδοση θα εξεταστεί το ώριμο έργο του Διον. Σολωμού (1829/1830–1849/1850), βάσει των εκδόσεων των Απάντων και των Αυτογράφων Έργων του ποιητή, που επιμελήθηκε ο Λ. Πολίτης.

Η πρωτοτυπία του ώριμου σολωμικού έργου όχι μόνο για τον ελληνικό αλλά και για τον ευρωπαϊκό 19ο αιώνα είναι ειδολογικής τάξεως και συνδέεται με το δραστικά συνδυαστικό τρόπο που ο ποιητής πέτυχε να αξιοποιήσει, υπάρχοντα ποιητικά είδη, εμβαθύνοντας σ' αυτά ή επινοώντας νέα.

Το ενδιαφέρον της προσέγγισης στην παρούσα παράδοση, θα στραφεί στις συναρτήσεις των (ειδολογικών και υπερ–ειδολογικών) κατακτήσεων του ώριμου σολωμικού έργου, με τις λογοτεχνικές (Fr. Schiller, Novalis, W. Wordsworth, S. T. Coleridge) και καλλιτεχνικές –ειδικότερα ζωγραφικές (C. D. Friedrich, Th. Gericault, Eug. Delacroix, J. M. W. Turner)– πραγματώσεις του Ρομαντισμού στη Γερμανία, την Αγγλία και τη Γαλλία (1790–1850). Θα στραφεί επίσης στις συναρτήσεις του σολωμικού έργου αφενός με τις αισθητικές ιδέες του Γερμανικού Ιδεαλισμού (Fr. Schiller, Novalis, Aug. και Fr. Schlegel, Fr. W. J. Schelling: 1790–1810), αφετέρου του G. W. F. Hegel (1817–1829· μεταθανάτια συγκεντρωτική έκδοση της Αισθητικής του: 1835–1837). Οι παραπάνω ιδέες θεμελιωμένες στην κριτική φιλοσοφία του Imn. Kant –ιδιαίτερα δε στην Κριτική της κριτικής δύναμης (1790)– τροφοδότησαν επί της ουσίας τις Ρομαντικές λογοτεχνικές και καλλιτεχνικές πραγματώσεις.

Αυτές οι αισθητικές, λογοτεχνικές και καλλιτεχνικές/ζωγραφικές συναρτήσεις που θα μας απασχολήσουν, εντοπισμένες είτε ως επιδράσεις, είτε ως αναλογίες, θα συνδεθούν με τον Κρητικό (1833–1834), τους Ελεύθερους Πολιορκημένους (1833–1849/1850), τον Πόρφυρα και το Carmen Seculare (1847–1849) του Σολωμού.

Η ανάλυση και ερμηνεία των σολωμικών έργων της ωριμότητας θα λάβει επίσης υπόψη τις ιδιαίτερες σχέσεις που αναπτύσσει εν γένει η ποιητική τέχνη του Σολωμού τόσο με την ευρωπαϊκή πνευματική και λογοτεχνική παράδοση (Διαφωτισμός και Νεοκλασικισμός, αντίστοιχα), όσο και με τη νεοελληνική λογοτεχνική (είδη και ρεύματα) παράδοση, όπως η τελευταία αποτυπώνεται στο δημοτικό τραγούδι, στη λογοτεχνία της Κρήτης του 17ου αιώνα, στον Αρκαδισμό και τον Ανακρεοντισμό του τέλους του 18ου και της αυγής του 19ου αιώνα, στα πολεμιστήρια άσματα (Θούριοι) και στην πολιτική–σατιρική ποίηση της ίδιας εποχής.

## **ΚΦΝ17 – ΓΦΝ17 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. V**

### **Δώρα Μεντή**

Στόχος του μαθήματος είναι να αναλυθούν αισθητικά και να ενταχθούν στο ιστορικογραμματολογικό πλαίσιο τους ποιητικά κείμενα Ελλήνων ποιητών του 20ού αιώνα, που εμφανίζονται ύστερα από τη γενιά του 1930 (Γ. Σεφέρης, Οδ.



Ελύτης, Γ. Ρίτσος, Α. Εμπειρικός, Ν. Εγγονόπουλος κ.α.), ύστερα δηλαδή από την εμφάνιση του μοντερνισμού στην ελληνική ποίηση. Επέλεξα να εξεταστούν με μεγαλύτερη έμφαση ορισμένοι ποιητές έναντι άλλων με κριτήριο αφενός τη λογοτεχνική ποιότητα του έργου τους, αφετέρου το γεγονός ότι αντιπροσωπεύουν βασικές εκδοχές της εξέλιξης της ελληνικής ποίησης ύστερα από τη γενιά του 1930 και μέχρι τις μέρες μας. Οι ποιητές αυτοί είναι οι μεταπολεμικοί: Τ. Σινόπουλος, Μ. Αναγνωστάκης, Μ. Σαχτούρης, Μ. Κατσαρός, Ν. Καρούζος, Τ. Πατρίκιος, Ν.Α. Ασλάνογλου, Μ. Μέσκος, Κ. Δημουλά, Ντ. Χριστιανόπουλος, και οι νεώτεροι της γενιάς του '70: Μ. Γκανάς, Κ. Αγγελάκη-Ρουκ, Κ. Γώγου, κ.α.. Παράλληλα θα εξεταστεί η ανταπόκρισή τους στα αισθητικά ρεύματα και τις ιστορικοκοινωνικές συνθήκες της εποχής τους.

## **Ε΄ Εξάμηνο – Χειμερινό**

### **ΜΦΝ08 – ΚΦΝ08 Συγκριτική Φιλολογία**

#### **Λητώ Ιωακειμίδου**

Ύστερα από μια εισαγωγή στον κλάδο της Συγκριτικής Φιλολογίας και την παρουσίαση του ερευνητικού της ενδιαφέροντος για το ζήτημα των λογοτεχνικών ειδών, το μάθημα επικεντρώνεται στην εξέταση του διηγήματος. Μελετώνται τα ειδολογικά χαρακτηριστικά του σε θεωρητικό επίπεδο, αλλά και με τη στήριξη χαρακτηριστικών παραδειγμάτων. Γίνεται εκτενής αναφορά στην εξέλιξη του διηγήματος στο πλαίσιο της δυτικής λογοτεχνικής παραγωγής από την Αναγέννηση μέχρι τις μέρες μας και στους «σταθμούς» της πορείας του. Βάσει επιλογής κειμένων, αναπτύσσονται ζητήματα του ηθογραφικού, του νατουραλιστικού και του μοντερνιστικού διηγήματος στη νεοελληνική και τις ξένες λογοτεχνίες.

### **ΚΦΝ09 – ΜΦΝ09 Θεωρία Λογοτεχνίας**

#### **Πέγκυ Καρπούζου**

Εισαγωγή στη Θεωρία της Λογοτεχνίας. Η έννοια της λογοτεχνίας. Επισκόπηση σύγχρονων θεωριών του 20ού αιώνα: Φορμαλισμός, Νέα Κριτική, Δομισμός, Σημειωτική, Αναγνωστικές θεωρίες, Μαρξιστική Κριτική, Ψυχαναλυτική Κριτική, Πολιτισμική Κριτική. Οι βασικοί όροι και έννοιες κάθε θεωρητικής σχολής εξετάζονται κριτικά και μέσα από θεωρητικά δοκίμια (R. Barthes, U. Eco, R. Jakobson, M. Bakhtin, V. Shklovsky, C.Lévi-Strauss, κ.ά.). Ενδεικτική εφαρμογή της αφηγηματικής τυπολογίας του G.Genette στο μυθιστόρημα του Στρατή Τσίρκα, Ακυβέρνητες Πολιτείες.

### **ΜΦΝ17 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. V**

#### **Μαρία Ρώτα**

Στόχος του μαθήματος είναι η ιστορικογραμματολογική προσέγγιση με επίκεντρο τις διάφορες λογοτεχνικές τάσεις και με εμβάθυνση σε αντιπροσωπευτικά ποιήματα της μεταπολεμικής περιόδου. Οι μεταπολεμικοί ποιητές που θα εξεταστούν ειδικότερα είναι οι: Μ. Αναγνωστάκης, Ν.Α. Ασλάνογλου, Κ. Δημουλά, Ν. Καρούζος, Μ. Κατσαρός, Τ. Λειβαδίτης, Β. Λεοντάρης, Μ. Μέσκος, Τ. Πατρίκιος, Μ. Σαχτούρης, Τ. Σινόπουλος. Θα αναρτηθεί ψηφιακό ανθολόγιο με τα εξεταζόμενα ποιητικά έργα.

## **ΣΤ΄ Εξάμηνο – Εαρινό**

### **ΜΦΝ10-ΚΦΝ10 Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. ΙΙ**

#### **Μαρία Ρώτα**

Στόχος του μαθήματος είναι η προσέγγιση αντιπροσωπευτικών κειμένων από την ελληνική πεζογραφική παραγωγή του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα (Ροϊδης, Παπαδιαμάντης, Θεοτόκης κ.ά.). Θα παρουσιασθούν, επίσης, οι αισθητικοί και ιδεολογικοί προσανατολισμοί της νεοελληνικής πεζογραφίας την περίοδο αυτή.

### **ΚΦΝ07 Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. Ι**

#### **Δημήτρης Αγγελάτος**

Στην παράδοση θα εξεταστεί το ώριμο έργο του Δ. Σολωμού (1829/1830-1849/1850), βάσει των εκδόσεων των Απάντων και των Αυτογράφων Έργων του ποιητή, την επιμέλεια των οποίων είχε ο Λ. Πολίτης.

Η πρωτοτυπία του ώριμου σολωμικού έργου όχι μόνο για τον ελληνικό αλλά και για τον ευρωπαϊκό 19ο αιώνα είναι ειδολογικής τάξεως και συνδέεται με το δραστικά συνδυαστικό τρόπο που ο ποιητής πέτυχε να αξιοποιήσει, υπάρχοντα ποιητικά είδη, εμβαθύνοντας σ' αυτά ή επινοώντας νέα.

Το ενδιαφέρον της προσέγγισης στην παρούσα παράδοση, θα στραφεί ειδικά στις συναρτήσεις των (ειδολογικών και υπερ-ειδολογικών) κατακτήσεων του ώριμου σολωμικού έργου, με τις λογοτεχνικές (Fr. Schiller, Novalis, W. Wordsworth, S. T. Coleridge) και καλλιτεχνικές -ειδικότερα ζωγραφικές (C. D. Friedrich, Th. Gericault, Eug. Delacroix, J. M. W. Turner)- πραγματώσεις του Ρομαντισμού στη Γερμανία, την Αγγλία και τη Γαλλία (1790-1850). Θα στραφεί επίσης στις συναρτήσεις του σολωμικού έργου αφενός με τις αισθητικές ιδέες του Γερμανικού Ιδεαλισμού (Fr. Schiller, Novalis, Aug. και Fr. Schlegel, Fr. W. J. Schelling: 1790-1810), αφετέρου του G. W. F. Hegel (1817-1829· μεταθανάτια συγκεντρωτική έκδοση της Αισθητικής του: 1835-1837). Οι παραπάνω ιδέες θεμελιωμένες στην κριτική φιλοσοφία του Imm. Kant -ιδιαίτερα δε στην Κριτική της κριτικής δύναμης (1790)-

τροφοδότησαν επί της ουσίας τις Ρομαντικές λογοτεχνικές και καλλιτεχνικές πραγματώσεις.

Αυτές οι αισθητικές, λογοτεχνικές και καλλιτεχνικές/ζωγραφικές συναρτήσεις που θα μας απασχολήσουν, εντοπισμένες είτε ως επιδράσεις, είτε ως αναλογίες, θα συνδεθούν με τον Κρητικό (1833-1834), τους Ελεύθερους Πολιορκημένους (1833-1849/1850), τον Πόρφυρα και το *Carmen Seculare* (1847-1849) του Σολωμού.

Η ανάλυση και ερμηνεία των σολωμικών έργων της ωριμότητας θα λάβει επίσης υπόψη τις ιδιαίτερες σχέσεις που αναπτύσσει εν γένει η ποιητική τέχνη του Σολωμού τόσο με την ευρωπαϊκή πνευματική και λογοτεχνική παράδοση (Διαφωτισμός και Νεοκλασικισμός, αντίστοιχα), όσο και με τη νεοελληνική λογοτεχνική (είδη και ρεύματα) παράδοση, όπως η τελευταία αποτυπώνεται στο δημοτικό τραγούδι, στη λογοτεχνία της Κρήτης του 17ου αιώνα, στον Αρκαδισμό και τον Ανακρεοντισμό του τέλους του 18ου και της αυγής του 19ου αιώνα, στα πολεμιστήρια άσματα (Θούριοι) και στην πολιτική-σατιρική ποίηση της ίδιας εποχής..

### **ΓΦΝ08 Συγκριτική Φιλολογία**

#### **Λητώ Ιωακειμίδου**

Το μάθημα στοχεύει στην εξειδίκευση των φοιτητών σε κάποιο από τα επιμέρους πεδία έρευνας της Συγκριτικής Φιλολογίας (π.χ. λογοτεχνικά είδη/θέματα/μοτίβα, λογοτεχνικός μύθος, διακαλλιτεχνικότητα, ρεύματα/κινήματα στη Νεοελληνική και τις ξένες λογοτεχνίες κ.ά.). Περιλαμβάνονται αναλυτική περιγραφή της υπό εξέταση ερευνητικής κατεύθυνσης και προσδιορισμός του πεδίου έρευνας, του άξονα μελέτης και των λογοτεχνικών κειμένων που θα εξετάζονται ανά περίπτωση. Για το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, προτείνεται η εξέταση του πεζόμορφου ποιήματος, ως ποιητικού είδους που συνδέεται με την έλευση του μοντερνισμού, εξελίσσεται και διαφοροποιείται μέσα από κινήματά του. Ξεκινώντας από τη συλλογή του Καρόλου Μπωντλαίρ Μικρά ποιήματα σε πρόζα ή *To spleen* του Παρισιού (1869), το μάθημα εξετάζει μεγάλους εκπροσώπους του είδους στη νεοελληνική και στις ξένες λογοτεχνίες, σε συνδυασμό με κομβικά ποιητολογικά ζητήματα που εγείρονται από τα κείμενά τους.

### **ΓΦΝ09 Θεωρία Λογοτεχνίας**

#### **Πέγκυ Καρπούζου**

Εισαγωγή στη Θεωρία της Λογοτεχνίας. Η έννοια της λογοτεχνίας. Επισκόπηση σύγχρονων θεωριών του 20ού αιώνα: Φορμαλισμός, Νέα Κριτική, Δομισμός, Σημειωτική, Αναγνωστικές θεωρίες, Μαρξιστική Κριτική, Ψυχαναλυτική Κριτική, Πολιτισμική Κριτική. Οι βασικοί όροι και έννοιες κάθε θεωρητικής σχολής εξετάζονται κριτικά και μέσα από θεωρητικά δοκίμια (R. Barthes, U. Eco, R.

Jakobson, M. Bakhtin, V. Shklovsky, C.Lévi-Strauss, κ.ά.). Ενδεικτική εφαρμογή της αφηγηματικής τυπολογίας του G.Genette στο μυθιστόρημα του Στρατή Τσίρκα, Ακυβέρνητες Πολιτείες.

## **ΜΦΝ21 - Εφαρμογές στη Συγκριτική Φιλολογία - ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**

### **Λητώ Ιωακειμίδου**

Το μάθημα στοχεύει στην εξειδίκευση των φοιτητών σε κάποιο από τα επιμέρους πεδία έρευνας της Συγκριτικής Φιλολογίας (π.χ. λογοτεχνικά είδη/θέματα/μοτίβα, λογοτεχνικός μύθος, διακαλλιτεχνικότητα, ρεύματα/κινήματα στη Νεοελληνική και τις ξένες λογοτεχνίες κ.ά.). Περιλαμβάνονται αναλυτική περιγραφή της υπό εξέταση ερευνητικής κατεύθυνσης και προσδιορισμός του πεδίου έρευνας, του άξονα μελέτης και των λογοτεχνικών κειμένων που θα εξετάζονται ανά περίπτωση. Για το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, προτείνεται η εξέταση του πεζόμορφου ποιήματος, ως ποιητικού είδους που συνδέεται με την έλευση του μοντερνισμού, εξελίσσεται και διαφοροποιείται μέσα από κινήματά του. Ξεκινώντας από τη συλλογή του Καρόλου Μπωντλαίρ Μικρά ποιήματα σε πρόζα ή Το spleen του Παρισιού (1869), το μάθημα εξετάζει μεγάλους εκπροσώπους του είδους στη νεοελληνική και στις ξένες λογοτεχνίες, σε συνδυασμό με κομβικά ποιητολογικά ζητήματα που γείρονται από τα κείμενά τους.

## **ΜΦΝ22 Σεμινάριο Νεοελληνικής Φιλολογίας Α΄ [Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας – Θέματα εξειδίκευσης στα διδασκόμενα αντικείμενα και νέα αντικείμενα]**

### **Θανάσης Αγάθος**

#### **Το έργο του Γρηγορίου Ξενόπουλου και η πρόσληψή του**

Στόχος του σεμιναρίου είναι να διερευνηθεί το πολύπτυχο έργο του Γρηγορίου Ξενόπουλου και η πρόσληψή του. Άξονες αναφοράς θα αποτελέσουν η πεζογραφική και θεατρική παραγωγή του συγγραφέα, η επιφυλλιδογραφία του στον ημερήσιο τύπο, η δραστηριότητά του στο περιοδικό Η Διάπλασις των Παίδων, η κριτική υποδοχή, οι κινηματογραφικές και τηλεοπτικές διασκευές των έργων του. Οι φοιτητές/τριες θα συνθέσουν σύντομη εργασία σε θέμα σχετικό με τα περιγραφόμενα ερευνητικά πεδία.

#### **Ενδεικτική βιβλιογραφία**

Θανάσης Αγάθος, Η κινηματογραφική όψη του Γρηγορίου Ξενόπουλου, Εκδόσεις Γκοβόστη, Αθήνα 2016.

Θανάσης Αγάθος, «Οι τηλεοπτικές διασκευές μυθιστορημάτων του Γρηγορίου Ξενόπουλου: μια επισκόπηση», Θέματα Λογοτεχνίας, τχ. 62 (2021), σ. 140-147.

Δημήτρης Αγγελάτος, «Γρηγόριος Ξενόπουλος (1867-1951)», Ύψαντρον, τχ. 1, Νοέμβριος 2001, σ. 142-143.

Βαγγέλης Αθανασόπουλος, «Από τον ρομαντισμό στην ηθογραφία, από την ηθογραφία στον αστικό ρεαλισμό και από τον αστικό ρεαλισμό στο συναισθηματικό μυθιστόρημα», στο βιβλίο του Οι μάσκες του ρεαλισμού. Εκδοχές του νεοελληνικού αφηγηματικού λόγου, τόμ. Α΄, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2003, 631-665.

Έφη (Ευτυχία) Αμιλήτου, «Τυποποίηση ταυτοτήτων και ανακύκλωση δημοσιογραφικού λόγου στα μυθιστορήματα του Γρ. Ξενόπουλου. Για μια ποιητική της λογοτεχνικής επικοινωνίας», στο Κωνσταντίνος Α. Δημάδης (επιμ.), Ταυτότητες στον ελληνικό κόσμο (από το 1204 έως σήμερα), Δ΄ Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών, Γρανάδα, 9-12 Σεπτεμβρίου 2010, Πρακτικά, Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, Αθήνα 2011, τόμ. Β΄, σ. 651-668.

Αλέξης Ζήρας, «Η συμβατική πρόσληψη του νατουραλισμού: το παράδειγμα της Μαργαρίτας Στέφα του Γρηγορίου Ξενόπουλου», στο Μισέλ Φάις (επιμ.), Η γραφή και ο καθρέφτης: λογοτεχνία και κριτική, Αθήνα, Πόλις, 2002.

Αλέξης Ζήρας, «Η “Νανότα” του Ξενόπουλου ως διακείμενη μορφή της Νανάς του Ζολά», στο Ελένη Πολίτου - Μαρμαρινού, Βίκυ Πάτσιου (επιμ.), Ο Νατουραλισμός στην Ελλάδα, Διαστάσεις-Μετασχηματισμοί-Όρια, Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας Μεταίχμιο, Αθήνα 2007, σ. 220-229.

Άντα Κατσίκη-Γκίβαλου, «Ο Ξενόπουλος ως κριτικός», Διαβάζω, τχ. 265 (12 Ιουνίου 1991), σ. 32-36.

Κωνσταντίνος Δημ. Μαλαφάντης, «Χρονολόγιο Γρηγορίου Ξενόπουλου (1867-1951)», Διαβάζω, τχ. 265 (12 Ιουνίου 1991), σ. 18-25.

Κωνσταντίνος Δημ. Μαλαφάντης, Οι “Αθηναϊκαί Επιστολαί” του Γρηγορίου Ξενόπουλου στη “Διάπλασιν των Παίδων” 1896-1947, Αστήρ, Αθήνα 1995.

Τηλέμαχος Μουδατσάκης, «Η Στέλλα Βιολάντη του Γρηγορίου Ξενόπουλου. Το φεουδαλικό “έλλειμμα” του άρχοντα στο πρόσωπο του Παναγή Βιολάντη», στο Γιώργος Π. Πεφάνης (επιμέλεια – εισαγωγή – βιβλιογραφία), Nulla dies sine linea. Προσεγγίσεις στο έργο του Γρηγορίου Ξενόπουλου, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2007, σ. 221-242.

Τερέζα Μυλωνά, Το θεατρικό έργο του Γρηγορίου Ξενόπουλου, διδακτορική διατριβή, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Αθήνας, ΕΚΠΑ 2003.

Γρηγόριος Ξενόπουλος, Η ζωή μου σαν μυθιστόρημα. Αυτοβιογραφία, Άπαντα, Μπίρης, Αθήνα 1972.

Γρηγόριος Ξενόπουλος, Αυτοβιογραφικά Κείμενα (1919-1948), φιλολογική επιμέλεια Μαρία Τριχιά-Ζούρα, τόμ. Α΄-Β΄, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2009.

Βίκυ Πάτσιου, «Η Διάπλασις των Παίδων» 1879-1922, Καστανιώτης, Αθήνα 1995.

Βίκυ Πάτσιου, «Ο Γρηγόριος Ξενόπουλος και η νοσταλγία του νατουραλισμού», στο Ελένη Πολίτου - Μαρμαρινού, Βίκυ Πάτσιου (επιμ.), Ο Νατουραλισμός στην Ελλάδα, Διαστάσεις – Μετασχηματισμοί – Όρια, Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας Μεταίχμιο, Αθήνα 2007, σ. 144-165.

Βίκυ Πάτσιου (επιμ.), «Βιβλιογραφία Γρηγορίου Ξενόπουλου», Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο, στην ηλεκτρονική διεύθυνση

[www.elia.org.gr/Listing.fds](http://www.elia.org.gr/Listing.fds)

Γεωργία Φαρίνου-Μαλαματάρη, «Γρηγόριος Ξενόπουλος», στο Η παλαιότερη πεζογραφία μας. Από τις αρχές της ως τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο, τόμ. Θ΄, 1900-1914, Εκδόσεις Σοκόλη, Αθήνα 1997, σ. 288-333.

Γεωργία Φαρίνου-Μαλαματάρη (ανθολόγηση-εισαγωγή-επιμέλεια), Γρηγόριος Ξενόπουλος: Επιλογή κριτικών κειμένων, Αδελφοί Βλάσση, Αθήνα 2002.

---

## **Δώρα Μέντη**

### **Η Αθήνα στη Λογοτεχνία**

Η αποτύπωση ή ο πρωταγωνιστικός ρόλος μιας πόλης είναι ένα θέμα που διαρκώς κερδίζει έδαφος στη νεότερη λογοτεχνία. Είναι γνωστό ότι η ιστορική πόλη της Αθήνας έχει σημαντική θέση στην παγκόσμια γραμματεία, δεν έχει αναδειχθεί όμως αρκετά η φυσιογνωμία της στην εγχώρια λογοτεχνική σκηνή. Στο σεμινάριο θα προσεγγίσουμε την πόλη στα διάφορα στάδια της ανάπτυξης, με έμφαση στην εικόνα που διαμόρφωσε στη διάρκεια του 20ου αιώνα. Με οδηγούς αντιπροσωπευτικά ποιητικά και πεζά λογοτεχνικά κείμενα θα μελετήσουμε τοπόσημα, αστικές διαδρομές, λογοτεχνικούς ήρωες και θα περπατήσουμε (κάποιες φορές) στην πόλη, άλλοτε με τη συνοδεία σύγχρονων αθηναιογράφων συγγραφέων και άλλοτε αναβιώνοντας την καθημερινότητα της παλιάς Αθήνας, την εποχή του Κωστή Παλαμά.

---

## **Γιάννης Ξούριας**

### **Βιβλιογραφία-Βιβλιολογία-Ιστορία του βιβλίου**

Αντικείμενο του Σεμιναρίου είναι η εξέταση των βασικών εννοιών, μεθόδων και εργαλείων έρευνας που αναφέρονται στα γνωστικά πεδία της Βιβλιολογίας και της Βιβλιογραφίας, καθώς και η επισκόπηση της Ιστορίας της τυπογραφίας και του ελληνικού βιβλίου. Οι φοιτητές/τριες θα συνθέσουν σύντομη εργασία σε θέμα σχετικό με τα περιγραφόμενα ερευνητικά πεδία..

---

## **Αννα Τζούμα**

## **MICHEL FOUCAULT (1926-1984) ή Η ιστορία των συστημάτων σκέψης**

- Ο Λόγος της εξουσίας στη διαμόρφωση των ανθρωπίνων πρακτικών.
- Η σημασία των λεκτικών στρατηγικών ως μέσων υπόγειας άσκησης εξουσίας στο υποκείμενο.
- Η ανάλυση των θεσμών ως οργάνων ελέγχου και καταπίεσης που περιορίζουν την ελεύθερη συμβολή στο κοινωνικό γίνεσθαι.
- Η χρήση του Λόγου ως ρητορικής πειθούς, ως προσδιοριστικού παράγοντα των ορίων συμπεριφοράς, ως «αντικειμενοποιημένων» λεκτικών μηχανισμών που υποκρύπτουν συγκεκριμένες ιδεολογικές επιταγές.
- Ο σχηματισμός και ο μετασχηματισμός των συστημάτων γνώσης και η επιβολή των «καθεστώτων αληθείας».
- Η διερώτηση και η ανάλυση του «προφανούς» και του «κοινού τόπου» ως κατασκευασμένων καθεστώτων αληθείας που εμποδίζουν την ανάδυση νέων μορφών υποκειμενικότητας.

### **ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ**

1. FOUCAULT Michel, *Η Αρχαιολογία της γνώσης*, μτφρ. Κ. Παπαγιώργης, Εξάντας, 1987.
2. FOUCAULT Michel, *Επιτήρηση και τιμωρία: Η γέννηση της φυλακής*, μτφρ. Καίτη Χατζηδημού-Ιουλιέττα Ράλλη, Κέδρος, Ράππα, 1989.
3. FOUCAULT Michel, *Η Ιστορία της τρέλας*, μτφρ. Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, Ηριδανός, Αθήνα, 2004.
4. FOUCAULT Michel, *Η Ιστορία της σεξουαλικότητας*.  
Α Τόμος: *Η βούληση για γνώση*, μτφρ. Τάσος Μπέτζελος, Πλέθρον, Αθήνα, 2011.  
Β Τόμος: *Η χρήση των ηδονών*, μτφρ. Τάσος Μπέτζελος, Πλέθρον, Αθήνα, 2013.  
Γ Τόμος: *Η επιμέλεια εαυτού*, μτφρ. Βασίλειος Πατσογιάννης, Πλέθρον, Αθήνα, 2013.  
Δ Τόμος: *Ομολογίες της σάρκας*, μτφρ. Θανάσης Λάγιος, Πλέθρον, Αθήνα, 2019.
5. FOUCAULT Michel, *Η γέννηση της κλινικής*, μτφρ. Κική Καψαμπέλη, Νήσος, Αθήνα 2012.
6. FOUCAULT Michel, *Η τάξη του λόγου: Εναρκτήριο μάθημα στο Collège de France 1970*, μτφρ. Μηνάς Χρηστίδης, Ηριδανός, Αθήνα, 1990.
7. FOUCAULT Michel, *Οι λέξεις και τα πράγματα. Μια αρχαιολογία των επιστημών του ανθρώπου*, μτφρ. Κωστής Παπαγιώργης, Γνώση, Αθήνα, 1986.
8. FOUCAULT Michel, *Εξουσία, γνώση και ηθική*, μτφρ. Ζήσης Σαρίκας, Ύψιλον, Αθήνα, 1987.
9. FOUCAULT Michel, *Οι μη κανονικοί*, Εστία, Αθήνα, 2010.
10. FOUCAULT Michel, *Ετεροτοπίες και άλλα κείμενα*, Πλέθρον, Αθήνα, 2012.
11. FOUCAULT Michel, *Η γέννηση της βιοπολιτικής. Παραδόσεις στο Κολλέγιο της Γαλλίας*, μτφρ. Β. Πατσογιάννης, Πλέθρον, Αθήνα, 2012.
12. FOUCAULT Michel, *Τι είναι Κριτική;*, μτφρ. Θανάσης Λάγιος, Πλέθρον, Αθήνα, 2016.
13. FOUCAULT Michel, *Η μικροφυσική της εξουσίας*, μτφρ. Λίλα Τρουλινού, Ύψιλον, Αθήνα, 1991.
14. FOUCAULT Michel, *Τι είναι Διαφωτισμός*, μτφρ. Στέφανος Ροζάνης, Έρασμος, Αθήνα, 2003.

15. FOUCAULT Michel, Η τιμωρητική κοινωνία, μτφρ. Πάνος Αγγελόπουλος, Πλέθρον, Αθήνα, 2016.

#### **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

1. BARRY Peter, *Γνωριμία με τη Θεωρία. Μια εισαγωγή στη λογοτεχνική και πολιτισμική θεωρία*, μτφρ. Αναστασία Νάτσινα, Βιβλιόραμα, Αθήνα, 2013, σ.211.
2. ΓΚΡΟ Φρεντερίκ, *Μισέλ Φουκώ*, μτφρ. Άντα Κλαμπασέα, Νήσος, Αθήνα, 2007.
3. COOPER Barry, *Michel Foucault: An Introduction to the Study of his Thought*, 1982.
4. COUSINS Mark and ATHAR Houssain, *Michel Foucault*, 1984.
5. DREYFUS Hubert L. and RABINOV Paul, *Michel Foucault: Beyond Structuralism and Hermeneutics*, 1982.
6. GUTTING Garry, *Michel Foucault's Archaeology of Scientific Reason*, 1989.
7. GUTTING Garry, *Foucault: A Very Short Introduction*, Oxford University Press, Oxford, 2005.
8. SHERIDAN Alan, *The Will to Truth*, 1980.
9. SMITH Philip, *Πολιτισμική Θεωρία*, 2006, σ.194-205 και αλλού.
10. ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ Σταύρος, «Οι χώροι της τάξης και οι ετεροτοπίες» *Ουτοπία 72* (2006).
11. VEYNE Paul, *Φουκώ: Η σκέψη του, η προσωπικότητά του*, μτφρ. Γ. Καραμπέλας, Εστία, Αθήνα, 2011.
12. «Λόγος, εξουσία και υποκείμενο» στο Stuart HALL, *Το έργο της αναπαράστασης*, μτφρ. Πηνελόπη Πετσίνη, Πλέθρον, Αθήνα, 2017, σ.61-84.
13. «Πού είναι 'το υποκείμενο'»; στο Stuart HALL, *Το έργο της αναπαράστασης*, μτφρ. Πηνελόπη Πετσίνη, Πλέθρον, Αθήνα, 2017, σ.85-96.

#### **S. FREUD (1856-1939) ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ**

- Η δημιουργική γραφή είναι προϊόν ασυνείδητων διαδικασιών. Η λογοτεχνία ( και ό,τι την συναπαρτίζει: γλώσσα, ρητορική, ύφος, αφήγηση, ποιητικότητα) είναι βαθειά διαπλεκόμενη με την ψυχή.
- *Βιογραφική προσέγγιση*: το έργο ως σύμπτωμα των καταπιεσμένων ενστίκτων, των συμπλεγμάτων και των αμυντικών στάσεων του καλλιτέχνη απέναντι στον έρωτα, στην παράνοια και στον φόβο του θανάτου.
- *Μυθοπλαστική χαρακτηρισολογική προσέγγιση*: ψυχοπαθολογική ανάλυση των μυθοπλαστικών χαρακτήρων μέσω των ονείρων, των οραμάτων, των παραληρημάτων ή των επανερχόμενων καταστασιακών μοτίβων, π.χ. το μοτίβο του διπλού στον μύθο του Νάρκισσου ή στο *Πορτραίτο του Ντόριαν Γκρέυ* του Oscar Wilde.
- *Μετάβαση από το περιεχόμενο στη μορφή*: η ικανότητα του υποσυνειδήτου να μετατρέπει τις ορμές, τα κρυφά κίνητρα, τις ενστικτώδεις δυνάμεις της ψυχής σε γλωσσικές και οπτικές μορφές. Το νόημα της ψυχικής εκδήλωσης τοποθετείται τώρα στον τρόπο κατασκευής του έργου. Ασύνηδοι μηχανισμοί (μετάθεση, παραποίηση, συμπύκνωση κλ.π.) υποδύονται μιαν *ars poetica*: παράγουν αισθητικά αποτελέσματα. [*Η Ερμηνεία των Ονείρων* (1900), *Η ψυχοπαθολογία της καθημερινής ζωής* (1901)].

#### **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

1. ROUDINESCO Elisabeth, *Ο Σίγκμουντ Φρόυντ. Στην εποχή του και τη δική μας*, μτφρ. Μήνα πατεράκη-Γαρέφη, Πατάκης, Αθήνα, 2017.
2. QUINODOZ Jean-Michel, *Πώς να διαβάσω τον Φρόυντ*, μτφρ. Δέσποινα Ανδροπούλου, Κέδρος, Αθήνα, 2013.

#### **ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ**



1. FREUD Sigmund, *Η Ερμηνεία των Ονείρων*, μτφρ. Βασίλης Πατσογιάννης, Πλέθρον, Αθήνα, 2018.
2. *Η δυσφορία μέσα στον πολιτισμό*, μτφρ. Βασίλης Πατσογιάννης, Πλέθρον, Αθήνα, 2013.
3. *Ντόρα*, Επίκουρος, Αθήνα, 1991.
4. *Το παραλήρημα και τα όνειρα στη Γκραντίβα του W. Jensen*, μτφρ. Μαρία Αγγελίδου, Άγρα, Αθήνα, 2008
5. *Το ανοίκειο*, μτφρ. Έμη Βαϊκούση, Πλέθρον, Αθήνα, 2009.
6. BREUER Josef- FREUD Sigmund, *Μελέτες για την υστερία*, μτφρ. Δανάη Παναγιωτοπούλου, επιμ. Βασίλης Πατσογιάννης, Πλέθρον, Αθήνα, 2018.

## **Ζ' Εξάμηνο – Χειμερινό**

### **ΜΦΝ12 – ΚΦΝ12 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. I**

#### **Ευρυπίδης Γαραντούδης**

Στόχος του μαθήματος είναι να αναλυθούν αισθητικά και να ενταχθούν στο ιστοριοκοινωνιολογικό πλαίσιο τους ποιητικά κείμενα Ελλήνων ποιητών του τέλους του 19ου αιώνα και των αρχών του 20ού αιώνα, οι οποίοι ζουν και δημιουργούν μέχρι την εποχή του μεσοπολέμου. Επέλεξα να εξεταστούν με μεγαλύτερη έμφαση ορισμένοι ποιητές έναντι άλλων με κριτήριο αφενός τη λογοτεχνική ποιότητα και καταξίωση του έργου τους, αφετέρου το γεγονός ότι αντιπροσωπεύουν βασικές εκδοχές της εξέλιξης της ελληνικής ποίησης κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Οι εξεταζόμενοι ποιητές είναι πρωτίστως ο Κ.Π. Καβάφης και δευτερευόντως οι Κωστής Παλαμάς, Άγγελος Σικελιανός και Κ.Γ. Καρυωτάκης. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα επιχειρηθεί και η συνεξέταση του έργου των παραπάνω ποιητών, ώστε να γίνει αντιληπτή η, μικρότερη ή μεγαλύτερη κατά περίπτωση, παράλληλη ανταπόκρισή τους στα αισθητικά ρεύματα και τις ιστορικοκοινωνικές συνθήκες της εποχής τους.

### **ΜΦΝ20 Μέθοδοι προσέγγισης στη διδασκαλία της Νεοελληνικής**

#### **Λογοτεχνίας**

#### **Δώρα Μέντη**

Το μάθημα επικεντρώνεται σε σύγχρονες θεωρίες και πρακτικές που μπορούν να αξιοποιηθούν δημιουργικά στη σχολική τάξη, με στόχο να ενισχύσουν το ενδιαφέρον των μαθητών για τη λογοτεχνία. Συγκεκριμένα, θα παρουσιάσουμε διάφορους τρόπους, μεθόδους και δειγματικές διδασκαλίες που αποδεδειγμένα κέρδισαν το ενδιαφέρον των μαθητών και αναθέρμαναν τη σχέση τους με το γλωσσικό μάθημα. Με βασικό άξονα την καλλιέργεια της φιλιανγνωσίας αλλά και τους πειραματισμούς της δημιουργικής γραφής, θα αναδείξουμε τις δυνατότητες για ανανέωση της διδασκαλίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

### **ΚΦΝ13 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. II**

## **Θανάσης Αγάθος**

Εστίαση στη νεοελληνική πεζογραφία των πρώτων δεκαετιών του 20<sup>ου</sup> αιώνα και στα ποικίλα ρεύματα που επηρέασαν την πεζογραφική παραγωγή, με παράλληλη εξέταση αντιπροσωπευτικών κειμένων της περιόδου (Ξενόπουλος, Θεοτόκης, Χατζόπουλος, Καζαντζάκης).

## **ΓΦΝ07 Νεοελληνική Λογοτεχνία 19ου αι. I**

### **Ευριπίδης Γαραντούδης**

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση αντιπροσωπευτικών κειμένων της ελληνικής ποίησης του 19ου αιώνα και πιο συγκεκριμένα της περιόδου 1820–1880. Συγκεκριμένα, θα αναλυθούν από ιστορικογραμματολογική και αισθητική σκοπιά αντιπροσωπευτικά ποιητικά κείμενα των βασικών ποιητών της επανησιακής και της αθηναϊκής ποιητικής παράδοσης, με έμφαση στο έργο του Διονυσίου Σολωμού και του Ανδρέα Κάλβου. Δευτερευόντως θα εξεταστούν ποιητικά κείμενα του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη, του Παναγιώτη Σούτσου, του Αλέξανδρου Ρίζου Ραγκαβή κ.ά.

## **ΜΦΝ14 Σεμινάριο Νεοελληνικής Φιλολογίας - (Επιλογή ενός θέματος)**

### **Στέφανος Κακλαμάνης: Ζητήματα ποιητικής στον Ερωτόκριτο του Βιτσέντζου Κορνάρου.**

Σκοπός του Σεμιναρίου είναι να αναδείξει τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά της ποιητικής τέχνης του Βιτσέντζου Κορνάρου όπως αυτά παρουσιάζονται στον Ερωτόκριτο, το κορυφαίο έργο της κρητικής και της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Θα εξεταστούν ζητήματα δομής και οργάνωσης της αφηγηματικής ύλης, η προσωπογραφία, τα θέματα και τα μοτίβα του έργου και θα αναζητηθούν χαρακτηριστικές πρωτοβουλίες και επιλογές του ποιητή στο πλαίσιο των συμβάσεων του λογοτεχνικού είδους και των τάσεων της σύγχρονης του κρητικής λογοτεχνίας (16ος-17ος αι.).

Συνιστώμενη Βιβλιογραφία:

Βιτσέντζου Κορνάρου Ερωτόκριτος, Επιμέλεια Στυλιανός Αλεξίου, Αθήνα 1980 (και ανατυπώσεις).

Στέφανος Κακλαμάνης (επιμ.), Ζητήματα ποιητικής στον Ερωτόκριτο, Ηράκλειο 2006.

Στέφανος Κακλαμάνης (επιμ.), Ζητήματα ποιητικής και πρόσληψης στον Ερωτόκριτο, Δήμος Σητείας 2015.

Στέφανος Κακλαμάνης, Η κρητική ποίηση στα χρόνια της Αναγέννησης (14ος-17ος αι.), τ. Α΄. Εισαγωγή, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 2019.

Στέφανος Κακλαμάνης, Η κρητική ποίηση στα χρόνια της Αναγέννησης (14ος-17ος αι.), τ. Γ΄. Ανθολογία (1580 περ. -17ος αι.), Αθήνα, ΜΙΕΤ, 2021.

---

### **Μαρία Νικολοπούλου: Το ιστορικό βίωμα στην νεοελληνική πεζογραφία του 20ου αιώνα**

Το σεμινάριο έχει διπλό στόχο: αφενός να εισαγάγει τους φοιτητές στη μεθοδολογία έρευνας και συγγραφής εργασιών και αφετέρου να διερευνήσει τους ποικίλους τρόπους με τους οποίους η πεζογραφία αποτύπωσε τις τραυματικές ιστορικές εμπειρίες του εικοστού αιώνα. Οι φοιτητές θα διερευνήσουν τα είδη λόγου, τα ρεύματα και τις ιδεολογικές τάσεις που συνδέονται με αυτή την θεματική που παραμένει κυρίαρχη σε όλο τον 20ο αιώνα περίληψη στα ελληνικά.

---

### **Τίνα Λεντάρη: Η αφηγηματική μυθοπλασία από τη μεσαιωνική στην πρώιμη νεοελληνική περίοδο: φιλολογικά και ερμηνευτικά ζητήματα**

Το σεμινάριο αποβλέπει στην εμβάθυνση σε ζητήματα πρώιμης αφηγηματικής λογοτεχνίας, την εξοικείωση με τη φιλολογική μεθοδολογία και τα εργαλεία της έρευνας, την κριτική αξιοποίηση της εξειδικευμένης βιβλιογραφίας. Με έμφαση σε έμμετρα αφηγηματικά έργα της υστερομεσαιωνικής και πρώιμης νεοελληνικής περιόδου θα εξετασθούν:

- Η βάση της έρευνας: τα κείμενα και η κατάρτισή τους. Ζητήματα εκδοτικής και κριτικής κειμένου: η παράδοση των κειμένων, τα "ρευστά" κείμενα, διασκευαστικές τάσεις, εκδοτικά προβλήματα και πρακτικές
- η γλώσσα και το ύφος
- η μετάβαση από το χειρόγραφο στο έντυπο
- η εξέλιξη του είδους της αφηγηματικής μυθοπλασίας
- τα υπο-είδη της, οι σχέσεις με άλλα γραμματολογικά είδη
- η θεματική της ποικιλία
- οι αφηγηματικές τεχνικές
- σχέσεις με τη μυθιστορία της μεσαιωνικής Δύσης: μεταφράσεις, διασκευές, ο διακειμενικός ορίζοντας
- ειδικά ζητήματα ποιητικής

Θα καλυφθεί ένα ευρύ φάσμα δημωδών κειμένων από τον 12ο μέχρι τον 16ο αιώνα. Οι φοιτητές θα ασκηθούν στην έρευνα και τη συγγραφή εργασιών.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

P. A. Agapitos, «In Rhomaian, Persian and Frankish Lands: Fiction and Fictionality in Byzantium», στο: P. A. Agapitos – L. B. Mortensen (επιμ.), *Medieval Narratives between History and Fiction. From the Centre to the Periphery of Europe, c. 1100–1400*, Κοπεγχάγη 2012, 235-367.

P. A. Agapitos, «SO DEBATE. Genre, structure and poetics in the Byzantine vernacular romances of love», *Symbolae Osloenses* 79 (2004), 7-54.

- R. Beaton, Η ερωτική μυθιστορία του ελληνικού μεσαίωνα, μετάφρ. Ν. Τσιρώνη από τη δεύτερη αγγλική αναθεωρημένη και επαυξημένη έκδοση, Αθήνα 2014.
- H.-G. Beck, Ιστορία της βυζαντινής δημόδους λογοτεχνίας, μετάφρ. Ν. Eideneier, Αθήνα 1993.
- C. Cupane – B. Krönung (επιμ.), Fictional Storytelling in the Medieval Eastern Mediterranean and Beyond, Λέιντεν – Βοστώνη 2016.
- G. Horrocks, Greek: A history of the language and its speakers, Λονδίνο 2010 (δεύτερη έκδοση)
- Γ. Κεχαγιόγλου, Από τον ύστερο Μεσαίωνα ως τον 18ο αιώνα. Εισαγωγή στα παλιότερα κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας, Θεσσαλονίκη 2009.
- H. Eideneier – U. Moennig – N. Τουφεξής (επιμ.), Θεωρία και πράξη των εκδόσεων της υστεροβυζαντινής, αναγεννησιακής και μεταβυζαντινής δημόδους γραμματείας, Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου Neograeca Medii Aevi IVa, Hamburg 28.- 31.1.1999, Ηράκλειο 2001.
- A. J. Goldwyn – I. Nilsson (επιμ.), Reading the Late Byzantine Romance. A Handbook, Κέιμπριτζ 2019.
- Ch. Messis – M. Mullet – I. Nilsson (επιμ.), Storytelling in Byzantium. Narratological approaches to Byzantine texts and images, Ουψάλα 2018.
- P. Roilos, (επιμ.), Medieval Greek Storytelling: Fictionality and Narrative in Byzantium, Βισμπάντεν 2014.

---

### **Μαρία Ρώτα: Περιπέτειες του ιδιωτικού στη νεοελληνική πεζογραφία μετά το 1940**

Το σεμινάριο εξετάζει το μεσοπολεμικό αίτημα της εσωτερικότητας -χρέος του λογοτέχνη να μελετήσει το σκοτεινό εργαστήρι της συνειδησης- διερευνώντας τις περιπέτειες του ατομικού (στη σύνδεσή του με δημόσιες πλευρές, όπως η πόλη, οι διαγενεακές σχέσεις, οι σχέσεις των φύλων κ.ά.) έτσι όπως αυτές αποτυπώνονται στη μετά το 1940 στη νεοελληνική μυθοπλαστική παραγωγή. Οι φοιτητές θα κληθούν να συνθέσουν σύντομη επιστημονική εργασία, την οποία θα παρουσιάσουν στη διάρκεια των μαθημάτων. Η τελική βαθμολόγηση θα στηριχτεί σε τρεις παραμέτρους: στην εκπόνηση γραπτής εργασίας, στην προφορική παρουσίαση επιστημονικής μελέτης και στη συνολική συμμετοχή στο σεμινάριο.

### **Η' ΕΞΑΜΗΝΟ – Εαρινό**

#### **ΜΦΝ13 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. II**

#### **Θανάσης Αγάθος**

Εστίαση στη νεοελληνική πεζογραφία των πρώτων δεκαετιών του 20<sup>ού</sup> αιώνα και στα ποικίλα ρεύματα που επηρέασαν την πεζογραφική παραγωγή, με παράλληλη

εξέταση αντιπροσωπευτικών κειμένων της περιόδου (Ξενόπουλος, Θεοτόκης, Χατζόπουλος, Καζαντζάκης).

### **ΜΦΝ15 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙΙ**

#### **Δημήτρης Αγγελάτος**

Λόγος και εικόνα: Η Τέταρτη Διάσταση του Γιάννη Ρίτσου)

#### **ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ**

Στην παράδοση θα εξεταστεί το ποιητικό έργο του Γιάννη Ρίτσου και ειδικότερα το είδος των δραματικών μονολόγων που περιλαμβάνονται στη συγκεντρωτική συλλογή Τέταρτη Διάσταση (1956-1972).

Η προσέγγιση των ποιητικών κειμένων θα γίνει μέσα από το πρίσμα της άρρηκτης σχέσης λόγου και εικόνας, εξειδικευμένης εδώ στο πεδίο της διαπλοκής της λογοτεχνίας με τη ζωγραφική. Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου τύπου διακαλλιτεχνικής προσέγγισης η παράδοση θα στραφεί στην ανάλυση και ερμηνεία της (ανα)παραστατικής σχέσης ποιητικού λόγου και εικόνας, της σχέσης δηλαδή ρηματικών και οπτικών/ζωγραφικών μεγεθών, όπως αυτή η σχέση μορφοποιείται στους παραπάνω δραματικούς μονολόγους του Ρίτσου.

### **ΚΦΝ15-ΓΦΝ15 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙΙΙ**

#### **Νάντια Φραγκούλη**

Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοηθεί η θέση της ποίησης της γενιάς του 1930 ως ιστοριογραμματολογικού σταθμού στην Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, ενώ ενδιαφέρει ειδικότερα ο χαρακτηρισμός του έργου της ως νεοελληνικής εκδοχής του υψηλού μοντερνισμού. Τα χαρακτηριστικά της ποίησης των βασικών εκπροσώπων της γενιάς θα μελετηθούν με άξονα τον ορισμό του μοντέρνου στην ποίηση από τον Νάσο Βαγενά, και αναφορές στα χαρακτηριστικά της ποίησης του μοντερνισμού στη λογοτεχνία της Δύσης. Παράλληλα θα τεθεί ο προβληματισμός της σύγχρονης φιλολογικής έρευνας για τον «μύθο» της γενιάς του '30, ενώ θα μας απασχολήσουν οι βασικές έννοιες που η φιλολογική κριτική χρησιμοποιεί για την περιγραφή της ποιητικής παραγωγής της (απελευθέρωση της μορφής, «δύσκολη τέχνη», μυθική μέθοδος, διακειμενικότητα, ελληνικότητα, υπερρεαλιστικά στοιχεία). Τέλος, θα εξετάσουμε τις επαφές του έργου των ποιητών της γενιάς του 1930 με τις άλλες τέχνες (ζωγραφική, κινηματογράφος, μουσική), με ιδιαίτερη έμφαση στις μεθοδολογικές προϋποθέσεις των διακαλλιτεχνικών προσεγγίσεων. Τα κειμενικά παραδείγματα που θα μας απασχολήσουν προέρχονται από το έργο των Γιώργου Σεφέρη, Οδυσσέα Ελύτη, Αντρέα Εμπειρίκου, Νίκου Εγγονόπουλου και Γιάννη Ρίτσου.

### **ΜΦΝ16 – ΚΦΝ16 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. ΙV**

#### **Θανάσης Αγάθος**

Μελέτη των ιδεολογικών και αισθητικών προσανατολισμών των πεζογράφων της γενιάς του 1930, παρουσίαση αντιπροσωπευτικών κειμένων της περιόδου (Μυριβήλης, Θεοτοκάς, Τερζάκης, Πολίτης, Βενέζης, Καραγάσης, Νάκου κ.ά.) και εξέταση της κριτικής υποδοχής τους και της θέσης τους στον κανόνα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.

### **ΜΦΝ18 Νεοελληνική Λογοτεχνία 20ού αι. VI**

#### **Μαρία Ρώτα**

Η ανανέωση του νεοελληνικού πεζού λόγου κατά τη μεταπολεμική περίοδο. Θεματικές και μορφικές αναζητήσεις, ιδεολογικές τάσεις και καλλιτεχνικά ρεύματα, ο καταλυτικός ρόλος του πρόσφατου ιστορικού παρελθόντος (κατοχή, αντίσταση, εμφύλιος). Προσέγγιση αντιπροσωπευτικών κειμένων των Α. Κοτζιά, Δ. Χατζή, Γ. Ιωάννου, Μ. Αλεξανδρόπουλου, Μ. Χάκκα.

### **ΜΦΝ23 Ιστορία και Κείμενα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας - Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ** **Ευριπίδης Γαραντούδης & Στέφανος Κακλαμάνης**

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η επαλήθευση της ανάγνωσης από τους φοιτητές/τριες μιας σειράς λογοτεχνικών έργων που διδάχθηκαν σύμφωνα με το πρόγραμμα μαθημάτων του Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας κατά τα προηγούμενα έτη των σπουδών τους και δευτερευόντως η γνώση της ιστοριογραφματολογικής πλαισίωσης αυτών των έργων. Η ανάγνωση-μελέτη θα γίνεται από το φάκελο του μαθήματος στο eclass, όπου θα υπάρχει το corpus των λογοτεχνικών έργων, σε ψηφιοποιημένη μορφή, σύμφωνα με την εξεταζόμενη ύλη των μαθημάτων του Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας κατά τα τελευταία ακαδημαϊκά έτη. Η εξέταση του μαθήματος θα είναι προφορική και θα γίνεται από τον εξεταστή του μαθήματος με την παρουσία άλλων δύο μελών του Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας.

**Μαθήματα ασκήσεων και εφαρμογών:** Κατερίνα Γιωτοπούλου

**Α΄ Εξάμηνο – Χειμερινό**

**ΦΦΒ01 Εισαγωγή στη Βυζαντινή Φιλολογία**

**Α–Λ Ι. Πολέμης, Ι. Πολέμης (φροντιστήριο)**

Τα είδη της βυζαντινής γραμματείας. Σύνομη ιστορία των βυζαντινών σπουδών. Βασικά βοηθήματα και εγχειρίδια. Ανάγνωση αντιπροσωπευτικών κειμένων. Φροντιστηριακές ασκήσεις.

**Μ–Ω Α. Παναγιώτου, Γ. Πιτσινέλης (φροντιστήριο)**

Θα παρουσιαστούν συνοπτικά οι βυζαντινές σπουδές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, τα σημαντικότερα εγχειρίδια και σειρές των βυζαντινών σπουδών. Θα διδαχθούν κάποια κείμενα εισαγωγής στην κοσμοθεωρία του Βυζαντίου. Εισαγωγή και πρακτικές ασκήσεις στην Παλαιογραφία.

**Β΄ Εξάμηνο – Εαρινό**

**ΦΦΒ02 Εκλογή Βυζαντινών κειμένων:**

**Α–Λ Θ. Αντωνοπούλου, Γ. Πιτσινέλης (φροντιστήριο)**

Ανάγνωση αντιπροσωπευτικών κειμένων, ιδίως ομιλητικής, για εξάσκηση των φοιτητών στην μετάφραση και εμπέδωση της ύλης του Α΄ εξαμήνου.

**Μ–Ω Ι. Πολέμης, Ι. Πολέμης (φροντιστήριο)**

Ανάγνωση των δύο βίων του οσίου Μελετίου του νέου. Φροντιστηριακές ασκήσεις για την εμπέδωση της διδασκαλίας του Α΄ εξαμήνου.

**Γ΄ Εξάμηνο – Χειμερινό**

**ΚΦΒ03 Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α**

**Daria Resh (Α-Λ)**

**Μ. Λουκάκη (Μ-Ω)**

Ιστοριογραφία της μέσης βυζαντινής περιόδου με έμφαση στον 11ο και τον 12ο αιώνα: Θα μελετηθούν συγκριτικά επιλεγμένα αποσπάσματα των εξής ιστοριογράφων: Μιχαήλ Ψελλού, Μιχαήλ Ατταλειάτη, Νικηφόρου Βρυέννιου, Άννας Κομνηνής, Ιωάννη Ζωναρά Νικήτα Χωνιάτη, Κωνσταντίνου Μανασσή.

**ΜΦΒ03 – ΓΦΒ03 Βυζαντινή Ιστοριογραφία Α**

**Α. Παναγιώτου**

Κείμενα γύρω από την Άλωση της Κωνσταντινουπόλεως (1453). Θα εξεταστούν αποσπάσματα από το έργο των: Δούκα, Σφρατζή, Ψευδο-Φρατζή, Χαλκοκονδύλη και Κριτόβουλου. Εκτός από την παράθεση και τον σχολιασμό των κειμένων, θα γίνει και συγκριτική παρουσίαση σημείων των έργων των πέντε ιστορικών.

#### **Δ΄ Εξάμηνο – Εαρινό**

##### **ΜΦΒ05 Παλαιογραφία**

###### **Μ. Λουκάκη**

Επισκόπηση της εξέλιξη της ελληνικής γραφής από τον 4ο έως τον 15ο μ.Χ. αιώνα. Εισαγωγή στην επιστήμη της κωδικολογίας. Με τη βοήθεια αντιπροσωπευτικών δειγμάτων ελληνικής γραφής, οι φοιτητές θα ασκηθούν στην ανάγνωση βυζαντινών χειρογράφων.

#### **Ε΄ Εξάμηνο – Χειμερινό**

##### **ΜΦΒ06 Κείμενα βίου και πολιτισμού των Βυζαντινών**

###### **Θ. Αντωνοπούλου - Χ. Μεσσής**

Εισαγωγή στον βίο και τον πολιτισμό των Βυζαντινών. Προβληματική, πηγές, μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Θα αναγνωσθούν επιλογές από βυζαντινά κείμενα που ανήκουν σε διαφορετικά γραμματειακά είδη. Η εξέταση θα συμπεριλαμβάνει τα διδαγμένα κείμενα, τα οποία θα μεταφραστούν και θα σχολιαστούν στη διάρκεια των παραδόσεων. Θα χρησιμοποιηθεί το βιβλίο του Αμφιλόχιου Παπαθωμά, Αρχαία και μεσαιωνικά κείμενα σε παπύρους, όστρακα, πινακίδες και πρώιμες περγαμινές (430/420 π.Χ. – αρχές 9ου αι. μ.Χ), Αθήνα 2021.

##### **ΓΦΒ07 Υμνογραφία**

###### **Γ. Πιτσινέλης**

Η εξέλιξη του είδους. Κοντάκιο και κανών. Ρυθμοτονικό μέτρο. Αντιπροσωπευτικά κείμενα, με έμφαση στον Ακάθιστο Ύμνο και τον Κανόνα του Ακαθίστου.

#### **ΣΤ΄ Εξάμηνο – Εαρινό**

##### **ΚΦΒ07 Υμνογραφία**

###### **Α. Παναγιώτου**

Εισαγωγή στην Υμνογραφία. Κοντάκιο – Κανών. Μελωδοί και Υμνογράφοι. Ανάγνωση Ύμνων. Έμφαση στην ποίηση των κανόνων και σε ιδιαίτερα είδη κανόνων.

##### **ΜΦΒ07 Υμνογραφία**



## **Γ. Πιτσινέλης**

Η εξέλιξη του είδους. Κοντάκιο και κανών. Ρυθμοτονικό μέτρο. Αντιπροσωπευτικά κείμενα, με έμφαση στον Ακάθιστο Ύμνο και τον Κανόνα του Ακαθίστου.

### **ΚΦΒ06 Κείμενα Βίου και Πολιτισμού**

#### **Χ. Μεσσής**

Αξιοποίηση κειμένων της βυζαντινής γραμματείας ως πηγών για τη μελέτη του βυζαντινού πολιτισμού. Παρουσίαση των συγγραφέων, των έργων τους και του ιστορικού πλαισίου εντός του οποίου δρουν. Ανάπτυξη, μέσω των πηγών, διαφόρων όψεων του ιδιωτικού και δημόσιου βίου των Βυζαντινών. Σχολιασμός της ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας. Συζήτηση για τις σύγχρονες τάσεις των βυζαντινών σπουδών. Στο πλαίσιο του μαθήματος δίδεται η δυνατότητα σε περιορισμένο αριθμό φοιτητών, που εκδηλώνουν ενδιαφέρον, να αναλάβουν την εκπόνηση φροντιστηριακής εργασίας υπό την καθοδήγηση του καθηγητή.

### **Ζ' Εξάμηνο – Χειμερινό**

#### **ΜΦΒ08 – ΓΦΒ08 Βυζαντινή Ρητορική–Επιστολογραφία**

##### **Χ. Μεσσής**

Το μάθημα έχει ως στόχο να φέρει σε επαφή τους φοιτητές με κάποιες πτυχές της βυζαντινής ρητορικής και επιστολογραφίας μέσα από την εξέταση ενός καθορισμένου έργου. Πιο συγκεκριμένα, αφού παρουσιαστούν ο ρόλος και η σημασία της ρητορικής στη βυζαντινή λογοτεχνία, καθώς και οι σχέσεις της ρητορικής με τη μυθοπλασία, κι αφού εξεταστούν ζητήματα που αφορούν στην ιδιωτική επιστολογραφία, στους φορείς της και στο τελετουργικό της, οι φοιτητές θα έρθουν σε επαφή με την ερωτική λογοτεχνία της κομνηνείας περιόδου (12ος αιώνας). Στη συνέχεια, θα παρουσιαστούν οι κυρίαρχοι τόποι του μυθιστορήματος της εποχής αυτής (έρωτας, όνειρα, συμπόσια, περιπέτεια, ταξίδια, πειρατές, αρπαγή) και η χρήση της ρητορικής και της επιστολογραφίας μέσα από την ανάλυση χαρακτηριστικών αποσπασμάτων του ερωτικού μυθιστορήματος του Ευμάθιου/Ευσταθίου Μακρεμβολίτη, Ύσμινη και Ύσμινιάς.

#### **ΚΦΒ08 Βυζαντινή Ρητορική–Επιστολογραφία**

##### **Κ. Παΐδας**

Εισαγωγή στη βυζαντινή ρητορική με έμφαση στα *κάτοπτρα ηγεμόνος*. Ανάγνωση και ανάλυση αντιπροσωπευτικών κειμένων του είδους (*Έκθεσις Κεφαλαίων Παραινετικών* του Αγαπητού Διακόνου, *Κεφάλαια Παραινετικά* και *Έτέρα Παραινέσις* του ψευδο–Βασιλείου Α΄) και αντιπαραβολή των κειμένων αυτών με

την πρώτη επιστολή του πατρ. Κωνσταντινουπόλεως Φωτίου Α΄ προς τον ηγεμόνα των Βουλγάρων Μπόρις–Μιχαήλ.

## **Η΄ Εξάμηνο – Εαρινό**

### **ΜΦΒ11– ΓΦΒ11 Βυζαντινή Ιστοριογραφία Β΄**

#### **Ι. Πολέμης**

Η ιστορία του Μιχαήλ Ατταλειάτη. Σύγκριση του Ατταλειάτη με τον Μιχαήλ Ψελλό και τον Νικηφόρο Βρυέννιο. Ανάλυση της αφηγηματικής τεχνικής των τριών ιστορικών.

## **Σεμινάριο Υποχρεωτικό (επιλογή μεταξύ των εξής τεσσάρων σεμιναρίων)**

### **ΜΦΒ04 Φιλολογία στο Βυζάντιο**

#### **Δ. Καλαμάκης**

Παιδεία και εκπαίδευση κατά την βυζαντινή περίοδο. Αντιπροσωπευτικά κείμενα, με έμφαση στα λεξικά και στις γραμματικές.

### **ΜΦΒ09 Αγιολογία**

#### **Κ. Παίδας**

Επισκόπηση του γραμματειακού είδους της Αγιολογίας. Τα είδη των αγιολογικών κειμένων και οι σημαντικότεροι συγγραφείς αγιολογικών έργων. Η γλώσσα και το ύφος των αγιολογικών κειμένων. Τα πρόσωπα των αγιολογικών κειμένων. Η αξία των αγιολογικών κειμένων ως ιστορικών πηγών και ως πηγών για τη μελέτη του βυζαντινού βίου και πολιτισμού. Ανάγνωση και σχολιασμός επιλεγμένων αποσπασμάτων από διάφορα αγιολογικά κείμενα. Οι φοιτητές/φοιτήτριες του σεμιναρίου της Αγιολογίας θα κληθούν υπό την καθοδήγηση του διδάσκοντος να συγγράψουν εργασία, βάσει της οποίας -λαμβάνομένης υπ' όψιν και της συνολικής τους συμμετοχής στο σεμινάριο- θα βαθμολογηθούν..

### **ΜΦΒ10 Θεολογική – Φιλοσοφική Γραμματεία**

#### **Χ. Μεσσής (Φιλοσοφική Γραμματεία)**

Το σεμινάριο θα εισαγάγει τους φοιτητές στην ιστορία της βυζαντινής φιλοσοφίας και θα μελετήσει τους σημαντικότερους σταθμούς της. Θα επικεντρώσει την ανάλυσή της, μέσα από τις εργασίες των φοιτητών σε μια σειρά κειμένων που στοχεύουν στην εκλαΐκευση της φιλοσοφικής γνώσης, και πιο συγκεκριμένα θα αναλύσει την Παντοδαπή διδασκαλία και κάποιες άλλες φιλοσοφικές πραγματείες του Μιχαήλ Ψελλού.

#### **Δ. Resh (Θεολογική Γραμματεία)**

## **ΜΦΒ12 Κοσμική Ποίηση Κοσμική Πεζογραφία**

### **Μ. Λουκάκη (Κοσμική Ποίηση)**

Στο σεμινάριο θα μελετηθούν τα επιμέρους είδη κοσμικής βυζαντινής ποίησης της Μέσης κυρίως βυζαντινής περιόδου, οι κυριότεροι εκπρόσωποι και χαρακτηριστικά ποιητικά παραδείγματα.

### **D. Resh (Κοσμική Πεζογραφία)**

## **ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ 2021–2022**

### **Α΄ Εξάμηνο – Χειμερινό**

#### **ΦΦΛ01 Εισαγωγή στη Λαογραφία**

#### **Β. Χρυσανθοπούλου (Α-Ι) - Γ. Κούζας (Κ-Ξ) - Μ. Καπλάνογλου (Ο-Ω)**

Αντικείμενο του μαθήματος είναι ο λαϊκός πολιτισμός ως μία ιδιαίτερη μορφή δημιουργίας ενός λαού (δηλαδή μιας οποιαδήποτε ομάδας ανθρώπων που μοιράζεται έναν τουλάχιστον κοινό συνδετικό παράγοντα, που μπορεί να είναι η εθνικότητα, η θρησκεία, το επάγγελμα, η συγγένεια κ.ά.). Ο λαϊκός πολιτισμός αναφέρεται σε αρκετές εκατοντάδες μορφές ή είδη που περιλαμβάνουν το μύθο, το παραμύθι, το θρύλο, το τραγούδι, την παροιμία, το αίνιγμα, το χορό, τα έθιμα, τις δοξασίες, τα παιχνίδια, τις χειρονομίες, τη διατροφή, την ενδυμασία κ.ά. Η προσέγγισή μας λαμβάνει υπόψη την συνολική ιστορία ζωής του λαϊκού πολιτισμού, από την ανακάλυψη και τον ορισμό του, την έρευνα πεδίου, τη διατήρηση και την ανάλυσή του έως τη δεύτερη ζωή του: την ανακύκλωση και την εφαρμογή του, την αναβίωση και την εμπορική χρήση του, τις πολιτισμικές και πολιτικές λειτουργίες του, τη σχέση του με τις εθνικές, κοινωνικές και τοπικές ταυτότητες.

Το μάθημα διαρθρώνεται σε δύο ενότητες εξετάζοντας τα ακόλουθα θέματα και καλύπτοντας τη θεωρία, μεθοδολογία και το περιεχόμενο των σπουδών στη Λαογραφία σε εισαγωγικό επίπεδο:

#### Α΄ ενότητα

Στην πρώτη ενότητα, γίνεται μία εισαγωγή στις βασικές μεθοδολογικές και θεωρητικές προσεγγίσεις της λαογραφικής επιστήμης.

Υποενότητες:

1. Γενική ιστορική εισαγωγή στη σπουδή της Λαογραφίας.
2. Ονοματοθεσία της επιστήμης.
3. Ορισμός και περιεχόμενο της Λαογραφίας.
4. Θέματα Παραδοσιακής Λαογραφίας.
5. Θέματα Νεωτερικής ή Σύγχρονης Λαογραφίας.
6. Επιστημονικοί κλάδοι της Λαογραφίας.
7. Μεθοδολογία της Λαογραφίας. Επιτόπια έρευνα και μελέτη λαογραφικών θεμάτων.
8. Σύντομη αναδρομή στην ιστορία της Λαογραφίας.
9. Η Λαογραφία και οι συγγενείς επιστήμες.
10. Η επιστημονική θεμελίωση των

λαογραφικών σπουδών. 11. Σύγχρονες θεωρητικές κατευθύνσεις της λαογραφικής επιστήμης. 12. Η επιστήμη της Λαογραφίας στην Ελλάδα, την Ευρώπη και τις Η.Π.Α. 13. Παιδευτική σημασία της Λαογραφίας. 14. Η Λαογραφία και ο Έλληνας εκπαιδευτικός. 15. Έρευνα και σπουδή λαογραφικών κειμένων. 16. Λαογραφικά ιδρύματα και μουσεία. 17. Βιβλιογραφικά θέματα της Ελληνικής Λαογραφίας. 18. Βιβλιογραφικός οδηγός.

### Β΄ ενότητα

Στη δεύτερη ενότητα εξετάζονται οι μορφές οργάνωσης της παραδοσιακής κοινωνίας, οι σημαντικότερες μορφές του λαϊκού πολιτισμού και ο ρόλος τους στη ζωή τόσο των παραδοσιακών όσο και των σύγχρονων κοινωνιών.

Υποενότητες:

1. Οικογένεια και ευρύτερες ομάδες (Βασικές έννοιες, μορφές της παραδοσιακής οικογένειας στην Ελλάδα, σύμβολα και τελετουργίες). 2. Η κοινότητα. 3. Αγροτική ζωή: μέσα παραγωγής, οργάνωση. 4. Μορφές οργάνωσης της εργασίας και παραδοσιακά επαγγέλματα. 5. Έθιμα του κύκλου της ζωής. 5. Λαϊκή πίστη και λατρεία, ευετηρικά δρώμενα, γιορτές του χειμώνα, της άνοιξης, του καλοκαιριού και του φθινοπώρου. 6. Λαϊκή Τέχνη – Προφορική λογοτεχνία και τα είδη της

Οι φοιτητές αξιολογούνται με τελική γραπτή εξέταση. Έχουν την επιλογή να υποβάλουν εργασίες με θέμα τη συλλογή πρωτογενούς λαογραφικού υλικού προερχόμενου από επιτόπια έρευνα, ενισχύοντας τον βαθμό τους ανάλογα με την ποιότητα της υποβαλλόμενης εργασίας (προαιρετικά). Επιλεγμένες εργασίες συλλογής πρωτογενούς λαογραφικού υλικού κατατίθενται στο Αρχείο Χειρογράφων του Σπουδαστηρίου Λαογραφίας όπου αποτελούν τμήμα του Λαογραφικού Μουσείου και Αρχείου το Τμήματος Φιλολογίας, προς ερευνητική χρήση.

## **Δ΄ Εξάμηνο – Εαρινό**

### **ΚΦΛ02 - ΓΦΛ02 Φιλολογική Λαογραφία**

#### **Μ. Καπλάνογλου**

Η Φιλολογική Λαογραφία είναι κλάδος της λαογραφικής επιστήμης που μελετά τα είδη της λαϊκής λογοτεχνίας σε σχέση με την κοινωνική ζωή, τους φορείς και τις λαϊκές ομάδες δημιουργίας τους. Στο μάθημα θα εξετάσουμε αρκετά από τα είδη αυτά, στις παραδοσιακές και τις σύγχρονες εκφάνσεις τους, όπως τα παρακάτω: 1. Μύθοι ζώων. 2. Λαϊκό παραμύθι. 3. Παράδοση (θρύλος). 4. Ευτράπελες διηγήσεις (αστεία και ανέκδοτα). 5. Δημοτικό τραγούδι. 6. Παροιμία. 7. Αίνιγμα. 8. Επωδή. 9. Αυτοβιογραφική διήγηση. 10. Θέατρο σκιών. 11. Ρεμπέτικο τραγούδι. 12. Έντυπη λαϊκή ποίηση. 13. Παραλογοτεχνία. Έμφαση δίνεται στην καθημερινή ζωή και τον πολιτισμό σε τοπικές κοινωνίες στην Ελλάδα με συγκριτικά παραδείγματα από την προφορική παράδοση και τον πολιτισμό άλλων λαών της Ευρώπης και της Μεσογείου. Οι πολιτισμικές αυτές μορφές και οι αντίστοιχες

κοινωνικές ομάδες που τις δημιουργούν εξετάζονται στην ιστορική τους εξέλιξη, όπως αυτές διαμορφώνονται και αλλάζουν στο πλαίσιο της σύγχρονης καθημερινής ζωής (πολιτισμός της μεγάλης πόλης, εμπορευματοποίηση της παράδοσης, ποπ κουλτούρα). Σε αυτό το πλαίσιο θα γίνει αναφορά στις σύγχρονες μορφές του προφορικού, έντυπου και ηλεκτρονικού λαϊκού λόγου: α) σύγχρονοι αστικοί θρύλοι στην Ελλάδα και το εξωτερικό, φήμες, σύγχρονα ανέκδοτα. β) εφημερίδες, περιοδικός τύπος, έντυπη διαφήμιση και λαϊκός πολιτισμός. γ) διαδίκτυο και σύγχρονες μορφές του λαϊκού πολιτισμού.

Επίσης, στο πλαίσιο του μαθήματος, θα παρακολουθήσουμε τις σχέσεις Λαογραφίας και Λογοτεχνίας και πιο συγκεκριμένα το πέρασμα θεμάτων της ζωής και του λαϊκού πολιτισμού στο επίπεδο της λογοτεχνικής μετάπλασης, και της λειτουργίας τους στα έργα παλαιότερων και σύγχρονων λογοτεχνών.

Το μάθημα περιλαμβάνει και την εξέταση των ποιοτικών μεθόδων έρευνας στο πλαίσιο της λαογραφικής επιστήμης, και δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές να εκπονήσουν (προαιρετικά) εργασίες που θα βοηθήσουν στην καλύτερη γνώση του λαϊκού πολιτισμού και της πολιτισμικής δημιουργίας στις σύγχρονες τοπικές κοινωνίες. Μέσα στα πλαίσια εκπόνησης των παραπάνω εργασιών δίνεται η δυνατότητα παρακολούθησης ειδικών σεμιναρίων για τη συγκέντρωση λαογραφικού υλικού από το πεδίο της έρευνας καθώς και πρακτικών ασκήσεων επιτόπιας έρευνας ώστε οι φοιτητές να κατανοήσουν καλύτερα τη μέθοδο εργασίας και έρευνας στο εθνογραφικό πεδίο.

#### **ΚΦΛ04 – ΜΦΛ04 – ΓΦΛ04 Κοινωνική Λαογραφία**

##### **Β. Χρυσανθοπούλου - Γ. Κούζας**

Το μάθημα αυτό εισάγει τους φοιτητές στη μελέτη και ανάλυση διαφόρων όψεων της οργάνωσης της ελληνικής κοινωνίας και του λαϊκού της πολιτισμού. Παρουσιάζονται και συζητούνται στην τάξη θεωρίες, θέματα και παραδείγματα προερχόμενα από την ελληνική αστική και αγροτική κοινωνία και από την ελληνική διασπορά. Μελετώνται κοινωνικές και πολιτισμικές εκφάνσεις της ζωής στην Ελλάδα και στην ελληνική διασπορά και εισάγονται οι φοιτητές και οι φοιτήτριες στις σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις της λαογραφίας (για παράδειγμα, την κοινωνικο-ιστορική, την ολιστική, την πολυτοπική και τη συγκριτική μέθοδο έρευνας των φαινομένων του λαϊκού πολιτισμού).

Ειδικότερα, το μάθημα εξετάζει τις υλικές, κοινωνικές και συμβολικές διαστάσεις της μνήμης και της ταυτότητας διαφόρων τοπικών ομάδων στην Ελλάδα και στην ελληνική διασπορά, εστιάζοντας σε έθιμα και τελετουργίες του κύκλου της ζωής και του κύκλου του χρόνου, όσον αφορά στις αξίες, τις πρακτικές και τα σύμβολά τους. Επίσης, προσεγγίζονται ορισμένα σύγχρονα κοινωνικά και οικονομικά φαινόμενα του

ελληνικού αστικού χώρου (π.χ. δημόσιο τελετουργικό, παρελάσεις και εορταστικές εκδηλώσεις, σύγχρονες επαγγελματικές μορφές και συσσωματώσεις), και αναλύεται η δράση και η οργάνωση διαφόρων κοινωνικών ομάδων στη σύγχρονη πόλη. Ιδιαίτερα διερευνάται ο τρόπος συγκρότησης της συλλογικής (κοινοτικής, λαϊκής) μνήμης και η μεταβίβασή της ως πολιτισμικής κληρονομιάς (heritage) από μια γενιά στις επόμενες στο περιβάλλον της ζωντανής διαπροσωπικής επικοινωνίας (αφήγηση, τελετουργία, π.χ. αναμνηστήριες τελετές) αλλά και στο διαδίκτυο (νέα προφορικότητα) στην περίπτωση της ελληνικής διασποράς.

Οι φοιτητές αξιολογούνται με τελική γραπτή εξέταση. Μπορούν να ενισχύσουν τον βαθμό τους με υποβολή ερευνητικής εργασίας βασισμένης σε πρωτογενές, βιβλιογραφικό ή/και αρχειακό υλικό. Μέσα στα πλαίσια εκπόνησης των εργασιών αυτών δίνεται η δυνατότητα παρακολούθησης ειδικών σεμιναρίων για τη συγκέντρωση λαογραφικού υλικού από το πεδίο της έρευνας, καθώς και πρακτικών ασκήσεων επιτόπιας έρευνας, ώστε οι φοιτητές να κατανοήσουν καλύτερα τη μέθοδο εργασίας και έρευνας στο εθνογραφικό πεδίο.

Υπάρχει και η δυνατότητα εκπόνησης ομαδικής εργασίας μέσω της μεθόδου της Μάθησης μέσω Σχεδιασμού που περιλαμβάνει χρήση του Εργαστηρίου Πληροφορικής του Τμήματος Φιλολογίας (προαιρετικά). Επιλεγμένες εργασίες συλλογής πρωτογενούς λαογραφικού υλικού κατατίθενται στο Αρχείο Χειρογράφων του Σπουδαστηρίου Λαογραφίας όπου αποτελούν τμήμα του Λαογραφικού Μουσείου και Αρχείου του Τμήματος Φιλολογίας, προς ερευνητική χρήση.

## **Ε΄ Εξάμηνο – Χειμερινό**

### **ΜΦΛ05 Νεωτερική Λαογραφία**

#### **Β. Χρυσανθοπούλου**

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή μιας πιο ειδικευμένης μελέτης της Λαογραφίας με ανανεωμένη και διευρυμένη θεματική, όπως νοείται και εφαρμόζεται η επιστήμη αυτή σήμερα στην Ελλάδα και διεθνώς, στη συνεργασία της και με άλλες συγγενείς ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες.

Το μάθημα καλύπτει τις εξής θεωρητικές και θεματικές ενότητες: 1. Σύνομη εισαγωγή στη μελέτη της Λαογραφίας. 2. Ιστορικές περίοδοι Λαογραφίας. 3. Ειδικεύσεις της Λαογραφίας. Θεωρητική – Γλωσσική – Κοινωνική – Μουσική – Εθνολογική – Μουσειολογική, κ.λπ. 4. Νεωτερική Λαογραφία: Ορολογία – Σύγχρονη Λαογραφία – Αστική Λαογραφία – Νέα Λαογραφία. Σύγχρονος ελληνικός λαϊκός πολιτισμός. 5. Ο όρος «Νεωτερική Λαογραφία»: Α. Θεωρητικές απόψεις και αντιθέσεις. Κύριοι εκπρόσωποι των νεωτερικών τάσεων στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και στην Αμερική. Β. Διεθνής ορολογία. Θέματα. Γ. Ορολογία στην Ελλάδα. Θέματα. Δ. Θέματα Νεωτερικής Λαογραφίας (Λαογραφία των δρόμων, σύγχρονες μορφές του λαϊκού πολιτισμού: λαϊκή αγορά, παζάρια στις πόλεις, κεντρική αγορά,

πανηγύρια στον αστικό χώρο και σύγχρονες εμποροπανηγύρεις στον ελληνικό περιαστικό και επαρχιακό χώρο, πλατείες και πάρκα, λαογραφικά του αυτοκινήτου, κ.ά.). Ε. Νεωτερική Λαογραφία σε έντυπη (εφημερίδες, περιοδικά, διαφημίσεις, αφίσες, αυτοκόλλητα, φυλλάδια κ.λπ.) και ηλεκτρονική μορφή (αστικοί θρύλοι, φήμες, διάδοση ψευδών ειδήσεων στο διαδίκτυο, ιστοσελίδες τοπικών συλλόγων, ηλεκτρονικοί τόποι μνήμης, θέματα και όψεις του λαϊκού πολιτισμού στο διαδίκτυο, μέσα κοινωνικής δικτύωσης (facebook, twitter, κ. ά.). Μεθοδολογία έρευνας και προσέγγισης των φαινομένων του λαϊκού πολιτισμού στο διαδίκτυο – Κυβερνο-εθνογραφία. 6. Βιβλιογραφία.

Οι φοιτητές αξιολογούνται με τελική γραπτή εξέταση. Μπορούν να ενισχύσουν τον βαθμό τους με υποβολή ερευνητικής εργασίας βασισμένης σε πρωτογενές, βιβλιογραφικό ή/και αρχειακό υλικό σε θέματα νεωτερικής λαογραφίας. Μέσα στα πλαίσια εκπόνησης των εργασιών αυτών δίνεται η δυνατότητα παρακολούθησης ειδικών σεμιναρίων για τη συγκέντρωση λαογραφικού υλικού από το πεδίο της έρευνας, καθώς και πρακτικών ασκήσεων επιτόπιας έρευνας, ώστε οι φοιτητές να κατανοήσουν καλύτερα τη μέθοδο εργασίας και έρευνας στο εθνογραφικό πεδίο.

## **Ζ' Εξάμηνο – Χειμερινό**

### **ΜΦΛ03 Συγκριτική Λαογραφία**

#### **Μ. Καπλάνογλου - Γ. Κούζας**

Θα προχωρήσουμε σε μια επισκόπηση της λαϊκής λογοτεχνίας συγκρίνοντας παραδείγματα από το διεθνή χώρο. Θα εξετάσουμε τα βασικά είδη της λαϊκής λογοτεχνίας, το παραμύθι, το τραγούδι, το αίνιγμα, την παροιμία καθώς και μορφές λόγου και παιχνιδιού των παιδιών. Μέσα από τη μελέτη κειμένων, εικονογραφικού, φωτογραφικού και ηχητικού υλικού, θα εξετάσουμε τη χρήση της παράδοσης σε διαφορετικά κοινωνικά πλαίσια, π.χ. πώς ακούγεται μια παροιμία στον καθημερινό λόγο ή πώς λειτουργεί ένα παιδικό τραγούδι στην ανατροφή των παιδιών. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα ενθαρρύνονται να ανακαλύψουν και να αναλύσουν τις παραδόσεις στις δικές τους ζωές, ή τη ζωή της ευρύτερης γειτονιάς τους μέσα από την ανάθεση συγκεκριμένων εργασιών.

## **Η' Εξάμηνο – Εαρινό**

### **ΚΦΛ06 – ΜΦΛ06 – ΓΦΛ06 Λαογραφία και ιστορία των παραμυθιών**

#### **Μ. Καπλάνογλου – Γ. Κούζας**

Σε αυτό το μάθημα θα ασχοληθούμε με το λαϊκό παραμύθι σε σχέση και με άλλα είδη της πεζής προφορικής αφήγησης. Θα αναφερθούμε στις κυριότερες διεθνείς θεωρήσεις του παραμυθιού από την επιστήμη της λαογραφίας, την τυπολογία και τα χαρακτηριστικά του παραμυθιού και τις σχέσεις των παραμυθιών διαφορετικών λαών.

Στη συνέχεια θα μας απασχολήσει η κοινωνική ιστορία του λαϊκού παραμυθιού στην Ελλάδα: θα αναφερθούμε στις κοινωνικές ομάδες δημιουργίας των λαϊκών αφηγήσεων, τους λαϊκούς παραμυθάδες και τον κοινωνικό ρόλο του παραμυθιού στην Ελλάδα στο παρελθόν αλλά και στο σήμερα, σε τοπικές κοινωνίες όπου η αφήγηση είναι μια ζωντανή παράδοση.

Στη διάρκεια των αιώνων, οι στόχοι, ο ρόλος του και το κοινό του παραμυθιού έχουν υποστεί πολυάριθμες μεταμορφώσεις, καθώς, εξαιτίας της ανωνυμίας του αλλά και της απουσίας οριστικής μορφής, ήταν επιδεκτικό πλήθους χειρισμών. Θα παρακολουθήσουμε αυτές τις μεταμορφώσεις του ευρωπαϊκού παραμυθιού στους νεώτερους χρόνους, δηλαδή την ιστορική διαδικασία της μετατροπής του λαϊκού αγροτικού παραμυθιού σε λογοτεχνικό ανάγνωσμα ενός αστικού κοινού και στη συνέχεια σ' ένα θεσμό για παιδιά. Το λαϊκό παραμύθι, φιλτραρισμένο μέσα από το έργο επώνυμων συγγραφέων, φθάνει στα ανερχόμενα τον 19ο αιώνα μεσαία κοινωνικά στρώματα που αναζητούσαν την ίδια εποχή τους δικούς τους τρόπους έκφρασης και βρήκαν σ' αυτά τα παραμύθια τη διατύπωση των αρχών και των επιθυμιών τους.

Τέλος, θα μας απασχολήσουν οι χρήσεις του παραμυθιού στη σύγχρονη εποχή, καθώς το παραμύθι περνάει στη λογοτεχνία, στο ραδιόφωνο, στον κινηματογράφο, στη διαφήμιση και εντάσσεται σε διαφοροποιημένα συστήματα αξιών. Θα παρακολουθήσουμε έργα από διαφορετικές χώρες και κινηματογραφικές σχολές και θα τα σχολιάσουμε.



**Α' Εξάμηνο – Χειμερινό**

**ΦΦΓ01 Εισαγωγή στη Γλωσσολογία (κλάδοι, βασικές έννοιες)**

**Ε. Παναρέτου (Α-Λ), Μ. Ιακώβου (Μ-Ω)**

Το μάθημα προσφέρει μια εισαγωγή στο αντικείμενο, τις βασικές αρχές, τις μεθόδους και τους κλάδους της γλωσσολογίας. Συγκεκριμένα, μελετάται πώς διαφέρει η επιστημονική μελέτη της γλώσσας από την απλή ενασχόληση με αυτή και γίνεται αναφορά στις βιολογικές, κοινωνικές, ιστορικές και πολιτισμικές πτυχές της γλώσσας, καθώς και στην πολυσημία της έννοιας. Η ανθρώπινη γλώσσα ως σημειωτικό σύστημα συγκρίνεται με άλλα συστήματα επικοινωνίας και με τη γλώσσα των ζώων. Παρουσιάζεται η γλωσσική ποικιλία, η έννοια του ύφους, η διάκριση της γλώσσας σε λόγο και ομιλία και η συγχρονική και διαχρονική προσέγγιση στη γλώσσα. Τέλος, εισάγονται τα βασικά πεδία του γλωσσικού συστήματος και οι κλάδοι της φωνητικής–φωνολογίας, μορφολογίας, σύνταξης και σημασιολογίας, αλλά και πεδία εφαρμογών της γλωσσικής επιστήμης.

**Β' Εξάμηνο – Εαρινό**

**ΦΦΓ02 Ιστορική Γλωσσολογία: Εισαγωγή στην**

**Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία, Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας**

**Παντελίδης Νίκος**

**Γιάνναρης Θανάσης** (σεμινάριο εμβάθυνσης)

1. Εισαγωγή στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία:
  - α. Προεπιστημονική Γλωσσολογία.
  - β. Επιστημονική Γλωσσολογία: Θεωρητικές βάσεις και μέθοδοι της Ιστορικοσυγκριτικής Γλωσσολογίας (γλωσσική μεταβολή, εξωτερική και εσωτερική επανασύνθεση, φωνολογικοί νόμοι, η έννοια της γενετικής συγγένειας γλωσσών, γλωσσικές οικογένειες).
  - γ. Η ινδοευρωπαϊκή οικογένεια.
2. Περίοδοι της ιστορίας της Ελληνικής.
3. Καταγωγή, προϊστορία και πρώιμη ιστορία της ελληνικής γλώσσας: Ινδοευρωπαϊκή, Πρωτοελληνική, προελληνικές γλώσσες. Η διαλεκτική διάσπαση της Ελληνικής.
4. Γραφή: α) Προ–αλφαβητικές γραφές. β) Το ελληνικό αλφάβητο.
5. Μυκηναϊκή Ελληνική.
6. Οι αρχαίες ελληνικές διάλεκτοι και η χρήση τους στην αρχαία ελληνική λογοτεχνία.

7. Η Ελληνική κατά την αλεξανδρινή και ρωμαϊκή περίοδο. Απικισμός.
8. Η Ελληνική κατά τη μεσαιωνική περίοδο και την περίοδο της τουρκοκρατίας.
9. Νεοελληνικές διάλεκτοι.
10. Νεότερη περίοδος (τέλη 18ου–21ος αι.): Το Γλωσσικό Ζήτημα. Η σύγχρονη Ελληνική.

Το μάθημα υποστηρίζεται από σεμινάριο εμβάθυνσης στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία.

## **Γ' Εξάμηνο – Χειμερινό**

### **ΓΦΓ03 Φωνητική – Φωνολογία (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής) Λέγγερης Άγγελος**

Στόχος του μαθήματος είναι η περιγραφή των βασικών γλωσσολογικών επιπέδων της Φωνητικής και της Φωνολογίας με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής. Η Φωνητική μελετά τους ήχους της ανθρώπινης ομιλίας ως φυσικές οντότητες, δηλαδή, το πώς παράγονται (αρθρωτική φωνητική), το πώς μεταδίδονται ως ηχητικά κύματα (ακουστική φωνητική) και το πώς προσλαμβάνονται από τον ακροατή (αντιληπτική φωνητική). Η φωνολογία μελετά τους ήχους της ανθρώπινης ομιλίας ως γλωσσολογικές μονάδες, δηλαδή, το πώς οργανώνονται και συνδέονται οι ήχοι σε κάθε γλώσσα για να διαφοροποιήσουν τη σημασία των λέξεων.

### **ΓΦΓ04 Μορφολογία (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής) Μαρκόπουλος Γεώργιος**

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στη Μορφολογία, τον κλάδο της Γλωσσολογίας που μελετά την εσωτερική δομή και τις διαδικασίες σχηματισμού των λέξεων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μορφολογική δομή των λέξεων της Νέας Ελληνικής. Η Μορφολογία, ως κλάδος της Γλωσσολογίας, ασχολείται με τα μορφήματα, τις μικρότερες γλωσσικές μονάδες που φέρουν σημασία. Ως τμήμα της Γραμματικής, η Μορφολογία εξετάζει τις διαδικασίες σχηματισμού λέξεων και λεξικών τύπων, καθώς και τους μορφοτακτικούς περιορισμούς που εμφανίζει κάθε γλώσσα στη σύνδεση των μορφημάτων. Στο μάθημα θα περιγράψουμε τη μορφολογική θεωρία και την τυπολογία εστιάζοντας στη μορφολογία της Νέας Ελληνικής.

### **ΚΦΓ28 - ΜΦΓ28 Δομή της Νέας Ελληνικής Φωνολογία, Μορφολογία, Σημασιολογία και Λεξιλόγιο Μαρκόπουλος Γεώργιος**

Στο μάθημα θα εξεταστεί η συγχρονική δομή της Νέας Ελληνικής βάσει της θεωρητικής περιγραφής και ανάλυσης των γλωσσολογικών επιπέδων της Φωνολογίας, Μορφολογίας και Σημασιολογίας με έμφαση στο λεξιλόγιο. Στο

επίπεδο της φωνολογικής ανάλυσης αναλύεται με βάση τη δομή της Νέας Ελληνικής ο λειτουργικός ρόλος του φωνήματος, τα διακριτικά του χαρακτηριστικά και οι φωνολογικές διαδικασίες που διαμορφώνουν την πραγμάτωσή του σε συγκεκριμένα μορφο-φωνολογικά περιβάλλοντα. Στο επίπεδο της μορφολογικής ανάλυσης έμφαση δίνεται στην περιγραφή των παραγωγικών διαδικασιών της παραγωγής και της σύνθεσης ως απαραίτητων λειτουργιών για τον σημασιολογικό εμπλουτισμό του λεξικού. Παράλληλα, στο επίπεδο του λεξιλογίου, εξετάζονται τα φαινόμενα εσωτερικού και εξωτερικού δανεισμού, μεταφραστικών δανείων, αντιδανείων και νεολογισμών. Στο σημασιολογικό επίπεδο της γλώσσας εξετάζεται από φιλοσοφικής και γλωσσολογικής σκοπιάς η έννοια της σημασίας των λέξεων και των ευρύτερων γλωσσικών μονάδων (φράσεων-προτάσεων) βάσει των σημασιολογικών τους σχέσεων και ιδιοτήτων.

## **Δ' Εξάμηνο – Εαρινό**

### **ΓΦΓ05 Σύνταξη Α' (με έμφαση στη δομή της Νέας Ελληνικής)**

#### **Σπυρόπουλος Βασίλειος**

Το μάθημα αυτό παρουσιάζει το επίπεδο της συντακτικής ανάλυσης μέσα από το πρίσμα της *Γενετικής Θεωρίας*. Πραγματεύεται τον τρόπο με τον οποίο δομούνται και παράγονται οι φράσεις και οι προτάσεις μιας φυσικής γλώσσας και διδάσκεται η μεθοδολογία ανάλυσης συντακτικών φαινομένων. Βασικό πρότυπο περιγραφής αποτελεί η *Θεωρία των Αρχών και Παραμέτρων (Principles&Parameters Theory; Chomsky 1981 κ.εξ.)* όπως αυτή διαμορφώνεται στο πρότυπο της *Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμευσης (GovernmentandBinding; Chomsky 1981 κ.εξ., Chomsky&Lasnik 1993)*. Επιπλέον αναλύονται τα αποτελέσματα της εφαρμογής των αρχών και των πορισμάτων της θεωρίας στα συντακτικά δεδομένα της Ελληνικής. Θέματα εξέτασης: Βασικές αρχές της συντακτικής ανάλυσης και της Γενετικής Γραμματικής, συστατικότητα, Θεωρία του Χ-τονούμενο, λεξικό και ορισματική δομή, δομή και παραγωγή της πρότασης.

### **ΓΦΓ06 Σημασιολογία**

#### **Μόζερ Αμαλία**

Εισαγωγή στη Σημασιολογία: γλωσσολογικοί και φιλοσοφικοί προβληματισμοί σχετικά με τη φύση της σημασίας. Αναφορά και σημασία. Λέξη: λέξημα, ένταση-έκταση σημασίας, σχέσεις μεταξύ λεξημάτων (συνωνυμία, ομωνυμία, αντωνυμικότητα, υπωνυμία, μερωνυμία), Δομισμός (η σημασία στο σύστημα: αξία, σημασιακά πεδία, σημασιολογικά χαρακτηριστικά), Θεωρία Πρ(ωτ)οτύπων, Αμερικανικός Δομισμός, Συμπεριφορισμός. Ευρύτερες γλωσσικές μονάδες: Λογική πρόταση – γλωσσική πρόταση – εκφώνημα. Λογικό περιεχόμενο και συνθήκες αληθείας. Γενετική γραμματική και σημασία.

## **ΓΦΓ07 Πραγματολογία**

### **Μπέλλα Σπυριδούλα**

Η Πραγματολογία ως κλάδος της Γλωσσολογίας μελετά τον τρόπο με τον οποίο οι ομιλητές χρησιμοποιούν τη γλώσσα σε συγκεκριμένες επικοινωνιακές περιστάσεις, προκειμένου να εξυπηρετήσουν συγκεκριμένους επικοινωνιακούς στόχους. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται βασικά ζητήματα Πραγματολογίας όπως οι γλωσσικές πράξεις, τα συνομιλιακάυπονοήματα, η δείξη, η γλωσσική ευγένεια και η δομή της συνομιλίας καθώς και οι εφαρμογές τους στη γλωσσική εκπαίδευση.

## **ΚΦΓ27 – ΜΦΓ27 Δομή της Νέας Ελληνικής: Σύνταξη**

### **Σπυρόπουλος Βασίλειος**

Το μάθημα αυτό εξετάζει τη σύνταξη της Ελληνικής με βάση τα πορίσματα της σύγχρονης γλωσσολογικής έρευνας. Η εξέταση αυτή μολονότι χρησιμοποιεί τα μεθοδολογικά εργαλεία της γλωσσολογίας δεν εντάσσεται στα πλαίσια κάποιας συγκεκριμένης γλωσσολογικής θεωρίας αλλά είναι περισσότερο περιγραφική. Σκοπός του μαθήματος είναι η καλύτερη γνώση του συστήματος της σύνταξης της Ελληνικής. Εξετάζονται η συστατικότητα και ο ορισμός των κατηγοριών, η μορφοσυντακτική πραγμάτωση των ονοματικών και ρηματικών γραμματικών χαρακτηριστικών και θέματα προτασιακής σύνταξης, όπως τα κενά υποκείμενα, οι εξαρτημένες προτάσεις, οι ασθενείς αντωνυμίες και η σειρά των όρων

## **Ε' Εξάμηνο – Χειμερινό**

## **ΓΦΓ08 Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (Φωνολογία – Μορφολογία)**

### **Παντελίδης Νίκος**

### **Φωνολογία της Αρχαίας Ελληνικής**

Ανάλυση της φωνολογικής δομής της Αρχαίας Ελληνικής και οι μεταβολές στο φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας Ελληνικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Το φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας Ελληνικής: Φωνήεντα, δίφθογοι και σύμφωνα της Αρχαίας. Διαχρονική προσέγγιση: Προϊστορία του φωνολογικού συστήματος της Αρχαίας (μεταπτώσεις κ.λπ.). Φωνολογικοί νόμοι – μεταβολές στο φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας (τροπές, αντεκτάσεις, συναιρέσεις, μεταβολές σε συμφωνικά συμπλέγματα κ.λπ.). Αρχαία ελληνική προφορά, ερασμική και βυζαντινή–νεοελληνική προφορά. Η γραπτή απόδοση της Αρχαίας Ελληνικής.

### **Μορφολογία της Αρχαίας Ελληνικής**

Η συγχρονική και διαχρονική εξέταση του μορφολογικού συστήματος της Αρχαίας Ελληνικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Βασικές έννοιες της μορφολογικής ανάλυσης. Ονοματικές και ρηματικές κατηγορίες της Αρχαίας. Η προϊστορία του μορφολογικού συστήματος της Αρχαίας και η εξέλιξή του μέχρι την Κλασική Εποχή.

## **ΓΦΓ09 Ψυχογλωσσολογία – Νευρογλωσσολογία**

### **Κυρίτη Ευαγγελία**

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών στους διεπιστημονικούς κλάδους της Ψυχογλωσσολογίας και της Νευρογλωσσολογίας. Ειδικότερα, το μάθημα πραγματεύεται την παραγωγή και κατανόηση της ομιλίας, την ανάπτυξη της προφορικής γλώσσας στο παιδί, την απόκτηση γλωσσικών ικανοτήτων στα ζώα, τη μάθηση δευτέρας γλώσσας και τα φαινόμενα διγλωσσίας, διαταραχές στη γλωσσική επικοινωνία είτε αναπτυξιακές είτε επίκτητες, τη σχέση γλώσσας και νόησης, καθώς και τις εγκεφαλικές βάσεις του λόγου. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις μεθοδολογικές αλλά και στις θεωρητικές προσεγγίσεις στους δύο κλάδους.

## **ΓΦΓ10 Στοιχεία Επιστημονικής Γραφής**

### **Κουτσουλέλου Σταματία (Α-Κ), Ιντζίδης Βαγγέλης (Λ-Ω)**

Οι φοιτητές διδάσκονται και στη συνέχεια ασκούνται στα ακόλουθα θέματα: οργάνωση ενός επιστημονικού βιβλίου, ανάγνωση και παράθεση βιβλιογραφίας /υποσημειώσεων, γλωσσικά χαρακτηριστικά και είδη του ακαδημαϊκού λόγου, σχεδιασμός της επιστημονικής έρευνας, βασικό σχεδιάγραμμα της εργασίας, συγγραφή περίληψης, δομή παραγράφου, πρότυπα οργάνωσης του κειμένου (γενικό–ειδικό, πρόβλημα–λύση), δομή και λειτουργία του επιστημονικού ορισμού, δομή και λεξικογραμματικές επιλογές του επιστημονικού άρθρου.

## **ΣΤ' Εξάμηνο – Εαρινό**

## **ΓΦΓ11 Σύνταξη Β'**

### **Σπυρόπουλος Βασίλειος**

Το μάθημα αυτό εμβαθύνει στην ανάλυση του επιπέδου της σύνταξης μέσα από το πρίσμα της Γενετικής Θεωρίας, όπως αυτή διαμορφώνεται στη *Θεωρία των Αρχών και Παραμέτρων* (*Principles&Parameters Theory*; Chomsky 1981 κ.εξ.). Βασικό πρότυπο περιγραφής αποτελεί η τελευταία διατύπωση του προτύπου της *Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμευσης* (*Government & Binding*; Chomsky&Lasnik 1993) καθώς και οι σύγχρονες εξελίξεις του στο *Μινιμαλιστικό Πρόγραμμα* (*Minimalist Program*; Chomsky 1993, 1995 κ.εξ.). Επιπλέον αναλύονται τα αποτελέσματα της εφαρμογής των αρχών και των πορισμάτων της θεωρίας στα συντακτικά δεδομένα της Ελληνικής. Θέματα εξέτασης: αρχιτεκτονική

της γραμματικής, λειτουργικές κατηγορίες και μορφοσύνταξη, τυπικά χαρακτηριστικά και πιστοποίησή τους, πτώση, μετακίνηση και περιορισμοί, αναφορική δέσμευση και έλεγχος.

### **ΓΦΓ13 Γλωσσική κατάρτηση**

#### **Βαρλοκώστα Σπυριδούλα**

Παρουσιάζονται ορισμένα από τα βασικότερα θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα που απασχολούν τον επιστημονικό κλάδο της Κατάρτησης Πρώτης (ή Μητρικής) Γλώσσας. Αναλύεται το Λογικό Πρόβλημα της Κατάρτησης, ο ρόλος της έμφυτης προδιάθεσης του ανθρώπου και ο ρόλος του περιβάλλοντος στην απόκτηση της μητρικής γλώσσας. Γίνεται αναφορά στις βασικότερες μεθοδολογικές προσεγγίσεις συλλογής γλωσσικού υλικού για τη μελέτη της παιδικής γλώσσας. Τέλος, παρουσιάζονται τα βασικότερα στάδια γλωσσικής ανάπτυξης του παιδιού ανά επίπεδο ανάλυσης της γλώσσας (κατάρτηση φωνολογίας, μορφολογίας, σύνταξης, σημασιολογίας και πραγματολογίας) και οι κυριότερες θεωρητικές προσεγγίσεις για την ερμηνεία αυτής της ανάπτυξης.

### **ΓΦΓ15 Γνωσιακή Γλωσσολογία**

#### **Παναρέτου Ελένη**

Η Γνωσιακή Γλωσσολογία προσφέρει μία νέα προσέγγιση στη μελέτη της γλώσσας, την οποία αντιμετωπίζει ως έκφανση των γενικότερων νοητικών ικανοτήτων του ανθρώπου και όχι ως ξεχωριστή ικανότητα. Η γλώσσα αντικατοπτρίζει το εννοιολογικό σύστημα των ανθρώπων, η δημιουργία του οποίου συνδέεται άμεσα με τη βιολογική τους υπόσταση. Βασικά σημεία της προσέγγισης αυτής αποτελούν η έμφαση στη σημασία, στη μελέτη της γλώσσας όπως αυτή χρησιμοποιείται στην επικοινωνία (γλωσσική χρήση) και η παραδοχή ότι οι αφηρημένες έννοιες διαμορφώνονται βάσει σχημάτων που πηγάζουν από την εμπειρία μέσω της (εννοιολογικής) μεταφοράς.

### **ΓΦΓ32 Πειραματική Γλωσσολογία**

#### **Λέγγερης Αγγελος**

Το μαθήμα αυτό παρουσιάζει τις βασικές μεθοδολογικές αρχές που διέπουν τον σχεδιασμό, την εκτέλεση, την ανάλυση/ερμηνεία και την παρουσίαση επιστημονικής έρευνας στην πειραματική γλωσσολογία. Σκοπός του μαθήματος είναι λοιπόν η κατανόηση της όλης διαδικασίας μέσα από την οποία μια ερευνητική ιδέα στη γλωσσολογία μπορεί να γίνει αντικείμενο πειραματικής εξέτασης με τη χρήση κατάλληλων μεθοδολογικών εργαλείων (όπως για παράδειγμα την συνέντευξη, την παρατήρηση, το ερωτηματολόγιο, την μελέτη περίπτωσης και το ελεγχόμενο πείραμα).

**ΚΦΓ08 Ιστορική Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής (Φωνολογία – Μορφολογία)**

**Παντελίδης Νίκος**

**Φωνολογία της Αρχαίας Ελληνικής**

Ανάλυση της φωνολογικής δομής της Αρχαίας Ελληνικής και οι μεταβολές στο φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας Ελληνικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Το φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας Ελληνικής: Φωνήεντα, δίφθογοι και σύμφωνα της Αρχαίας. Διαχρονική προσέγγιση: Προϊστορία του φωνολογικού συστήματος της Αρχαίας (μεταπτώσεις κ.λπ.). Φωνολογικοί νόμοι – μεταβολές στο φωνολογικό σύστημα της Αρχαίας (τροπές, αντεκτάσεις, συναιρέσεις, μεταβολές σε συμφωνικά συμπλέγματα κ.λπ.). Αρχαία ελληνική προφορά, ερασμική και βυζαντινή–νεοελληνική προφορά. Η γραπτή απόδοση της Αρχαίας Ελληνικής.

**Μορφολογία της Αρχαίας Ελληνικής**

Η συγχρονική και διαχρονική εξέταση του μορφολογικού συστήματος της Αρχαίας Ελληνικής. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Βασικές έννοιες της μορφολογικής ανάλυσης. Ονοματικές και ρηματικές κατηγορίες της Αρχαίας. Η προϊστορία του μορφολογικού συστήματος της Αρχαίας και η εξέλιξή του μέχρι την Κλασική Εποχή.

**ΓΦΓ17 Κειμενογλωσσολογία – Ανάλυση Λόγου**

**Γούτσος Διονύσης**

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η γλωσσολογική ανάλυση των κειμένων (προφορικών και γραπτών, λογοτεχνικών και μη), καθώς και της ευρύτερης διάστασης του λόγου. Στόχος είναι η εξοικείωση με τις αρχές και τις μεθόδους ανάλυσης των κειμένων σε διαφορετικά περιβάλλοντα επικοινωνίας (π.χ. συνομιλία, αφήγηση, ΜΜΕ, νομικός και πολιτικός λόγος, διαφημίσεις κ.λπ.). Συγκεκριμένα, αναλύονται οι αρχές της επικοινωνίας, οι σχέσεις κειμένου και περικειμένου, τα κειμενικά είδη (θεωρία και τύποι), οι μηχανισμοί συνοχής, η διαφοροποίηση γραπτού–προφορικού και αφηγηματικού–μη αφηγηματικού λόγου, οι παράγοντες κειμενικότητας, καθώς και οι ποικίλες κειμενικές ενδείξεις και σχέσεις. Το μάθημα περιλαμβάνει εργασία στον προφορικό λόγο με στόχο την εξοικείωση με την καταγραφή και το σχολιασμό της αυθόρμητης προφορικής συνομιλίας.

Από την Δευτέρα 16-11-2021 και κάθε Δευτέρα 09:00-12:00 θα γίνεται προαιρετικό σεμινάριο «Εργασία Κριτικής Ανάλυσης Λόγου» από τον κ. Ιντζίδη Βαγγέλη, ΕΔΙΠ του Τομέα Γλωσσολογίας.

## **ΜΓΦ17 Κειμενογλωσσολογία – Ανάλυση Λόγου**

### **Κοπυτσουλέλου Σταματία**

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η γλωσσολογική ανάλυση των κειμένων (προφορικών και γραπτών, λογοτεχνικών και μη), καθώς και της ευρύτερης διάστασης του λόγου. Στόχος είναι η εξοικείωση με τις αρχές και τις μεθόδους ανάλυσης των κειμένων σε διαφορετικά περιβάλλοντα επικοινωνίας (π.χ. συνομιλία, αφήγηση, ΜΜΕ, νομικός και πολιτικός λόγος, διαφημίσεις κ.λπ.). Συγκεκριμένα, αναλύονται οι αρχές της επικοινωνίας, οι σχέσεις κειμένου και περικειμένου, τα κειμενικά είδη (θεωρία και τύποι), οι μηχανισμοί συνοχής, η διαφοροποίηση γραπτού–προφορικού και αφηγηματικού–μη αφηγηματικού λόγου, οι παράγοντες κειμενικότητας, καθώς και οι ποικίλες κειμενικές ενδείξεις και σχέσεις. Το μάθημα περιλαμβάνει εργασία στον προφορικό λόγο με στόχο την εξοικείωση με την καταγραφή και το σχολιασμό της αυθόρμητης προφορικής συνομιλίας.

## **ΓΦΓ24 Ιστορία Γλωσσολογίας**

### **Κουτσουλέλου Σταματία**

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται τα βασικότερα γλωσσικά ρεύματα από την αρχαιότητα ως σήμερα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον Δομισμό, Λειτουργισμό και τη Γενετική θεωρία. Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να εξοικειωθούν με τις θεωρητικές σχολές του 20ού αιώνα, να κατανοήσουν τα αίτια εμφάνισής τους σε ένα ορισμένο ιστορικο-πολιτισμικό περιβάλλον, να γνωρίσουν και να εξασκηθούν στη μεθοδολογία τους και στα εργαλεία που χρησιμοποιούν στην ανάλυση του γλωσσικού υλικού και να αξιολογήσουν τη συμβολή των θεωριών αυτών στη διαμόρφωση της (γλωσσικής) επιστήμης, αλλά και γενικότερα, της επιστημονικής σκέψης.

## **ΓΦΓ24 Εκπαιδευτική Γλωσσολογία**

### **Βασίλης Αργύρης**

## **ΓΦΓ20 Κοινωνιογλωσσολογία**

### **Μπέλλα Σπυριδούλα**

Το μάθημα συζητεί τους κοινωνικούς παράγοντες που εμπλέκονται στη διαμόρφωση και τη χρήση της γλώσσας και δημιουργούν το φαινόμενο της *γλωσσικής ποικιλότητας*, τις διάφορες δηλαδή ποικιλίες της γλώσσας ανάλογα με τη διαφοροποίηση της κοινωνικής δομής και διεπίδρασης (ποιος, με ποιον, πότε, για ποιο σκοπό μιλάει ή γράφει).



Παρουσιάζεται η έννοια της κοινωνιογλωσσικής ανισότητας στην υπόσταση, τη δομή και τη χρήση των γλωσσικών ποικιλιών, η σχέση της γλώσσας με το γεωγραφικό περιβάλλον (*διάλεκτοι*), με τις κοινωνικές διαστάσεις του φύλου, της ηλικίας («γλώσσα των νέων») και της τάξης, μέσα και από ρηξικέλευθες έρευνες μεγάλων κοινωνιογλωσσολόγων, που σημάδεψαν τον κλάδο (Labov, Bernstein, Hymes, Milroy κ.ά.). Επιπλέον, εξετάζεται ο ρόλος της *νόρμας* (πρότυπης γλώσσας) ως κοινωνικής γλωσσικής ποικιλίας, παράλληλα με την έννοια του γλωσσικού «λάθους», σε σχέση μάλιστα και με τη θεωρία της γλωσσικής μεταβολής. Τέλος, συζητούνται φαινόμενα γλωσσικής επαφής (μειονοτικές γλώσσες, κρεολές γλώσσες, διγλωσσία και κοινωνική διγλωσσία (*diglossia*), γλωσσική συρρίκνωση και θάνατος γλωσσών κ.ά.). Η έμφαση δίνεται σε ελληνικά παραδείγματα, το πλαίσιο του μαθήματος όμως αφορά την αλληλεπίδραση γλώσσας και κοινωνίας γενικά.

## **Η' Εξάμηνο – Εαρινό**

### **Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (Ε.Ε.)**

Οι φοιτητές του Ζ' και Η' εξαμήνου Γλωσσολογικού μπορούν να παρακολουθήσουν στα πλαίσια της ελεύθερης επιλογής (Ε.Ε.):

Α) μαθήματα Γλωσσολογίας, τα οποία δεν επέλεξαν σε προηγούμενο εξάμηνο (π.χ. Γνωσιακή ή Υπολογιστική Γλωσσολογία)

Β) οποιοδήποτε μάθημα προσφέρεται από το Τμήμα Φιλολογίας ή άλλο Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής τα οποία δεν επέλεξαν σε προηγούμενο εξάμηνο.

### **ΓΦΓ21 Πτυχιακή εργασία**

**Διδάσκοντες:** Καθηγητές του Τομέα Γλωσσολογίας

**Η πτυχιακή εργασία ισοδυναμεί με 2 μαθήματα.** Βασικός στόχος της πτυχιακής εργασίας είναι η εξοικείωση με τον επιστημονικό τρόπο γραφής στη γλωσσολογία. Στους στόχους περιλαμβάνονται επίσης η παραγωγική ενασχόληση με ένα τμήμα επιστημονικής ύλης και η κατανόησή του, καθώς και η τεκμηρίωση της απόκτησης επιστημονικών γνώσεων και η πρωτότυπη σύνθεση επιστημονικών απόψεων. Το αντικείμενο της πτυχιακής εργασίας μπορεί να αφορά οποιονδήποτε επιστημονικό κλάδο της γλωσσολογίας και εξαρτάται από τους καθηγητές που αναλαμβάνουν την επίβλεψη της εργασίας και τις προδιαγραφές που θέτουν.

### **ΓΦΓ23 Υφογλωσσολογία**

**Παναρέτου Ελένη**

Η Υφογλωσσολογία αποτελεί έναν από τους κλάδους μελέτης του κειμένου, ο οποίος εστιάζει στη μελέτη του ύφους τόσο των λογοτεχνικών όσο και των μη λογοτεχνικών κειμένων. Η γλωσσολογική προσέγγιση του ύφους διαφέρει από

άλλες προσεγγίσεις, όπως εκείνη της Θεωρίας της Λογοτεχνίας, ως προς την έμφαση που δίνεται από την Υφογλωσσολογία στη μελέτη του ύφους μέσω της ανάλυσης της γλώσσας του κειμένου. Το ύφος δεν είναι μία υποκειμενική, αξιολογική και διαισθητικά προσεγγίσιμη έννοια αλλά ένα αντικειμενικά προσδιορίσιμο χαρακτηριστικό των κειμένων, το οποίο αναδύεται από τη γλώσσα του κειμένου.

## **ΓΦΓ25 Γλωσσική Μεταβολή**

### **Γιάνναρης Αθανάσιος**

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η εισαγωγή στη θεωρία της γλωσσικής μεταβολής μέσω της παρουσίασης βασικών σημείων και εννοιών με τον κύριο στόχο να επικεντρώνεται στην προκαταρκτική εξοικείωση με τους τρόπους ανάλυσης και κατανόησης των αιτίων και μηχανισμών μεταβολής στη γλώσσα σε όλα τα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης. Το μάθημα υποδιαιρείται σε τρεις επιμέρους ενότητες· στην πρώτη, αφού διαπιστωθεί ότι η μεταβολή συνιστά βασική ιδιότητα της ανθρώπινης γλώσσας, παρουσιάζονται κεντρικά ερωτήματα του συγκεκριμένου γνωστικού πεδίου, όπως γιατί μεταβάλλεται η γλώσσα στο πέρασμα του χρόνου, για ποιους λόγους μελετάμε τη μεταβολή, πώς οι ομιλητές προσλαμβάνουν τη μεταβολή κ.ά. Στη δεύτερη ενότητα αναλύονται οι κατηγορίες γλωσσικής μεταβολής (φωνητική-φωνολογική, μορφολογική, συντακτική, σημασιολογική) και περιγράφονται οι διαδικασίες και οι κυριότεροι μηχανισμοί μέσω των οποίων λαμβάνουν χώρα οι μεταβολές (π.χ. επανανάληψη, αναλογία). Τέλος, στην τρίτη ενότητα αντικείμενο επεξεργασίας αποτελεί η παρουσίαση του προβληματισμού αναφορικά με τη φύση της γλωσσικής μεταβολής (σχέση της με το γλωσσικό φαινόμενο εν γένει, αιτίες εκδήλωσης, αναγκαιότητα ερμηνείας) κατά την εξέλιξη της γλωσσολογικής σκέψης από τον 19ο αι. μέχρι σήμερα (Νεογραμματικοί και παραδοσιακή Ιστορική Γλωσσολογία, Δομισμός/Λειτουργισμός, κοινωνιογλωσσολογικές προσεγγίσεις, Γενετική Θεωρία, τυπολογική προσέγγιση/Γραμματικοποίηση). Έμφαση θα δοθεί στο πρόβλημα της ανίχνευσης των αιτίων της μεταβολής (π.χ. ρόλος γλωσσικής κατάκτησης και συνθηκών επικοινωνίας, διάκρισης εσωτερικών και εξωτερικών παραγόντων αιτιολόγησης κ.α.).

## **ΓΦΓ16 Υπολογιστική Γλωσσολογία**

### **Μαρκόπουλος Γιώργος**

Η επεξεργασία φυσικής γλώσσας από τον υπολογιστή και οι εφαρμογές της στα διάφορα επίπεδα της γλωσσολογικής ανάλυσης αποτελούν το διδακτικό αντικείμενο του μαθήματος. Έμφαση θα δοθεί στη συμβολή της γλωσσολογικής θεωρίας στη διαμόρφωση του ευρύτερου χώρου της Υπολογιστικής

Γλωσσολογίας. Θα συζητηθούν περαιτέρω γραμματικά μοντέλα και φορμαλισμοί πεπερασμένων αυτομάτων που χρησιμοποιούνται στη γραμματική ανάλυση φυσικής γλώσσας με έμφαση στη μορφολογία της Νέας Ελληνικής. Στο μάθημα γίνεται εισαγωγή στον λογικό προγραμματισμό με τη γλώσσα Prolog. Η Prolog χρησιμοποιείται ευρύτερα σε υπολογιστικές εφαρμογές επεξεργασίας φυσικής γλώσσας και βασίζεται σε μια μη μαθηματική δήλωση προτάσεων, κανόνων και σχέσεων λογικής συνεπαγωγής.

### **ΓΦΓ31 Γραμματισμός**

#### **Βασίλης Αργύρης**

Η κατασκευή και η διαπραγμάτευση του νοήματος στην επικοινωνία που πραγματώνεται στο συνεχές προφορικού–γραπτού λόγου, δηλαδή η κοινωνική αλληλεπίδραση γύρω από και επ’ αφορμή των γραπτών κειμένων (έντυπων ή/και ψηφιακών), συγκροτούν το περιεχόμενο των Σπουδών Γραμματισμού [New Literacy Studies]. Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση των ειδών Γραμματισμού μέσω της μελέτης της γλώσσας ως κοινωνικής πρακτικής και ως κοινωνικής διαδικασίας. Ειδικότερα στο μάθημα αναλύεται και ο συσχετισμός του Γραμματισμού με τις εθνικές και υπερεθνικές (Ε. Ένωση, ΟΗΕ) γλωσσικές πολιτικές για την τυπική και μη–τυπική εκπαίδευση με έμφαση στη διδακτική των γλωσσών.

### **ΓΦΓ36 *Second-language Phonetics, Phonology, and Pronunciation***

#### **Λέγγερης Άγγελος**

This course examines issues related with the phonetics and phonology of second language (L2) acquisition. These include a discussion of current L2 theories and how they address notions such as the critical period hypothesis, differences between first (L1) and L2 acquisition, factors affecting degree of foreign accent, plasticity of the human brain, and effects of L1 on L2 learning. Computer-based training techniques and state-of-the-art L2 pronunciation apps will also be discussed with focus on the teaching of Greek pronunciation to L2 learners from different L1 backgrounds.

## **ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ (ΚΠΑ40, ΜΠΑ40, ΓΠΑ40)**



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,  
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση  
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, στην προσπάθειά του να βοηθήσει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές του να εμπεδώσουν τις γνώσεις τους με

πρακτική άσκηση και, κυρίως, να έλθουν σε επαφή με το πιθανό αυριανό αντικείμενο της επαγγελματικής ενασχόλησής τους και τους σχετικούς με αυτό φορείς, συμμετέχει στο Πρόγραμμα «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών» το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, ΕΣΠΑ 2014-2020 και από Εθνικούς Πόρους, και εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση» του Υπουργείου Παιδείας. Η Πρακτική Άσκηση είναι δίμηνη, εποπτεύεται από το γραφείο Πρακτικής Άσκησης του ΕΚΠΑ, είναι ενταγμένη στο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών και αξιολογείται από την επιστημονικά υπεύθυνη.

Για κάθε πληροφορία γύρω από το πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης οι φοιτητές μπορούν να απευθύνονται στο Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος (Κτίριο Φιλοσοφικής Σχολής, 6<sup>ος</sup> όροφος, κυψέλη 605, γραφείο Θεοδώρας Μέντη, στις ώρες λειτουργίας του γραφείου Πρακτικής Άσκησης).

## ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Οι εξεταστικές περίοδοι είναι τρεις: **Ιανουαρίου** (μαθήματα χειμερινού εξαμήνου), **Ιουνίου** (μαθήματα εαρινού εξαμήνου), **Σεπτεμβρίου** (μαθήματα χειμερινού και εαρινού εξαμήνου).

## ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΕ ΆΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

Αναλυτικές πληροφορίες στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

Μαθήματα προσφερόμενα σε άλλα τμήματα

## ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

### ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Το Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ, λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2018–19 τα εξής Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ), χωρίς διδάκτρα, που εγκρίθηκαν από το Υπ.ΠΕΘ σύμφωνα με το Ν.4485/2017:

- ❖ ΠΜΣ "ΑΡΕΘΑΣ" / "ARETHAS", με ειδίκευση «Βυζαντινή Φιλολογία»
- ❖ ΠΜΣ "ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ/LINGUISTICS", με ειδίκευση «Γλωσσολογία»
- ❖ ΠΜΣ "ΔΕΞΙΠΠΟΣ" / "DEXIPPUS", με ειδικεύσεις «Αρχαία Ελληνική Φιλολογία» – «Λατινική Φιλολογία»
- ❖ ΠΜΣ "ΚΟΡΑΗΣ" / "KORAIS", με ειδίκευση «Νεοελληνική Φιλολογία»
- ❖ ΠΜΣ " Λαϊκός Πολιτισμός & Λογοτεχνία - Γεώργιος Α. Μέγας ", με ειδίκευση «Λαογραφία»

Το Τμήμα Φιλολογίας, ΕΚΠΑ, λειτουργεί επίσης τα παρακάτω Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με διδάκτρα:

- ❖ ΠΜΣ " ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΟΡΩΜΑΪΚΟ ΚΟΣΜΟ"
- ❖ ΠΜΣ " ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ"

Περισσότερες πληροφορίες για τα νέα καθώς και τα παλαιότερα ΠΜΣ μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος (<http://www.phil.uoa.gr/metaptychiakes-spydes.html>)

## ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου το 2005 δημιουργήθηκε η Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής, υπό το συντονισμό της οποίας λειτουργούσαν μέχρι πρόσφατα (30/9/2018) 16 Σπουδαστήρια/ Βιβλιοθήκες. Τον Οκτώβριο του 2018 δόθηκε προς χρήση το νεόδμητο κτήριο της Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής, ένας σύγχρονος χώρος 7.500 τ.μ παραπλευρώς της Σχολής, συνδεδεμένος με αυτήν μέσω πεζογέφυρας.

✓ Πρόσβαση στον Κατάλογο βιβλίων και περιοδικών μέσω του δικτυακού τόπου των ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑ (<http://www.lib.uoa.gr>)

## **ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ**

### **ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ**

Αίθουσα 745, 7ος όροφος

Τηλ. 210 727 7790

❖ **Διευθυντής:** Καθηγητής Διονύσης Μπενέτος

ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 2137/11-6-2021 τ. Β'

Ιστοσελίδα: <https://dhl.phil.uoa.gr>

### **ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ**

Κυψέλη 610, 6ος όροφος

Τηλ. 210 727 7651

❖ **Διευθύντρια:** Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Γραμματική Κάρλα

ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 2727/4-8-2017 τ. Β'

Ιστοσελίδα:

### **ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

Κυψέλη 605, 6ος όροφος

Τηλ. 210 727 7625

❖ **Διευθυντής:** Καθηγητής Ευριπίδης Γραντούδης, [egaran@phil.uoa.gr](mailto:egaran@phil.uoa.gr)

Φ.Ε.Κ. 4274/30-12-2016 τ. Β'

Ιστοσελίδα:

### **ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑΣ**

Κυψέλη 610, 6ος όροφος

Τηλ. 210 727 7651

❖ **Διευθύντρια:** Καθηγήτρια Μαρίνα Λουκάκη

ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 2727/4-8-2017 τ. Β'

Ιστοσελίδα:

### **ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑΣ**

Αίθουσα 745, 7ος όροφος

Τηλ. 210 727 7651

❖ **Διευθυντής: Καθηγητής Αμφιλόχιος Παπαθωμάς**

ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 2469/19-7-2017 τ. Β'

Ιστοσελίδα:

## **ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΩΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ**

---

Αίθουσα 622, 623, 6ος όροφος

Τηλ. 210 727 7668, e-mail: [linglab@phil.uoa.gr](mailto:linglab@phil.uoa.gr)

❖ **Διευθυντής: Γιώργος Μαρκόπουλος**, Av. Καθηγητής [gmarkop@phil.uoa.gr](mailto:gmarkop@phil.uoa.gr)

❖ **ΕΤΕΠ: Αθηνά Κοντοσταυλάκη**, [akonto@phil.uoa.gr](mailto:akonto@phil.uoa.gr)

Π.Δ. 456/90, ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 175/14-12-1990

Ιστοσελίδα: <http://linglab.phil.uoa.gr>

## **ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ**

---

❖ **Διευθύντρια: Σπυριδούλα Βαρλοκώστα**, Καθηγήτρια

[svarlokosta@phil.uoa.gr](mailto:svarlokosta@phil.uoa.gr)

Φ.Ε.Κ. 2469/19-7-2021 τ. Β'

Ιστοσελίδα:

## **ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟ**

---

Αίθουσα 734, 7ος όροφος

Τηλ. 210 727 7778

❖ **Διευθύντρια: Μαριάνθη Καπλάνογλου**

ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ 1923/2-6-2017 τ. Β'

Ιστοσελίδα:

## **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**

### **ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ**

---

Οι φοιτητές των Α.Ε.Ι. της χώρας παραλαμβάνουν την ακαδημαϊκή ταυτότητα, μετά από ηλεκτρονική αίτηση. Η ακαδημαϊκή ταυτότητα διαθέτει ισχυρά χαρακτηριστικά μηχανικής αντοχής, και ασφάλειας έναντι πλαστογραφίας. Επιπλέον, έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να έχει ισχύ για όσα έτη διαρκεί η φοιτητική ιδιότητα, και να καλύπτει πολλαπλές χρήσεις, επιπλέον του Φοιτητικού Εισιτηρίου (Πάσο). Οι

ταυτότητες θα παραδίδονται στο σημείο παραλαβής που θα έχει επιλέξει ο κάθε φοιτητής κατά την υποβολή της αίτησής του, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση. Η Ηλεκτρονική Υπηρεσία Απόκτησης Δελτίου Ειδικού Εισιτηρίου παρέχεται από το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την τεχνική υποστήριξη του Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ).

Διεύθυνση υπηρεσίας: <http://paso.minedu.gov.gr>

## **ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ**

---

Μετά την απόκτηση αριθμού μητρώου στο Τμήμα Φιλολογίας, και σε όλη τη διάρκεια των σπουδών τους, οι φοιτητές/ριες θα πρέπει **υποχρεωτικά** να χρησιμοποιούν το διαδικτυακό σύστημα διαχείρισης της Γραμματείας του Τμήματος Φιλολογίας. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρήση αυτών των υπηρεσιών είναι η απόκτηση πανεπιστημιακού λογαριασμού (<http://webadm.uoa.gr>). Οδηγίες για απόκτηση πανεπιστημιακού λογαριασμού:

[https://www.uoa.gr/fileadmin/user\\_upload/PDF-files/FOITITES/eServices/My-Studies-Registration.pdf](https://www.uoa.gr/fileadmin/user_upload/PDF-files/FOITITES/eServices/My-Studies-Registration.pdf)

Αποτέλεσμα της ολοκλήρωσης αυτής της διαδικασίας είναι η απόκτηση δύο αναγνωριστικών, του **Ονόματος Χρήστη** (UserName) και του **Κωδικού** (Password), τα οποία είναι μόνιμα και εξασφαλίζουν την πρόσβαση στο σύστημα, για όσο χρόνο ο κάτοχός τους διατηρεί την ιδιότητα του φοιτητή του Τμήματος Φιλολογίας. Για τις συναλλαγές τους με την Ηλεκτρονική Γραμματεία, οι φοιτητές/ριες πρέπει να έχουν κάθε φορά διαθέσιμα αυτά τα αναγνωριστικά.

Η εφαρμογή My studies (<http://my-studies.uoa.gr>) παρέχει τη δυνατότητα στους προπτυχιακούς φοιτητές να δουν και να εκτυπώσουν τη βαθμολογία τους, να έχουν πληροφορίες για όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών (διδασκτικές μονάδες, βάση, ώρες διδασκαλίας, καθηγητής, συγγράμματα κτλ), να δηλώσουν τα μαθήματα που ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν στο επόμενο εξάμηνο καθώς και τα αντίστοιχα συγγράμματα, να συμπληρώσουν αιτήσεις για την έκδοση οποιουδήποτε διαθέσιμου πιστοποιητικού έχει καθορίσει η Γραμματεία (αναλυτικής βαθμολογίας, στρατολογίας, εφορίας κ.ά.). Οδηγίες για δηλώσεις μαθημάτων:

[https://www.uoa.gr/fileadmin/user\\_upload/PDF-files/FOITITES/eServices/Odigies\\_Hlektroniki-Dilwsi\\_Mathimatwn.pdf](https://www.uoa.gr/fileadmin/user_upload/PDF-files/FOITITES/eServices/Odigies_Hlektroniki-Dilwsi_Mathimatwn.pdf)

## **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΕΥΔΟΞΟΣ)**

---

Το σύστημα ΕΥΔΟΞΟΣ είναι μία πρωτοποριακή υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων για την άμεση και ολοκληρωμένη παροχή των Συγγραμμάτων των φοιτητών των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ της επικράτειας.



Η διαδικασία είναι πλήρως αυτοματοποιημένη και προσφέρει:

- Πλήρη ενημέρωση στους φοιτητές για τα παρεχόμενα Συγγράμματα σε κάθε μάθημα
- Δυνατότητα άμεσης παραλαβής των Συγγραμμάτων και
- Αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την ταχεία αποζημίωση των Εκδοτών και για την αποτροπή της καταχρηστικής εκμετάλλευσης των δημόσιων πόρων

Η διεύθυνση της υπηρεσίας είναι <http://eudoxus.gr> και η πρόσβαση σε αυτήν είναι εφικτή με τη χρήση των αναγνωριστικών (όνομα χρήστη, κωδικός) που αποκτήθηκαν κατά την εγγραφή στο σύστημα διαχείρισης Γραμματειών (βλέπε παραπάνω).

### **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΑΞΗ (e-class)**

---

Η Ηλεκτρονική Τάξη (<https://eclass.uoa.gr/>) αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων και υποστηρίζει την υπηρεσία ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιο Αθηνών χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις. Η πρόσβαση στην υπηρεσία γίνεται με τη χρήση ενός απλού φυλλομετρητή (web browser) χωρίς την απαίτηση εξειδικευμένων τεχνικών γνώσεων. Η ενσωμάτωση των μεθόδων ενισχυτικής τηλεκπαίδευσης στη μαθησιακή διαδικασία του Πανεπιστημίου Αθηνών υποστηρίζει και ενισχύει τη διδασκαλία και την πρόσβαση στη γνώση, παρέχοντας συνδυασμούς νέων μεθόδων για τη συμπλήρωση των παραδοσιακών τρόπων διδασκαλίας. Με τον τρόπο αυτό, οι συμμετέχοντες στην εκπαιδευτική διαδικασία επιλέγουν το δικό τους χρονικό πλαίσιο για επικοινωνία και πρόσβαση στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Παράλληλα παρέχεται η δυνατότητα ψηφιακής οργάνωσης και διάθεσης του εκπαιδευτικού υλικού των μαθημάτων αλλά και μία πλειάδα μέσων επικοινωνίας μεταξύ του διδάσκοντα και των φοιτητών διευκολύνοντας την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή του μαθήματος..

### **ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ**

---

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών διαθέτει, μέσω Διαδικτύου, πρόσβαση σε μεγάλο φάσμα ηλεκτρονικών πηγών όπως περιοδικά, βιβλία, βιβλιογραφικές βάσεις, ψηφιακές συλλογές και θεματικές πύλες, με στόχο τη διευκόλυνση της έρευνας, της ενημέρωσης και εκπαίδευσης των φοιτητών, των μελών ΔΕΠ, των ερευνητών και των βιβλιοθηκονόμων του.

Όλες οι ηλεκτρονικές πηγές και συναφείς ηλεκτρονικές υπηρεσίες, περιλαμβάνονται στον ιστοτόπο της Βιβλιοθήκης και του Κέντρου Πληροφόρησης, που φιλοξενείται και συντηρείται από το Υπολογιστικό Κέντρο Βιβλιοθηκών (ΥΚΒ) του ΕΚΠΑ (<http://www.lib.uoa.gr/>).

## UNIWAY ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΓΙΑ ΚΙΝΗΤΑ

Η εφαρμογή Uniway για κινητά Android και Apple, παρέχει τις ακόλουθες πληροφορίες και μικρο-εφαρμογές:

- Φοιτητολόγιο (για την πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν αναλυτική βαθμολογία, δηλώσεις μαθημάτων, πρόγραμμα σπουδών, διδάσκοντες και στοιχεία επικοινωνίας, ώρες γραφείου κλπ.).
- Αξιολόγηση μαθημάτων (εύκολη πρόσβαση στα online ερωτηματολόγια αξιολόγησης μαθημάτων)
- Κοινωνική δικτύωση: chat, αποστολή αρχείων, εικόνας, video, ομάδες φίλων, πληροφορίες γεωγραφικής θέσης, ομάδες κοινών ενδιαφερόντων).

Η πρόσβαση στην εφαρμογή γίνεται μέσω του ιδρυματικού λογαριασμού του φοιτητή στο ΕΚΠΑ. Η εφαρμογή Uniway αναπτύχθηκε από το GUnet στο πλαίσιο του ΕΠ “Ψηφιακή Σύγκλιση” του ΕΣΠΑ.

## ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

- ❖ **Δικτυακός Τόπος του ΕΚΠΑ:** <http://www.uoa.gr>
- ❖ **Δικτυακός Τόπος της Φιλοσοφικής σχολής:** <http://www.deanphil.uoa.gr/>
- ❖ **Δικτυακός Τόπος του Τμήματος Φιλολογίας:** <http://www.phil.uoa.gr>
- ❖ **Το Κέντρο Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου:** <http://www.noc.uoa.gr>
- ❖ **Το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών του ΕΚΠΑ:** <http://tafpa.uoa.gr>
- ❖ **Παροχές σε φοιτητές:** [https://www.uoa.gr/foitites/paroches\\_drastiriotites/](https://www.uoa.gr/foitites/paroches_drastiriotites/)
- ❖ **Συμβουλευτικές υπηρεσίες:** [https://www.uoa.gr/foitites/symboyleytikes\\_ypiresies/](https://www.uoa.gr/foitites/symboyleytikes_ypiresies/)

## ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Το ΕΚΠΑ χορηγεί κάθε χρόνο υποτροφίες (με επιλογή ή με διαγωνισμό) για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, καθώς και βραβεία σε φοιτητές/ριες, συγγραφείς επιστημονικής πραγματείας κλπ. Για περισσότερες πληροφορίες: *Διεύθυνση Κληροδοτημάτων – Τμήμα Υποτροφιών και Βραβείων*, Χρήστου Λαδά, 6 (6<sup>ος</sup> όροφος). Προϊσταμένη: Α. Καββαδά–Ρουμελιώτη, τηλ. 210 3689131–4.  
Ιστοσελίδα:

[https://www.uoa.gr/foitites/paroches\\_drastiriotites/ypotrofies\\_brabeia/](https://www.uoa.gr/foitites/paroches_drastiriotites/ypotrofies_brabeia/)

## ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+

Αποτελεί το κύριο τομεακό πρόγραμμα του Προγράμματος Διά Βίου Μάθηση (LLP) για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Συμπεριλαμβάνει την κινητικότητα (ανταλλαγή) φοιτητών για σπουδές και την κινητικότητα φοιτητών για πρακτική άσκηση, την κινητικότητα καθηγητών, εντατικά προγράμματα μικρής διάρκειας, σχέδια από

κοινού ανάπτυξης προγραμμάτων σπουδών, Ακαδημαϊκά Δίκτυα Erasmus (Erasmus Academic Networks) κ.α. Περισσότερες πληροφορίες στη διεύθυνση:

<http://www.interel.uoa.gr/erasmus.html>

## **ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ**

### **Γραμματεία**

Ιπποκράτους 7, 2ος όροφος, Τ.Κ. 106 79.

Δέχεται τους φοιτητές κάθε Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή και ώρες 11:00 – 13:00.

Τηλέφωνα: 210–3613261, 210–3688204, 210–3688232, 210–3688265, 210–3688266, 210–3688263

Fax: 210 – 3632316

email: [secr@didaskaleio.uoa.gr](mailto:secr@didaskaleio.uoa.gr)

Ιστοσελίδα: <http://www.didaskaleio.uoa.gr/>

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών στα πλαίσια του εκπαιδευτικού και του ευρύτερου επιμορφωτικού έργου του, παρέχει στους φοιτητές του τη δυνατότητα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους να αποκτήσουν τη γνώση μιας ή περισσοτέρων γλωσσών, που είναι αναγκαία όργανα επιστημονικής ολοκλήρωσης.

Το έργο αυτό επιτελείται από το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Σήμερα στο Διδασκαλείο διδάσκονται 27 γλώσσες όλων των επιπέδων: Αγγλική, Αιθιοπική, Αλβανική, Αραβική, Βουλγαρική, Γαλλική, Γερμανική, Δανική, Ιαπωνική, Ινδική (Hindī - Σανσκριτική), Ισπανική, Ιταλική, Κινεζική, Κορεατική, Νορβηγική, Ολλανδική, Ουγγρική, Περσική, Πορτογαλική, Πολωνική, Ρουμανική, Ρωσική, Σερβική, Σουηδική, Τουρκική, Τσεχική και Φινλανδική.

## **ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ**

Νέο Κτήριο στο χώρο της Πανεπιστημιούπολης

Τηλ.: 210 727 7672, 210 727 7971

Fax: 210 727 7673

e-mail: [info@greekcourses.uoa.gr](mailto:info@greekcourses.uoa.gr)

Ιστοσελίδα: <http://www.greekcourses.uoa.gr>

Το Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών λειτουργεί από τη δεκαετία του 1950, και σήμερα είναι το μεγαλύτερο κέντρο διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας στον κόσμο. Λειτουργεί υπό την επιστημονική ευθύνη του Τομέα Γλωσσολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής, γεγονός που διασφαλίζει για τους φοιτητές του σπουδές υψηλής ποιότητας σύμφωνα με τις πιο σύγχρονες διδακτικές μεθόδους.

## ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΛΕΣΧΗ

Ιπποκράτους 15, 10679 Αθήνα  
Τηλεφωνικό κέντρο: 210 3688223  
Ιστοσελίδα: <http://www.lesxi.uoa.gr/>

Η Πανεπιστημιακή Λέσχη έχει σκοπό τη βελτίωση των βιοτικών συνθηκών των φοιτητών του Πανεπιστημίου Αθηνών, την ψυχαγωγία και την προαγωγή της κοινωνικής και πνευματικής τους μόρφωσης, με διαδικασίες και πρωτοβουλίες συμμετοχής, κοινωνικοποίησης και αυτοδιαχείρισης.

## ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ

### Ιατροφαρμακευτική και Νοσοκομειακή Περίθαλψη ανασφάλιστων φοιτητών του Ε.Κ.Π.Α.

Οι προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 33 του Ν.4368/2016 (Α' 83), μόνο με χρήση του Α.Μ.Κ.Α. τους.

### Πληροφορίες: Γραμματεία τηλ. 210 3688208

Στην Υγειονομική Υπηρεσία λειτουργούν τα εξής ιατρεία:

α) **Παθολογικά Ιατρεία** (τηλ. 210 3688241, 210 3688243)

Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή 8.00 – 14.30

Τρίτη και Πέμπτη 8.00 – 13.30

β) **Οφθαλμολογικό Ιατρείο** (τηλ. 210 3688240)

Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή 8.30 – 13.30

Τρίτη και Πέμπτη 9.30 – 14.30

γ) **Οδοντιατρείο** (τηλ. 210 3688210, 210 3688211)

Δευτέρα έως Παρασκευή 8.30 – 13.30

δ) **Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης** (τηλ. 210 3688226)

Πληροφορίες: Γραμματεία τηλ. 210 3688208, 210 3688218.

(ε) **Δερματολογική εξέταση**

Οι φοιτητές του Ε.Κ.Π.Α. έχουν τη δυνατότητα να εξετάζονται στο Νοσοκομείο «Ανδρέας Συγγρός» κατόπιν συνεννοήσεως με τη Γραμματεία της Υγειονομικής Υπηρεσίας της Πανεπιστημιακής Λέσχης.

Τηλ. 210 3688208, 210 3688218

Περισσότερες πληροφορίες:

<http://www.lesxi.uoa.gr/foithtiki-merimna/ygeionomiki-yphresia.html>

## ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

- ❖ **Κεντρική Είσοδος:** 2<sup>ος</sup> όροφος (άλλες εισοδοί: στους ορόφους 3<sup>ο</sup>, 4<sup>ο</sup>, 5<sup>ο</sup>)
- ❖ **Θυρωρείο:** 2<sup>ος</sup> όροφος
- ❖ **Αίθουσα τελετών και εκδηλώσεων (ΑΥΛΑ) και Φωτοτυπείο:** 2<sup>ος</sup> όροφος
- ❖ **Μουσείο:** εισοδοί στους ορόφους 2<sup>ο</sup> και 3<sup>ο</sup>
- ❖ **Τηλεφωνικό Κέντρο της Σχολής:** Τηλ. 210 727 7000, 999
- ❖ **Γραφείο Επιστασίας:** Τηλ. 210 727 7497-8
- ❖ **Κυλικείο:** 4<sup>ος</sup> όροφος
- ❖ **Εντευκτήριο προσωπικού:** 2<sup>ος</sup> όροφος
- ❖ **Αμφιθέατρα:** 2<sup>ος</sup>, 3<sup>ος</sup>, 4<sup>ος</sup> όροφος
- ❖ **Αίθουσες Διδασκαλίας:** σε όλους τους ορόφους
- ❖ **Γραφεία και τηλέφωνα διδασκόντων:** βλ. κατάλογο μελών ΔΕΠ
- ❖ **Φοιτητικό Εστιατόριο:** Το εστιατόριο λειτουργεί στο ισόγειο της Φιλοσοφικής, με είσοδο στην δυτική πλευρά του κτηρίου. Εξυπηρετεί όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας που στεγάζονται στην Πανεπιστημιούπολη.

- ✓ Αναλυτικός Πίνακας της διάταξης της Σχολής υπάρχει στην Κεντρική Είσοδο στον 2<sup>ο</sup> όροφο

## ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

*Συγκοινωνίες*



- ❖ Με άμεση πρόσβαση στη Φιλοσοφική Σχολή (Θεολογική – Τέρμα):
  - Λεωφορείο **220**: Ακαδημία – Άνω Ιλίσια
  - Λεωφορείο **221**: Ακαδημία – Πανεπιστημιούπολη
  - Λεωφορείο **235**: Ακαδημία – Ζωγράφου
  - Λεωφορείο **250**: Πανεπιστημιούπολη – Ευαγγελισμός
  - Λεωφορείο **E90 (Express)**: Πειραιάς, Πανεπιστημιούπολη
- ❖ Με πρόσβαση στην Πανεπιστημιούπολη (Νεκροταφείο Ζωγράφου – Τέρμα):
  - Λεωφορείο **608**: Γαλάτσι – Ακαδημία – Νεκροταφείο Ζωγράφου
  - Λεωφορείο **230**: Ακρόπολη – Ζωγράφου

## ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ (ΦμεΑ)

Αποστολή της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ) είναι η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις. Τα μέσα που επιστρατεύονται είναι οι Προσαρμογές στο Περιβάλλον, οι Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής και οι Υπηρεσίες Πρόσβασης. Στόχος είναι να ικανοποιηθούν βασικές ανάγκες και απαιτήσεις των ΦμεΑ όπως: η διαπροσωπική επικοινωνία με τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, η συγγραφή σημειώσεων και εργασιών, η πρόσβαση στις πανεπιστημιακές κτιριακές εγκαταστάσεις, στο εκπαιδευτικό υλικό, στον πίνακα και τις προβολές της αίθουσας διδασκαλίας, στις εξετάσεις και στο περιεχόμενο του διαδικτύου.

Η Μονάδα Προσβασιμότητας ΦμεΑ περιλαμβάνει:

- ❖ Υπηρεσία Καταγραφής Αναγκών των ΦμεΑ.
- ❖ Τμήμα Ηλεκτρονικής Προσβασιμότητας.
- ❖ Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο.
- ❖ Υπηρεσία Μεταφοράς.

Βασική υπηρεσία της Μονάδας είναι η καθημερινή μεταφορά των ΦμεΑ από τα σπίτια τους προς τους χώρους φοίτησης και αντίστροφα. Διαθέτει ειδικά διαμορφωμένο όχημα που μπορεί να μεταφέρει ταυτόχρονα πέντε ΦμεΑ από τους οποίους δύο με αναπηρικό κάθισμα ή αμαξίδιο. Η υπηρεσία λειτουργεί συνεχώς τις εργάσιμες μέρες από τις 07:00 ως τις 22:00 με δύο βάρδιες οδηγών.

**Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:**

Τηλέφωνο: 210 727 5183

e-mail: [access@uoa.gr](mailto:access@uoa.gr)

Fax: 210 727 5135

Ιστοσελίδα: <http://access.uoa.gr/>

## ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ

Όνοματεπώνυμο	Τομέας	Τηλέφωνο	Γραφ.	Όροφ.	e-mail
Αγάθος Θανάσης Επίκουρος Καθηγητής	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 602	609	6ος	thagathos@phil.uoa.gr
Αγγελάτος Δημήτρης Καθηγητής	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 627	605	6ος	dangel@phil.uoa.gr
Αντωνοπούλου Θεοδώρα Καθηγήτρια	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 732	704	7ος	antono@phil.uoa.gr
Βαϊόπουλος Βάιος Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας				
Βαρλοκώστα Σπυριδούλα Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 642	601	6ος	svarlokosta@phil.uoa.gr
Βερτουδάκης, Βασίλειος Επίκουρος Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277619	706	7ος	vasvert@phil.uoa.gr
Γαραντούδης Ευριπίδης Καθηγητής	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 625	605	6ος	egaran@phil.uoa.gr
Γεωργακοπούλου Σοφία Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 938	608	6ος	sophiag262@yahoo.fr
Γκαρανή Μυρτώ Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 692	606	6ος	mgarani@phil.uoa.gr
Γούτσος Διονύσιος Καθηγητής	Γλωσσολογίας	210 7277 644	601	6ος	dgoutsos@phil.uoa.gr
Θωμά Μαριάννα Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας		606	6ος	mathoma@phil.uoa.gr
Ιακώβου Μαρία Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 861	83	8ος	mariak@phil.uoa.gr
Ιωακείμίδου Λητώ Επίκουρη Καθηγήτρια	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 305	604	6ος	lioaki@phil.uoa.gr
Κακλαμάνης Στέφανος Καθηγητής	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 684	604	6ος	stkaklamanis@phil.uoa.gr
Καλαμάκης Διονύσιος Αναπληρωτής Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 707	708	7ος	dkalam@phil.uoa.gr
Καναβού Νικολέτα Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας				nkanavou@phil.uoa.gr
Καπλάνογλου Μαριάνθη Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Λαογραφίας	210 7277 729	705	7ος	mkaplanog@phil.uoa.gr



Καραδήμας Δημήτριος Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 653	611	6ος	dimkaradimas@phil.uoa.gr
Καρβούνη Αικατερίνη-Νίνα Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 613	608	6ος	kcarvounis@phil.uoa.gr
Κάρλα Γραμματική Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 620	606	6ος	gkarla@phil.uoa.gr
Καρπούζου Πέγκυ Επίκουρη Καθηγήτρια	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 918	609	6ος	pkarpouzou@phil.uoa.gr
Κορολή Αικατερίνη Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 727	603	6ος	katkoroli@phil.uoa.gr
Κούζας Γεώργιος Επίκουρος Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας		705	7ος	gkouzas@phil.uoa.gr
Κουτσοπέλου-Μίχου Σταματία Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 822	807	8ος	skout@phil.uoa.gr
Κωνσταντάκος Ιωάννης Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 638	603	6ος	iokonstan@phil.uoa.gr
Λέγγερης Άγγελος Επίκουρος Καθηγητής	Γλωσσολογίας	210 7277 648	601	6ος	alengeri@phil.uoa.gr
Λεντάκης Βασίλειος Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 650	610	6ος	vlentakis@phil.uoa.gr
Λεντάρη Τίνα Επίκουρη Καθηγήτρια	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 626	605	6ος	tlendari@phil.uoa.gr
Λουκάκη Μαρίνα Καθηγήτρια	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 876	704	7ος	mloukaki@phil.uoa.gr
Μακρυγιάννη Ευγενία Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 719	706	7ος	emakrigi@phil.uoa.gr
Μαρκόπουλος Γεώργιος Αναπληρωτής Καθηγητής	Γλωσσολογίας	210 7277 857	83	8ος	gmarkop@phil.uoa.gr
Ματθαίος Στέφανος Αναπληρωτής Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277420	609	6ος	smatthaios@phil.uoa.gr
Μιχαλόπουλος Ανδρέας Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 618	606	6ος	amichalop@phil.uoa.gr
Μόζερ Αμαλία Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 645	806	8ος	amoser@phil.uoa.gr
Μπάζου, Αθηνά Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277837	603	6ος	bazouath@phil.uoa.gr
Μπέλλα Σπυριδούλα Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 819	806	8ος	sbella@phil.uoa.gr

Μπενέτος Διονύσιος Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 607	608	6ος	dionysisbenetos@yahoo.gr dionbenetos@phil.uoa.gr
Ξούριας Γιάννης Επίκουρος Καθηγητής	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 718	609	6ος	yxourias@phil.uoa.gr
Παΐδας Κωνσταντίνος Αναπληρωτής Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 728	705	7ος	kpaidas@phil.uoa.gr
Παναγιώτου Αντώνιος Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 701	709	7ος	anpanagio@phil.uoa.gr
Παναρέτου Ελένη Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	Γλωσσολογίας	210 7277 647	601	6ος	epanar@phil.uoa.gr
Παντελίδης Νικόλαος Αναπληρωτής Καθηγητής	Γλωσσολογίας	210 7277 596	16	8ος	npantel@phil.uoa.gr
Παπαθωμάς Αμφιλόχιος Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 304	603	6ος	papath@phil.uoa.gr
Παπαϊωάννου Σοφία Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 380	706	7ος	spapaioan@phil.uoa.gr
Πολέμης Ιωάννης Καθηγητής	Βυζαντινής Φιλολογίας	210 7277 890	705	7ος	jpolemis@phil.uoa.gr
Ρώτα Μαρία Επίκουρη Καθηγήτρια	Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 7277 371	604	6ος	mrota@phil.uoa.gr
Σπυρόπουλος Βασίλειος Αναπληρωτής Καθηγητής	Γλωσσολογίας	210 7277 646	601	6ος	vspyrop@phil.uoa.gr
Φάκας Χρήστος Επίκουρος Καθηγητής	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 540	706	7ος	cfakas@phil.uoa.gr
Χατζηλάμπρου, Ροζαλία Επίκουρη Καθηγήτρια	Κλασικής Φιλολογίας	210 7277 610	608	6ος	rosahatz@phil.uoa.gr
Χρυσανθοπούλου Βασιλική Επίκουρη Καθηγήτρια	Λαογραφίας	210 7277 737	704	7ος	vchrys@phil.uoa.gr chryssanthopoulou@yahoo.co.uk



## ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΛΩΝ ΕΔΙΠ-ΕΤΕΠ-ΕΕΠ

Όνοματεπώνυμο	Τομέας	Τηλέφωνο	Γραφ.	Όροφ.	e-mail
Γιάνναρης Θανάσης ΕΔΙΠ	Τομέας Γλωσσολογίας	210 727 7858	830	8ος	agiannar@phil.uoa.gr

Δημοπούλου Μαρία ΕΤΕΠ	Γραμματέας Τομέα Γλωσσολογίας	210 727 7836	608	6ος	mardim@phil.uoa.gr
Ζούπα-Μπόκα Ζωή ΕΤΕΠ	Λαογραφικό Μουσείο και Αρχείο	210 727 7778	734	7ος	zzoupa@uoa.gr
Ιντζίδης Βαγγέλης ΕΔΙΠ	Τομέας Γλωσσολογίας	210 727 7513	830	8ος	intzidev@phil.uoa.gr
Κοντοσταυλάκη Αθηνά ΕΤΕΠ	Εργαστήριο Φωνητικής & Υπολογιστικής Γλωσσολογίας	210 727 7668	623	6ος	akonto@phil.uoa.gr
Κυρίτση Ευαγγελία ΕΔΙΠ	Τομέας Γλωσσολογίας	210 727 7853	601	6ος	Eva.Kyritsi@phil.uoa.gr
Μαγουλάς Γεράσιμος ΕΤΕΠ	Γραμματέας Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 727 7621	605	6ος	geramag@phil.uoa.gr
Μέντη Θεοδώρα ΕΔΙΠ	Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 727 7629	604	6ος	tmenti@phil.uoa.gr
Μεσσής Χαράλαμπος ΕΔΙΠ	Τομ. Βυζαντινής Φιλολογίας & Λαογραφίας	210 727 7733	704	7ος	charmess@phil.uoa.gr
Νικολοπούλου Μαρία ΕΔΙΠ	Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 727 7629	604	6ος	mnikolopoulo@phil.uoa.gr
Παπαδημητρόπουλος Λουκάς ΕΔΙΠ, Κλασικής Φιλολογίας	Τομέας Κλασικής Φιλολογίας	210 727 7651	603	6ος	lpapadim@phil.uoa.gr
Παπαδοπούλου Κυριακή ΕΤΕΠ	Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας	210 727 7773	605	6ος	kpapadop@phil.uoa.gr
Πιτσινέλης Γεώργιος ΕΔΙΠ	Τομ. Βυζαντινής Φιλολογίας & Λαογραφίας	210 727 7735	704	7ος	gpitsin@phil.uoa.gr
Σιόντη Μαριέττα ΕΔΙΠ	Τομέας Κλασικής Φιλολογίας		611	6ος	msiodi@phil.uoa.gr
Τσιτσιανοπούλου Ελένη ΕΔΙΠ	Τομέας Κλασικής Φιλολογίας	210 727 7608	603	6ος	nninoy@phil.uoa.gr

## Βιβλιοθήκη Φιλοσοφικής Σχολής

Όνοματεπώνυμο	Τηλέφωνο	e-mail
Παπαδοπούλου Κυριακή ΕΤΕΠ	210 727 7736	krapadop@phil.uoa.gr
Σιαπέρας Λάμπρος ΕΤΕΠ	210 727 7859	lasiap@uoa.gr
Φραντζή Αργυρώ ΕΤΕΠ	210 727 7790	afrantzi@uoa.gr

## ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

### Γραμματεία [secr@phil.uoa.gr](mailto:secr@phil.uoa.gr)

Όνοματεπώνυμο	Τομέας	Τηλέφωνο	Γραφ.	Όροφ.	e-mail
Καλλινίκου Μελαχροινή Γραμματέας	Γραμματ. Τμ. Φιλολογίας	210 7277 960	306	3ος	mkallinikou@phil.uoa.gr
Καραβάνα Νεκταρία	Γραμματ. Τμ. Φιλολογίας	210 727 7545	306	3ος	nkaravana@uoa.gr
Μητσοπούλου-Χαριτάκη Μαρία Υπάλληλος κλάδου Επιμελητών	Τομέας Γλωσσολογίας	210 7277 835	608	6ος	mimitsop@phil.uoa.gr
Μποϊντά Παναγιώτα Διοικητικός	Γραμματ. Τμ. Φιλολογίας	210 7277 386	306	3ος	pbointa@phil.uoa.gr
Ξεζωνάκη Ροδάνθη Διοικητικός	Γραμματ. Τμ. Φιλολογίας	210 7277 952	306	3ος	rodia@phil.uoa.gr
Πλιάτσικας Θοδωρής Διοικητικός	Γραμματ. Τμ. Φιλολογίας	210 7277 311	306	3ος	tpliat@phil.uoa.gr
Φώτου Αικατερίνη Γραμματέας	Τομέας Κλασικής Φιλολογίας	210 727 7788	609	6ος	kfotou@phil.uoa.gr

Φώτου Ηλιάννα Διοικητικός	Γραμματ. Τμ. Φιλολογίας	210 7277 738	306	3ος	ifotou@phil.uoa.gr
------------------------------	-------------------------	--------------	-----	-----	--------------------

## Βιβλιοθήκη Φιλοσοφικής Σχολής

Όνοματεπώνυμο	Τηλέφωνο	e-mail
Βγόντζας Μιχαήλ Βιβλιοθηκονόμος	210 7277 791	mvgontzas@lib.uoa.gr
Δελλή Σταματία Βιβλιοθηκονόμος	210 7277 472	sdelli@lib.uoa.gr
Καρυπίδου Ουρανία Βιβλιοθηκονόμος	210 7277 843	ukaripd@lib.uoa.gr
Μοιραλιώτη Θεώνη Βιβλιοθηκονόμος	210 7277 786	thmoiralio@lib.uoa.gr
Ξανθοπούλου Κυριακή Βιβλιοθηκονόμος	210 7277 785	kksantho@lib.uoa.gr
Ρέππα Ειρήνη Βιβλιοθηκονόμος	210 7277 844	ereppa@lib.uoa.gr



## ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2021–2022

### ❖ Χειμερινό Εξάμηνο (διδασκαλία):

4/10/2021–7/1/2022

➤ **Εξεταστική Φεβρουαρίου 2021:** 17/1/2022– 11/2/2022

➤ **Εθνική εορτή:** Πέμπτη, 28/10/2021

➤ **Πολυτεχνείο:** Τετάρτη, 17/11/2021

➤ **Χριστούγεννα:** Σάββατο, 25/12/2021

➤ **Πρωτοχρονιά:** Σάββατο, 1/01/2022

➤ **Θεοφάνεια:** Πέμπτη, 6/01/2022

➤ **Τριών Ιεραρχών:** Κυριακή, 30/1/2022

### ❖ Εαρινό Εξάμηνο (διδασκαλία):

❖ 21/2/2022–3/6/2022

➤ **Εξεταστική Ιουνίου:** 13/6/2022–8/7/2022

➤ **Εξέγερση της Νομικής:** Δευτέρα, 21/02/2022

➤ **Καθαρά Δευτέρα:** 7/3/2022,

➤ **Εθνική Εορτή,** Παρασκευή, 25/3/2022,

➤ **Πάσχα:** Κυριακή, 24/4/2022

➤ **Πρωτομαγιά:** Κυριακή, 1/5/2022

➤ **Αγίου Πνεύματος:** Δευτέρα, 13/6/2022

### ❖ Εξεταστική Σεπτεμβρίου 2022:

5/9/2022–30/9/2022

# ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ



Lined writing area consisting of 25 horizontal lines for notes.







